XIV. évfolyam. Budapest. 224. szám. Szombat, 1880. augusztus 14.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilttérek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.
Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Havas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

Az elvek diadala.

Huzamos idő óta nem keltett választás nagyobb érdeklődést, pártok közti mérkőzés eredménye mélyebb benyomást, mint az, mely tegnap zajlott le Nagy-Kanizsán.

Megmondtuk már, hogy e választás nem közönséges, nem mindennapi politikai esemény. E kerület nem egy a négyszáz és negyvenhét kerület közül. E kerület oly fontos, mint az ország fővárosának bármely kerülete. Ha Kolozsvár, ha Debreczen, ha Kassa, ha Marosvásárhely, ha Székesfehérvár mondja ki azt, hogy törhetlen erélylyel követeli az ország államjogi önállóságát; ha Pozsony, Győr, Sopron, Komárom áll azon zászló alá, mely egyedül méltó a nemzet szineinek hordozására: csak e városok, csak e nagy központi helyek hasonlíthatók a kanizsai kerület fontosságához. A függetlenségi párt elveit azok közt a választók közt, kik Ausztriával s egyébb államokkal állanak üzleti, kereskedelmi összeköttetésben, először Nagy-Kanizsán vezette diadalra a komoly és tekintélyes többség. Arra a jó szántovető magyar népre, arra az értelmes magyar kézmüiparosra eddig is bizton számitottunk: most Nagy-Kanizsán az a kereskedő is hazafivá vált, ki eddig az ország magas, politikai érdekeit a tőzsdejegyzék számaiból ismeri.

Mindent elkövetett a kormány, hogy győzzön. És a kormány megbukott. Mindent elkövettek, hogy az Ausztriával való kapcsolatnak mai formáját a nagy-kanizsaiak igaznak és jónak jelentsék ki. És a nagy-kanizsaiak kijelenték, hogy rosz és hazug az. Biztunk bennük, vártuk az eredményt, számitottunk a győzelemre. Nem a jelölt győzött, hanem a jelvény. Nem a befolyás és társadalmi összeköttetés nyerte a diadalt, hanem az elv. Nem egy törvényes, szerződéses, unalmas, kötelességszerü, kénytelen és kelletlen választáson esett át egy kerület választó tömege, hanem ezeren és ezeren mondák ki alkotmányos jogot gyakorló honfiak, hogy ez országnak függetlennek kell lennie. És kimondák oly harsány hangon, melynek hullámverése elhat a miniszterelnöki palotáig s elhat Bécs városába is, hol ezt a nemzetet eddig csak szuronyszámba szokták venni.

Ezért üdvözöljük a nagy-kanizsai választókat. Cselekedetük nagy honfierénynyé vált. A nemzeti felébredés korszakát a nagy-kanizsai választástól fogjuk számitani. Mert e korszak be fog következni, sőt bekövetkezett már. A függetlenségi párt elveit szerte hangoztatják már országunk egész területén, Kanizsa után fognak jönni a többi városok és fognak jönni a vármegyék.

A kormánypárt táborában konsternáczió uralg, akár egy zászlóalj soraiban, melyben lecsap az első gránát. E vereségre nem voltak előkészülve, ez eredmény kivül esett számításaikon. Nem merték föltételezni, hogy az a választókerület, mely a 67-iki kiegyezési münek egyik legbefolyásosabb létesitőjét, a közösügyi politika oly kiváló támaszát küldötte a legutóbbi országos választások alkalmával a képviselőházba — most a függetlenségi párt elveit juttassa győzelemre.

Lapjaikból kitünt, hogy biztak az utolsó pillanatig. Kezeikben voltak a hatalom eszközei: a jutalmakkal való kecsegtetés, a megfélemlités, a fenyegetés, a pressió számos válfaja, mig a függetlenségi pártnak csupán a szó ereje s az elvek büszke — hitszegés által be nem szenyezett — zászlója állt rendelkezésére.

Hiszi-e már most a kormány, hogy közeledik az idő, midőn a magyar nép fölháborodással fog rajta tuladni, mint hütelen sáfárokon? Hasztalanul erőködnek majd lapjai kicsinyleni a függetlenségi párt győzelmének horderejét, hasztalanul palástolni a megdöbbenést, melyet táborukban csatavesztésüknek hire keltett. E siker, melyet oly egyenlőtlen chance-ok között vivott ki a közjogi ellenzék, páleza-törés Tisza Kálmán uralma és rendszere fölött; a választó-polgárok sujtó verdiktje nemcsak a hatalmon álló férfiak, hanem egyuttal egész politikájuk fölött; annak bizonysága, hogy az ámitások és igéretek által sokáig félrevezetett magyar nép nem akarja magát többé eszközeül odaadni azon pártnak, mely kiszolgáltatta Magyarország életérdekeit Ausztriának s a tönk örvényének szélére sodorta a hazát.

És szól e választás eredménye az egyesült ellenzéknek is Annak a pártnak, melynek jelöltje jónak tartotta idejekorán visszalépni, nehogy kitünjék, mikép az egyesült ellenzéknek csak zászlótartója van a nagy-kanizsai kerületben, de katonái nincsenek. Semmi sem bizonyithatná csattanósabban e párt létjogosultságának absolut hiányát, mint azon körülmény, hogy egy volt deákpárti kerületben sem tudott találni prozelytákra, noha olykor — mikor egyéb nem jut eszébe — a Deák-párt politikájának örököse gyanánt adja ki magát. Igen, a nagy-kanizsai választás egyuttal azt is bizonyitja, hogy az egyesült ellenzék politikája fölött már napirendre tért az ország. Történhetett ez másként? A nemzet rendszerváltozást óhajt, szakitást azzal a politikával, mely Magyarország államiságának sarkalatos érdekeit idegen befolyástól tette függővé, mely eredményeiben mulhatlanul zilált pénzügyi viszonyokra, eltávolithatlan deficzitekre, fokozódó adóteherre és közelszegényedésre vezet. Mindezt megváltóztatni azonban lehetetlenség, a mig a Magyarország és Ausztria közötti viszony a jelenlegi marad; az a viszony, melynek fentartásáért az egyesült ellenzék a kormánypártéval vetélkedő buzgalommal hadakozik. Hogy kelthetett volna hát hitet és bizalmat az egyesült ellenzék? Senki sem lát benne egyebet, egy elvek és irány nélkül a hatalomra aspiráló pártnál, mely régi alapon, régi emberekkel uj kisérletet akar tenni. Csoda-e, hogy nem boldogulhat? Nem-e természetes, hogy szét kell mállnia? És egyáltalában komoly ellenzéki pártnak tekintheti-e az ország az egyesült ellenzéket, mely ismételve adta már értésére a kormánypártnak, hogy kész keblére borulni, ha elejti Tisza Kálmánt? Ily pártnak nincs joga keseregni, ha ellene fordul minden, ha cserben hagyatik a nemzet által. Sopánkodással és töprengéssel, kárhozatosnak bizonyult rendszer kitaposott utjain való haladással nem lehet megmenteni a hazát.

Nagy-Kanizsán az elvtelenség politikája szenvedett vereséget, az elvek politikája győzött. Kormánypárt és egyesült ellenzék ebből egyaránt kivonhatják a tanulságot.

Budapest, augusztus 13.

A nagy-kanizsai választás képezi a fővárosban az általános érdeklődés tárgyát. Minden közhelyen csak erről folyik a társalgás. Jókai bukásában a Tisza-kormány sulyos vereségét tekinti mindenki. Hogy a nemzet mennyire megunta már e kormányt s ennek pártját: semmi se bizonyitja világosabban, mint az a tény, hogy még oly fővárosi körök is örömmel üdvözlik a függetlenségi párt e diadalát, melyek eddig a párttól lehető távol állottak. Kormánypárti körök nagy megdöbbenéssel hallották e bukás hirét. Ugy vannak meggyőződve, hogy Bécsben az udvarnál is kellemetlenül hatott az eredmény. Aggódva várják: minő visszahatással lesz ez esetleg a kormánynak bécsi pozicziójára. Ugyan-e körök két közeli eshetőséget helyeznek kilátásba.

Az egyik az egyesült ellenzéknek és pártonkivüli árnyalatnak feloszlása. A másik pedig az, hogy Tisza Kálmán rendszeresen fogja most már megyénként szervezni a kormánypártot természetesen a főispánok közreműködésével. Az egyesült ellenzék és a pártonkivüli árnyalat sorsa felett valószinüleg döntő befolyásu lesz a vasmegyei értekezlet, mely Széll Kálmán által e hó 20-ika körül tartatik s melyre Szilágyi Dezső, Pulszky Ágost s többen — értesülésünk szerint — Bittó István is meg fog jelenni s melyre a vasmegyei képviselőkön kivül több e vidékbeli notabilitás is megjelenik.

A mint Karlóczáról illetékes oldalról jelentik, a szerb egyházi kongresszus azidén nem fog többé összeülni, miután sem az utolsó egyházi kongresszus határozatai teljesen valósitva nincsenek, sem pedig a legközelebbi egyházi kongresszusra szükséges előterjesztések még ki nem dolgoztattak. (B. C.)

Budapest, augusztus 13.

A montenegrói határkérdés tisztázatlanabb, mint valaha. Alig jelentettük azt, hogy a portának arról kellett meggyőződnie, hogy a dulcignói területet az albánok ellentállása miatt nem adhatja át Montenegrónak, midőn viszont az a hir érkezett, hogy a katholikus albán trvszék Bib-Dodával és Hodo bejjel együtt elhatározták, hogy beleegyeznek Dulcigno átengedésébe, ha autonomiájokat tiszteletben tartják. Egy konstantinápolyi távirat, mely ma érkezett hozzánk, hivatalosan ezt jelent: A porta elhatározta, hogy Huszni pasa hadügyminiszter helyett Riza pasa tábornokot küldi Albániába s egyuttal Izzet pasa helyébe őt nevezi ki Skutari kormányzójának. Riza pasával, a „Szelimie“ gőzösön 2000 ember, Kréta szigetéről szintén 2000 ember indul Albániába. Riza pasa utasittatott előbb az april 18-ki konvenczió végrehajtását megkisérleni s csak ha ez lehetetlennek mutatkoznék, Dulcignót Montenegrónak átadni.

E táviratból — ha minden hivatalossága mellett is hitelt adhatnának neki — azt lehetne következtetni, hogy Dulcigno átadását semmi sem akadályozza; de a porta vonakodik ettől a czesszióitól mindaddig, mig bizonyossá nem lesz, hogy a Zem-terület átadása lehetetlen. A fentebbi ritkitott sorokban foglalt szándékot a porta, mint jelentik, egy válaszjegyzékben szándékozik kifejezni, melyben a három heti határidőnek még 7 vagy 14 nappal való meghosszabbitását kéri. Ha ezt meg nem kaphatja, a porta el fog háritani magáról minden felelősséget s vonakodni fog a flotta demonstrácziójában vagy a hatalmaknak bármily akcziójában részt venni.

A montenegrói kérdés tehát ma koránt sincs olyan kedvező stádiumban, mint ezt négy-öt nappal ezelőtt hinni lehetett. A görög kérdést illetőleg semmi ujabb hir nem érkezett, de ezzel kapcsolatban igen figyelemre méltó az, a mit Oroszország készülődéseiről mindenfelől jelentenek. Bukarestből jelentik. hogy Benderben egy 45,000 főnyi orosz hadtestet vonnak össze. Radzivilovban (az osztrák határon) és környékén három gyalogezredet és egy dragonyos-ezredet pontositanak össze; Londonban beavatott körökben általában Oroszország közelebbi akcziójáról beszélnek, azt mondván, hogy Oroszország egymaga akar föllépni a balkáni népek és a konferenczia határozatai érdekében s ezt legközelebb jegyzékben szándékozik tudtára adni a hatalmaknak. Romániával állitólag már szerződést is kötött csapatainak a román területen való keresztülvonulását illetőleg. Azt hiszszük, hogy Oroszország — minden áskálódása és alattomban készülődése mellett is — ugyancsak megfogja fontolni, hogy czélszerü lesz-e ily kijelentéssel állnia a hatalmak elé,

Az európai dunai bizottság munkálatai, tekintettel az októberi tanácskozásokra, nagy figyelem tárgyát képezik a franczia külügyi hivatalban. Mint a „Pol. Corr.“-nek Párisból irják, ott ez ügyre vonatkozólag még nem birnak határozott nézettel. Kivánják ugyan a folyamon való szabad hajózást, de elismerik egyuttal, hogy Ausztria-Magyarországnak a Dunán speciális érdekei vannak, melyeket számításba nem venni lehetetlenség. Egyébként pedig igen tartózkodó állást foglalnak el, különösen a mi Ausztria-Magyarországnak a bizottságban való elnökösködését illeti. A levelező mégis azt hiszi, hogy ezt nem ellenzik. A sajtó azonban másként nyilatkozik. Igy a különben igen mérsékelt „Journal des Débats“ egyenesen azzal vádolja Ausztria-Magyarországot, hogy a Dunát monopolizálni akarja, s azt mondja, hogy a monarchia praetensióját nem egyedül Anglia, hanem az egész bizottság elvetette.

Konstantinápolyból jelenti egy távirat, hogy Wettersdorf, a török szolgálatba lépő német pénzügyi főhivatalnok tegnap oda érkezett. A többi német polgári hivatalnok ideérkeztét várják. — A német katonatiszteknek, hogy Törökországba mehessenek, előbb a német hadseregben viselt tiszti rangjukról le kell mondaniok.

Az angol alsóházban tegnap Antway kérdést intézett a kormányhoz, hogy jelezte-e az angol kabinet Törökországnak, hogy abban az esetben, ha a porta teljesiti a berlini konferenczia által hozott határozatokat, biztositva lesz európai birodalmának többi része. — Dilke erre azt válaszolja, hogy ilyen jelzés nem történt, azonban bizonyos oldalról azt a javaslatot tették az angol kormánynak, hogy az esetben, ha Törökország beleegyezik a berlini kongresszus vagy a konferenczia által előirt feltételekbe, a hatalmak közöljék a portával, hogy további követelményekkel nem fognak a porta elé lépni. Szóló kijelenti, hogy e javaslat ellen elvben nincs ellenvetése. — Bourke kérdésére Dilke kijelenté továbbá, hogy Granville utolsó nyilatkozata óta semmi olyas nem történt, a mi a kormányban azt a hitet ébresztené, hogy a porta a montenegrói ügyet illetőleg vonakodnék megfelelni a hatalmak igazságos követeléseinek.

Az angol parliament ülésszakát jövő hó 11-kén fogják berekeszteni. De a parliament tárgyalásainál már most is nagyobb figyelemmel kiséri a közvélemény az Irországban történőket, hol a forrongás az ir bill elvetése óta nőttön nő, s a londoni lapok ismét megujithatták az „ir kihágások“ czimü rovataikat. A forrongás egészen a féni zendülés jeleit ölti s a véres tettek ismét napirendre kerülnek. Az első megdöbbentő eset, melyről a lapok hirt hoznak, a következő: Boyd Tamás, Tipperary grófság ügyésze s két fia, midőn kocsin lakhelyükről, Chileomae Lodgeból New-Rossba mentek, egy csoport férfi által, a kik fekete álarczot viseltek, megtámadtattak s puskalövésekkel, megsebesitettek. Mr. Boyd sulyos sebet kapott karjában, egyik fiát egy golyó tudőn találta, mig a másik lábszárán könnyü sebbél megszabadult. Csak a sebes hajtás által szabadultak meg az apa és egyik fia a haláltól. Az orgyilkosok egyideig üldözték őket, azután a bokrok közé menekültek. A gyilkosokat nem sikerült elfogni. Egy mai táviratunk pedig a következőt jelenti: „Szerdán éjjel több egyén hat csolnakban megtámadta a corki kikötőben horgonyzó „Junó“ norvég hajót s fedélzetéről három fegyvert tartalmazó ládát elraboltak. Sejtik, hogy féniek követték el ezt a rablást.“

Egy albán nyilatkozat.

A „Gazetta Piemontere“ egy skutarii levelet közöl, melyben a következő nyilatkozatot olvassuk:

„Mi alulirott hottii parasztvezérek, ügyünknek Montenegróval szemben való védelmével megbizatva, a következőket nyilvánitjuk és bizonyitjuk:

Alig érkezett hozzánk az a hir, hogy területrészeinket Montenegrónak akarják átengedni, midőn meglepetve, megdöbbenve és a szükséges védelmi erő hiányában azt határoztuk, hogy egy katholikus nagyhatalom karjaiba vetjük magunkat, hogy az rajtunk szorongatott helyzetünkön segitsen. És miután Ausztria már hosszabb idő óta tett nekünk igéreteket, czélirányosnak találtuk e hatalmat segitségre felhivni.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCZÁJA.

Nürnberg.

IV.

1880. augusztus elején.

A nürnbergi kiskorcsmák, az u. n. Wirthschaftok, legszem beszökőbb helyén egy felirás ékeskedik, melynek elég furcsa hangzása ez: „Schorle-Morle.“

Sokáig törtem rajta a fejemet, vajjon étel vagy ital féle lehet-e; inkább ételnek véltem, mert némileg ugy hangzik mint a sváb nemzeti eledel neve, a „Spätzle“.

Egyszer azután beállit egy ilyen virtsaftba, a melyben történetesen ott voltam, egy eltikkadt levélhordó s kiejti azt a sorlemorlét. A vendéglős erre egy félliteres pohárba, egy kvaterka bort tölt, előveszi a szifont, — szóval kitünt, hogy a sorlemorle nem egyéb, mint a becsületes magyar „spriczezer“.

Sajátságos egy élet, az a nürnbergi vendéglői élet, a budapesti embert meglepi az, hogy itt egy márkával, tehát egy fél osztrák forintnál néhány krajczárral többel, még lehet valamit csinálni, és — ebbe már akár meg is ütközhetik az a budapesti — itt nem ismerik a borravalót!

A legtöbb nagy vendéglő kizárólagosan idegenek befogadására van berendezve s itt az á la carte étkezés nem szokásos, a table d'hote járja, mely roppant unalmas, mert a társaság jobbadán angolokból és amerikaiakból — Nürnberg csodáinak leghivebb bámulóiból — áll. A legelőkelőbb szállóban napi 4 forinttal az ember igen elegánsan lakik, jól étkezik s mindenikben megkaphatja a legjelesebb müremekek photografiáit, még pedig bámulatos olcsó áron.

A polgárság az u. n. Zwingereket, a régi erődítményeket járja, melyek söröskertekké vannak átalakitva, a melyekben a nürnbergit ki lehet ismerni. Munkás, szatócs, nagykereskedő, hivatalnok, patriczius ide jár családostul s fogyasztja a barna, nem éppen könnyü sört, ő, felesége s a gyermeke egyaránt; a társaság elég élénk, s minthogy 2—300 vendég körül legfeljebb 2 piuczér szolgál, hát a legelőkelőbb polgár is nagyon természetesnek találja, hogy felkeljen s maga hozza el a sörét. Ez itt egészen rendes jelenség.

A sörön kivül minden egyébbel fukarkodik e nép; egy retek, egy kis sajt elég neki; a ki sültet rendel, oz már föltünést okoz.

A kis korcsmák előtt, igy nyárszakán, hosszu teritetlen asztalok körül üldögélnek a mesteremberek s éjfélig is csak ugy a sötétben iddogálnak.

Legeredetibb helyisége Nürnbergnek okvetetlenül az u. n. kolbászharang (Wurstglöcklein), olyan apró betekints-féle, mely a régi góth Móricz kápolnához (jelenleg kir. képtár, sok érdekes képpel a régi német iskolából) — fecskefészekszerüen van odaépitve. — Czégére egy harang. Egy kis konyhából, melyben egy termetes Thusnelda ujjnyi, majoránás kolbászkákat a parázs fölötti roston sütöget, belép az ember egy kis vendégszobába, mely barna fával van padlózva s melynek egész butorzata régi. A polczon fényesre csiszolt önkannák, tányérok, a padozaton sok czimer, köztük a Dürerré is.

Ebbe a betekincsbe Nürnberg leghiresebb müvészei, mint Dürer, Krafft, Vischer, Stoss, Labenwolf, Jamnitzer s mások bejáratások voltak. Itt kap az ember néhány fillérért négy koibászkát, hozzá egy csipetnyi káposztát, egy pohár bort vagy sört. A hely reggeltől szakadó estig tele van, még pedig leginkább idegenekkel.

Kávéházak, bécsi vagy budapesti minta szerint nem léteznek s a mi van az kivált olvasmány dolgában roppant szegényes. A helyi, igen jelentéktelen sajtó kivételével csak a frankfurti és a kölni lap kapható; alig egy helyiségben van egy franczia lap, a „Neue freie Presse“ és a haszontalan „Kikeriki“, melynek a kitiltás nagy reklameot csinált.

Most létezik „bécsi kávéház“ czim alatt egy kisérlet; de bukását jósolják, mert a fődologra rá nem vehető a takarékos német: nem jár abba a titkos szobába, a hol „egy kis csöndes“ is járhatja s honnan a mi kávéházaink voltaképen táplálkoznak és fényeskednek. A ki itt „kártyás“, az játsza a „Schafskopp“-ot, pártiját egy fillérjével s ha egy márkát vesztett, már javithatatlan korhely számba megyen.

*

Nürnberg kisvárosias jellegét semmi sem tünteti fel jobban, mint a vasárnap.

Valamennyi bolt zárva van; a templomok tömve ajtatoskodókkal s valóban érdemes a két pompás főtemplomban (t. i. szt. Lőrincz és szt. Sebáld) az istentiszteletet megfigyelni.

Az egész költészet, az egész mysticizmus, a mely a katholikus vallás szertartásában rejlik, s a mely, külsőségekhez kötve, e külsőségeket annyi disszel teremtette meg, oly számitással alkalmazta és alkalmazza ma is, hogy az ember kedélyére hasson, hangulatot teremtsen: mind ez a templomokban megvan.

A Krisztus legenda, a szent szüz kultusa, ugy a szenteké is, a legkitünőbb müvészek remekeiből szól hozzánk.

Ott van szt. Sebald sirja, Vischer Péter remek alkotása; ott van a szentségtartó, Krafft Ádám alkotása; ott az „Üdvözlégy Mária“ Stoss alkotása: — a világosság remek festésü ablakokon át hatol be a góth ivezetek és oszlopsorok félhomályába; — Nürnberg egyik templomában ott van Van Dyk remek Pietája; a szt. János felé vezető uton a Krafft-féle passió, mely ugy helyeztetett el, hogy a megrendelő polgár Jeruzsalembe utazott (akkor, a 15-ik században!) s ott mértéket vett az ut hosszáról, a melyen Krisztus hurczoltatott, visszatérve pedig észrevette, hogy a mérték elveszett; ekkor sarkon fordult s ujból Jeruzsalembe ment, ujból viszszatért s felállitatta a „stációkat“; számos házon ott van a szent szüznek többnyire remek faragásu szobra — szóval a mit a festő ecsete, a szobrász vésője a vallás szolgálatában itt alkotott, azt mind a katholikus vallás szellemében és dicsőitésére alkotta — — és ez most minden a protestánsoknak szolgál! A templomok levegője nincsen telve a tömjén füstjével, a mellék oltárokon semmi gyertyafény, a csöngetyü nem szól; a boltozatok ürjét a protestáns szertartás nyárspolgárias prózája kalandozza be. Azt azonban meg kell adni, hogy az ének iskolázott, az orgonajáték kitünő: de az ellentét nagy s mint mondtam, igen érdekes is. A legtekintélyesebb templomok a lutheránusokéi, a szintén eredetileg katholikus szt. Margit kápolnát a reformátusok kis községe használja; a katholikusoké már csak a kápolnaszerü „Frauenkirche“, mely jelenleg restauráltatik, melynek főbejárata és előcsarnoka azonban a legremekebbek közzé tartozik, a melyek valaha épültek (a 14-ik századból való). De a türelmesség is nagy; ezt legjobban bizonyitja az a körülmény, hogy a katholikusoknak ideiglenesen egy más kápolna engedtetett át.

E viszonyokat szemlélve, elképzelhetjük, mekkora rázkodás, a visszaélésnek, erőszakoskodásnak mily mértéke kellett ahhoz, hogy e város polgársága, melyeken ezer meg ezer müremek táplalta a katholiczismust, ettől elforduljon s más vallásra térjen.

A csekély, mintegy kétezer főt számláló zsidóságnak, mely alig tünik fel, pompás maur stilben épitett, uj imaháza van.

A zsidó, azelőtt kitiltva, még nem hóditotta meg, mint nálunk, a kereskedést; de halad, mert a vidék legjövedelmezőbb forgalmi czikke már kezében van s ez a komló, melyre nézve e város az empórium. Az u. n. frank Jurában vagy is nürnbergi Svájczban rengeteg komló terem s egy kirándulás alkalmával kivettem a parasztokkal folytatott beszélgetésből, hogy a zsidóság itt is ugyanazon módszerrel dolgozik, a melyet nálunk és Galicziában oly sikeresen alkalmaz t. i. ügyes kölcsönzéssel és hitelezéssel, a melynek segitségével az őstermelőt csakhamar teljesen hatalmába keriti. A zsidó gyülölet, melynek mélysége és engesztelhetetlensége némely magyar vidéken szinte megdöbbentett, itt is megvan, s oly embereknél is tapasztaltam, a kiket elfogultsággal vádolni bajos dolog.

*

A Germán muzeum, mely Aufsess br. által csak 1852-ben alapittatott s minden állami segélyezés nélkül, tisztán adakozásokból tartja fenn magát, hihetetlen gazdag és igen érdekes. Valóban stilszerü minden tekintetben. Elhelyeztetett egy a 14-ik századból származó, góth stilü karthausi klastromban, mely magában is rengeteg épület s bővittetetett azáltal, hogy egy régi augusztinus klastrom szétszedetett, ide átvitetett s ismét föllállitatott. — Egész kincshalmaz ez, a mely a német müvelődés fejlődését igen szépen magyarázza. A tárgyak részben adományok, részint a tulajdonosok (többnyire nemzetség czimen) által állandóan kiállittattak. A fegyverek osztálya a leggazdagabb és legteljesebbek közzé tartozik, ugy a tudományos müszereké is (többek közt itt van az első globus Behaimtól).

Régi viseletek a maguk teljességében összeállitva; házi eszközök, müfaragványok, kitünő képek, köztük Rembrandt, Crenach-félék, kivált pedig a Dürer festette Holzschuher arczkép, mely maga is bőven kárpótolja az ideutazás költségét és fáradozását; az ötvösség remekei csak ugy váltakoznak itt.

*

A nürnbergi furcsaságok között legnevezetesebb a eárban elhelyezett kinzó kamra, a kinzó eszközök legteljesebb gyüjteményével, köztük a hires nürnbergi szüz. Hohérpallos, hóhérkerék, harapófogók, vascsizmák, vas álarczok, kalodák, bárdok s a jó ég tudja mi minden van itt fölhalmozva.

A leghiresebb hóhérok arczképei, ugy a leghiresebb kivégzések egykoru képei szintén itt őriztetnek, a többiek között az erdélyi lázadó oláhvezérek Hóra és Kloska kivégzésének képe is látható.

A második furcsaság a nürnbergi fiakker. Ez liberiás; hintója beválik akár egy kis hadihajónak is; lovai roppant nehézkes, kehes-pókos gebék, a melyeknél a koczogás vagy poroszkálás már csak csikókorbeli, elmosódott emlék lehet, — föltéve, hogy a ló, és kivált a nürnbergi még emlékszik is.

Egyszer a sietség rávett, hogy ily monstrumhoz folyamodjam.

A csigaverseny mulattatott s arra inditott, hogy a kocsist megszólitsam:

— Hallja barátom, hiszen gyalog hamarább érhetek a vasuthoz, mint a maga lovaival.

— Ganz wohl, kedves uram! csakugyan hamarább érhet oda.

— Hjah! de hát akkor mire való itt a fiakker?

— Kényelemre!

No de azért csak kiértem vele; le sem maradtam a vasutról, mely Carlsruhe felé vitt.

Az igaz, hogy annak, a ki a középkori épitészet, müvészet iránt érzékkel bir, Nürnberg a leghálásabb pontok egyike. Elvezhet a modern vendégnyuzás nélkül; bámulatos olcsó áron a legszebb reprodukcziókat szerezheti be, a melyek otthon még soká emlékeztethetik a németség legeredetibb, régi alakjában hiven fentartott városára.

Herman Ottó.

Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

Négyen közülünk azzal bizattak meg, hogy kérelmünket a Skutariban levő osztrák-magyar főkonzulnak terjesszék elő. E főkonzul azonban oda utasitott bennünket, hogy óhajainkat irásban adjuk elő, mi 1880. márczius 1-én meg is történt. Ezt az emlékiratot nemcsak a mi törzsünk küldöttsége, hanem a Skuttari körül lakó összes hegységi törzsek főnökei is aláirták.

Mig kivánatainkat formuláztuk, a föntemlitett főkonzul tanácsát kértük a tuzii erődök ügyében. Ő azt tanácsolta, hogy az erődöket szálljuk meg és álljunk ellent az ellenségnek, mert Ausztria közbelépésére és segitségére számithatunk. Mi megfogadtuk a tanácsot és félnapi ellentállás után sikerült végre az ellent visszaverni.

De miután meggyőződtünk arról, hogy a mélyen tisztelt Lippich G. urnak minden igérete, hiu es semmis volt, nemzetünkhöz fordultunk segélyért. Erre az albán szabadságharczot proklamáiták, melyet utolsó csep vérünkig akarunk folytatni.

Ez, és nem más annak az oka, hogy az albánok Tuziba gyültek és ott magukat megerősitették. És erre senki más nem kényszeritette őket, mint a már emlitett osztrák-magyar főkonzul.

Minek hiteléül neveinket ide jegyeztük.

Tuzi, 1880. julius 16,

(Következnek a bajraktár s a kisebb és nagyobb törzsek főnökeinek aláirásai.)

A nagykanizsai választás.

A függetlenségi párt fényes győzelme, melyet a nagy-kanizsai választókerületben aratott, e választás nagy jelentőségénél fogva előreláthatólag nemcsak a magyarországi, hanem a bécsi sajtót is fogja foglalkoztatni. Már ma is kommentálja több lap nagykanizsai győzelmünket.

A Pester Lloyd ma esti számában igy nyilatkozik: „A belpolitikának is megvan a napi eseménye; ez a szélső baloldalnak választási győzelme Nagy-Kanizsán. Esztelenség lenne ennek jelentősége előtt erőszakkal szemet hunyni; sokkal kinosabban tolul előnkbe, mintsem ignorálhatnók. Nagy-Kanizsán, e tekintélyes választókerületben, mely eddig szakadatlan sorban a közjogi kiegyezés képviselőit küldte az országgyülésre, s mely legutóbbi ideig ujabb történelmünknek egyik legkiválóbb személyisége Csengery Antal által volt képviselve, ott most a szélsőbal egy hive választatott meg, egy férfi, kinek neve most először kerül fölszinre, — megválasztatott Jókai Mór ellenében, ki nemcsak az uralkodó liberális pártnak sulyát, hanem saját népszerü egyéniségének sulyát is mérlegbe vethette. Ez eredménynél némi helyi mozzanatok is közremüködhettek, melyek a szélsőbal jelöltjének előnyére döntöttek, az összbenyomás mégis az, hogy Nagy-Kanizsán a szabadelvü párt s mindenekelőtt a Tisza miniszterium sulyos vereséget szenvedtek. Ez eltagadhatatlan tényen semmi szépités s az eseménynek semmi kicsinylése nem segit. Ha a szélsőbal közlönyei s azon ellenzéki lapok, melyek az utóbbi időben egyértelmüleg csatlakoztak a szélsőbalhoz, a győzelmet fellengős dithyrambusokban ünnepik, teljes joguk van rá, mert a szélsőpárt valóban nagy jelentőségü győzelmet aratott. E tárgygyal természetesen behatóan fogunk foglalkozni. Most még csak megjegyezzük, hogy miként minden rosznak, ugy a szabadelvü párt e vereségének is meglesz jó oldala. A nagykanizsai választás nézetünk szerint kiindulási pontja lesz s kell hogy legyen, uj fejlődésnek s rekonstruktiónak, mely a tarthatatlan kormányzati s pártviszonyoknak véget vet."

A többi budapesti kormánypárti lapok, mint a „Hon" s az „Ellenőr" ma este mélyen hallgattak.

A „M. Állam" igy ir:

„Tisza Kálmán és pártja el vannak bizakodva azt hiszik, hogy a többséget csak a képviselőházban lehet megcsinálni, az országban nem. Hogy ez nagy tévedés, már be van bizonyitva. És pedig a bizonyiték egyuttal erős vereség. Az egyesült ellenzék gyámoltalan, esetlen, ügyetlen. Minden tagja azt hiszi, hogy körülötte mint központ körül forog a világ; fásult közönynyel vagy lemondással lesi a sorset. És veszti a mesterségesen készitett talajt lába alól nap-nap után. A főtanulság pedig az, hogy itt az ideje az illetékes férfiaknak komolyan gondolkozni a jövőről. Ezeknek lelkiismereti és hazafias kötelessége vigyázni a jövő választásokkal szemben mert a krizis nagyon könynyen bekövetkezhetik. Nem arról lesz szó: vajjon megbukik-e az ugynevezett „liberális" többség, hanem arról, hogy a függetlenségi elemek fokozatosan és következetesen nyernek-e ismét tért, vagy nem. Az egyesült ellenzék addig elkallódik, s ha tagjai közöl többen megválasztatnak is érdemeiknél fogva el fognak veszni — mint fractio — cseppként a tengerben. A mai többség meg van zilálva; az érdekek nem tarthatják többé össze. Bünai nem állnak arányban az országra hozott jótéteményekkel. És mert alakulása nem volt egészséges alapokon nyugvó, nem volt természetes, — de meg belső titkos láz is emészti, ki lesz téve a gyöngülésnek. Azért uj pártalakulás szükséges."

Hogy a kanizsai választás kimenetele iránt az ország határain tul is mennyire érdeklődtek, annak bizonyságául szolgálhat az is, hogy a mai reggeli bécsi lapok tavirataik között már szintén hozzák a választás eredményét.

A Wiener Allgemeine Zeitung ma reggeli lapjában már glossálja is a függetlenségi párt kanizsai diadalát. A nevezett lap igy szól

N.-Kanizsáról veszszük táviratként, hogy a függetlenségi párt képviselőjelöltje egy Unger nevezetü ismeretlen ügyvéd, Jókai Mór a „nemzet kedvencze", a kitünő iró ellenében tulnyomó szavazattöbbséggel megválasztatott. A jelentőséggel biró választás tehát a kormányra nézve kedvezőtlenül ütött ki. Egy oly kerületben, hol hosszu éveken át a kormánypárt egy tagja volt képviselő, egy oly választókerületben hol Tisza követői közül a legnépszerübb lépett fel, elbukott a kormánypárt s ez eset eléggé mutatja, hogy a hangulat Magyarországon a jelen kormány ellen van. Tisza Kálmán reményére a nagy-kanizsai választási eredmény rosz omen. Mi fog történni azon mamelukok csapatával, kik eddig a magyar parlamentben ültek s kiknek nincs más érdemük, mint az, hogy mindig Tisza Kálmán akaratához alkalmazkodtak? Mi lesz a sorsa ama nagyszámu kormánypárti képviselőknek, kik sem hirnévvel, sem tehetséggel nem birnak, sem rokonszenvnek sem tiszteletnek nem örvendenek? Világos, hogy e mamelukcsapat sorai a legközelebbi választások által meg fognak ritkittatni. Tisza határozottan érzi ezt, mert hosszabb idő óta érintkezést keres a függetlenségi párttal, a melyé szerinte a jövő. De a szélsőbal — mint lapjaiból kitetszik — Tiszával minden összeköttetést viszszautasit.

Az „All. Zeitung" elmélkedésének további folyamában arra a sajátságos következtetésre lyukad ki, hogy az egyesült ellenzéké a jövő, csak akarnia kell ezt e pártnak. E sajátságos észjárás magyarázatául meg kell jegyeznünk, hogy a „W. Allg. Zeitung"-nak kedvencz szokása egy huron pendülni a magyar egyesült ellenzékkel, a hol csak szerét teheti kaczérkodik e párttal, figyelembe sem véve azt, hogy már csak rövid idő kérdése az egyesült ellenzéknek teljes letünése a politikai szintérről.

A mi a többi külföldi lapokat illeti a ma éjjel érkezett bécsi Deutsche Zeitung mai esti számában lapja élén a következő sorokat hozza:

„Magyarországból oly hir érkezik, mely politikai körökben bizonyosan feltünést fog kelteni. A tegnapi nagykanizsai országgyülési képviselőválasztásnál a függetlenségi párt jelöltje győzött. A mi a választási harczot kiváló politikai eseménynyé tette azaz a körülmény volt, hogy a kormánypárt részéről Jókai Mór volt felléptetve. De az ünnepelt nemzeti költő s hazafi elbukott egy obscurus pesti ügyvéddel szemben, ki maga mellett egyebet nem vitt a harczba, mint azt, hogy az ugynevezett függetlenségi párthoz tartozik. A nagykanizsai választási, küzdelem kimenetelének rosz előjelentősége van tekintettel a jövő évi általános képviselőválasztásokra. Jókai bukása a radikális eszméknek óriás kiterjedéséről tanuskodik Magyarországon ugy politikai, mint közgazdasági téren. A Tiszaministeriumnak a legközelebbi választásoknál nehéz állása lesz."

A Neues Wiener Abendblatt a következő budapesti sürgönyt közli:

„A tegnapi nagykanizsai képviselőválasztásnak eredménye, melynél Jókai az eddig kevésé emlegetett szélsőbaloldali Unger ügyvéd ellenében megbukott, az összes politikai körökben oly szenzácziót kelt, mit évek óta egy belpolitikai esemény sem. Mindkét párt meg van lepve az eredmény által, mert tegnap maga a szélső bal sem hitt — győzedelmében. Kanizsának, Deák vármegyéje főhelyének, mely mindig Csengery által volt képviselve a parlamentben, most az uj birósági beosztás alkalmából királyi tábla igértetett, mint évek előtt bankfiók.

Ismét csak kormánypárt s szélsőban áltak egymással szemben, a mérsékelt ellenzék nem is mutatta magát a küzdtéren. Ebből láthatni mi nőheti ki magát a legközelebbi választásoknál e politikai hazard játékból, ha Tisza addig a kormány élén marad.

Ez esetnek symptomatikus jelentősége igen nagy. Hogy magyar választó kerületben maga Jókai, daczára óriási személyes népszerüségének, daczára elbüvölő lényének, daczára szenzaczciót csinált beszédének, megbukott, milyen lehet a hangulat Tisza ellen. Nem Jókait, csak Tiszát illeti az elitélés, de a kormányra nézve az itélet megsemmisitő."

A Neue Freie Presse irja: A szélsőbal nagy-kanizsai győzelme érzékeny vereséget jelent a kormányra s a szabadelvü porta. A szélsőbal közlönyei örömtől ujjongnak s az egész országban elveiknek győzelmét hirdetik, miután oly konszervativ város mint Kanizsa is átment táborukba. A szélsőbal győzelme annál nagyobb jelentőségü, mert a szabadelvü párt részéről minden megengedett s megnemengedett eszközzel dolgoztak Jókai mellett s mert a népszerü költőnek hires neve hatástalan maradt egy teljesen ismeretlen ügyvéddel szemben, ki egyebet nem vitt harczba, mint a szélsőbal programmját."

*

Mulatságosnak tartjuk közölni a félhivatalos Bud. Corr.-nek következő sorait, melyek holnap bizonyára minden kormánypárti lapban olvashatók lesznek:

Nagy-Kanizsáról a következő tudósitást veszszük: Az oly feszültséggel várt képviselőválasztásnak a tárgyilagosan és józanul itélők részéről várt eredménye volt. Eltekintve attól, hogy balfogás volt egy már megválasztott képviselőt — még ha e képviselőt Jókainak hivják is — kandidálni, mivel azon érv, hogy hisz Jókai már tagja a képviselőháznak, minden választóra ellenállhatian hatást gyakorolt, a szabadelvü párt szervezése is — nevezetesen a szélső bal vagy a mint magát itt következetesen neveztet:e „baloldal" élénk tevékenységéhez hasonlitva — igen lazának és tökéletlennek bizonyult. A párt vezetői távolról sem tudták, hogy kikkel kell számot vetniök s Jókain s Hegedüsön kivül senki sem jelent meg a választókerületben a végből, hogy a szabadelvü párt hiveinek tanácsot adott, azokat egyesitette s bennök győzelmi reményeket keltett volna. Figyelemreméltó körülmény ezeken kivül még az is, hogy a függetlenségi párt ezuttal sok pénzt is adott ki, hogy az igen nagy kiterjedésü választókerületben a választási agitáczió költségeit fedezze, jóllehet ezalatt nem értünk is egyebet, mint a tetemes fuvarbéreket, a számos lobogók és czigánybandák árát. Egy fogás egyébiránt, melyet az egyesült ellenzék egyik hive inscenált már összeütközik a választási törvény határozmányaival, mivel be van bizonyitva, hogy az illető a Jókai-párt 97 hü emberét, kik az átlépésre nem voltak rábirhatók, a szent-mihályi állomásnál rá tudott venni arra, hogy visszaforduljanak, 200 frtot adván nekik az n ürügy alatt, hogy addigi költségeiket kivánja kárpótolni. Kétségtelen, — s azt hisszük, hogy a jövőre nézve tanulság is — hogy a szabadelvü párt valamely más tagja a ki még nem bir a képviselőházban helylyel és szavazattal, igen nagy többséggel megválasztatott volna, söt hogy Matlekovics államtitkárnak vagy Házmán Ferencznek tán még ellenjelöltje sem lett volna. Figyelemre méltó továbbá azon tény is, hogy az egyesült ellenzék hiveinek legnagyobb része a szélsőbal jelöltjére szavazott vagy pedig egészen elmaradt. — Taktikai hiba volt végre az is, hogy a nagykanizsai választókat, kik majdnem kivétel nélkül a szabadelvü párt hivei, nem szavaztatták le egyszerre reggel, mivel este az iparosok és kereskedők nem mertek az eklatáns többség ellen szavazni azért, nehogy megbizóikat és vevőiket ellenségeikké tegyék.

„EGYETÉRTÉS"

Augusztus hó 16-tól kezdve uj előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:

Egy hóra	—	—	1 frt 80 kr.
Két hóra	—	—	3 frt 60 kr.
Három hóra	—	—	5 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tiszlán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést e hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (himző-utcza 1, szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— augusztus 13.

— **Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Irodalom. Szinház, müvészet. Tanügy. Egyletek, társulatok. Fővárosi ügyek. Törvényszéki csarnok. Közgazdaság. Tárcza: Az indiai gyémánt. A szabadság országa. (Vége)**

* Időjárás Budapesten. Borult. Délben nagy eső esett. Hőmérő állása reggel 14, délben 18 R°.

— Személyi hirek. Gr. Pejacsevich Tivadar, a horvát bán fia, eljegyezte Vay Lina bárónőt, a borsódmegyei főispán leányát. — Bubla Károly választott püspök esztergommegyei kanonok a taksonyi iskolánál szervezendő második tanitó fizetésére 1000 forintot adományozott. A közoktatási miniszter a hivatalos lap mai számában köszönetét fejezte ki az adományért. — Jeney József Maros-Tordamegye marosvásárhelyi kerületének országgyülési képviselője az egyesült ellenzék tagja, Csávason tegnap meghalt. — Szoldatics Ferencz Romániában élő festő hazánkfia, jelenleg Egerben mulat, a hol Tárkányi Béla kanonok vendége. — Kállay Béni külügyminiszteri osztályfőnöknek Milán szerb fejedelem a Takova-rend nagykeresztjét adományozta. — Lónyay József, gr. Lónyay Menyhért testvéröcscse, több izben volt országgyülési képviselő e hó 11-én Hietzingben Bécs mellett meghalt. — Krassómegye szászkai választókerületében, melynek képviselője Ormay Károly törvényszéki elnökké történt kineveztetése miatt a mandatumról lemondott, e hó 7-én Palik-Ucsevnyi Fédor miniszteri tanácsost választották képviselővé.

— Cholera Budapesten. Fővárosunkban megint egy cholera-eset fordult elő. Mint a belügyminiszternek jelentik, augusztus 11-én Budán, országut 35. szám alatt, a II. kerületben egy Pilát Ferencz nevü egyén cholera nostras betegségben hunyt el, mint ezt az orvosi bonczlelet kétségtelenül megállapitotta. A tiszti főorvosi hivatal erről értesülvén, rögtön jelentést tett a polgármesternek, s ez haladéktalanul értesité a belügyminisztert. — A közegészségi törvény s szabályrendeletek által parancsolt intézkedések azonnal megtétettek; a lakást kimeszeltették, felsuroltatták, a szalmazsákot elégették stb; azután a desinfectióra a legszigorubb figyelmet forditák, és minthogy a kérdéses ház nincs csatornázva, az orvos rendeletére a pöczegödörnek az egészségtani követelményekhez képest leendő rendbehozatalát a háztulajdonos azonnal foganatositotta. Azóta ujabb cholera nostras eset nem fordult elő a házban; a kerületi orvos naponta többször látogatást tesz a házban s ha valami gyanus esetet észlel, a hatóságnak bejelentendi.

— Magyar átirat Alsó-Ausztriából Feuerbrunn község (Alsó-Ausztriában Krems mellett) elöljárósága bizonyos özvegy Widemann árvái érdekében kissé hibás, de teljesen érthető magyarsággal irt átiratot intézett a főváros tanácsához, fölvilágositást kérve aziránt, vajjon az állitólag Budán elhalt Pauer püspök után, ki Widmanne elhunyt férjének rokona lett volna, maradt e valami a Wiedemann árvákat illető hagyaték, vagy sem? Ugy hisszük ez az első eset, hogy a fővároshoz Ausztriából magyar átirat érkezett.

— Árviz Ausztriában. A bécsiek ma reggel arra ébredtek föl, hogy árviz fenyegeti őket. A különben csöndes Wien folyócska, mely rendes időben a környékbeli lakosságnak csak szagló érzékeivel áll ellenséges lábon, ma reggelre hatalmas folyammá dagadt, s máskor alig mozduló fekete habjai ma zavaros szökévé válva, vad tombolással vágtattak tova medrökben. — Az árvizet egy a mult éjfélben történt felhőszakadás okozta, mely a Wien folyó egész területén dühöngött. Árvizek jelenleg Ausztria egyéb vidékein is dulnak. Felső Ausztriában, Csehországban, Morvaországban és Sziléziában. Ez utóbbi két tartományban már a mult héten kiöntött több folyó. Ez ujabb második árviz ott már tegnap jelentkezett, s a vidéken nagy remület állt be, midőn az Oppa, Odera, Osztravitza stb. folyók tegnap este ismét áradni kezdtek. Az áradás azonban itt most baj nélkül elmult. A Bécs környékén történt pusztulásról távirati rovatunkban olvashatók bővebb részletek.

— Petőfi halálának körülményeiről Lázár Ádám volt országgyülési képviselő ujabban nyomozásokat inditván, azok eredményét a következőkben foglalja össze: Petőfi Sándor főleg a Pap Lajos, Gróf Haller Ferencz és báró Gamerra Gusztáv lényegileg összhangzó elbeszélései szerint a fejéregyházi határon fekvő Monaszteria nevü gyümölcskert közelében láttatott utoljára, — mely hely a gróf Haller Ferencz által vázolt H. rajzon D. 10. 11. és 12. alatt és a gróf Haller József által szemtanuk elbeszélése után rajzolt G. alatti térképen 7. alatt látható, — mig ellenben a Lengyel József által az utóbbi térképből összekuszált térrajzon az ugynevezett Verfu Pojána és Sárpatak közötti térre esnék e pont, ki ennélfogva alaptalanul és puszta ráfogással állitja azt: mintha Petőfit saját térképén 7. alatti helyen látta volna utolszor, és mintha Petőfi ennél alább a 8. alatti helyen fekvő honvéd-sirba lenne eltemetve, hisz a kimutatott távolságra és ellenséges bekeritésre tekintettel ide teljességgel el nem juthatott; következőleg az eddigi adatok nyomán Petőfi azon csatában elesettnek nem, hanem csakis eltüntnek lévén tartható, bővebb meggyőződésig, illetve jogérvényes halottnak nyilvánitásig sirkőről szó sem lehet, és legtöbb bárhol is csak emlékszobrot emelhetnek.

— Hajók összeütközése. Ma délután 2 órakor izgalmas jelenet történt a Dunán a vámház mellett, a sárosfürdő és pesti part között közlekedő propeller utasainak igen nagy ijedelmére. A mondott időben a „Győr" nevü gőzös Tétényben indulván, erősen haladt a Dunán lefelé. Ugyanakkor ért a vámházhoz, mikor a propeller is elindult a pesti partról. A csavargőzös valószinüleg a kormányos vigyázatlansága folytán neki ment a „Győr" gőzösnek, de szerencsére nem oly erővel, hogy összeütközés bármelyik hajó tetemes sérülést vonta volna maga után; csak a „Győr" kerékházából tört le a propeller egy jókora darabot. A hajón levő számos átkelő sikoltozása és kiáltozása előzte meg az összeütközést, a propelleren levők azon része mely állt, egytől egyik elesett, a nagy zökkenés miatt. Csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy az ijedségnél nem lett egyéb ára az ügyetlenségnek.

— Pausz elfogatásáról a következőket irják a krassói német lapnak: A ki Pausz elfogatását eszközölte, mint futár havonkint kétszer utazik állami sürgönyökkel Orsováról Bukaresten, Giurgevon és Rustsukon át Várnába és vissza. — Mult hó 21-én történt ilyen utazás alkalmával, hogy Pausz Konstantinápolyból jöve, az emlitett futárnak Várnában ajánlott levelet akart átadni, melyet ez azonban el nem fogadott. A levél Asbóth Jenőhöz Bécsbe volt czimezve. A futár azon kérdésére, hogy hová utazik, Pausz Bukarestet mondta utazása czéljának, mire a futár megjegyezte, hogy a levelet ott feladhatja és igy mind a ketten ugyanazon vonalon folytatták utjokat Bukarest felé. — Bukarestbe érve, a futár a pályaudvarban kötelességének ismerte Pauszt egy biztosnak átadni, azon kéréssel, hogy őt a rendőrséghez kisérje. Pausz elhalaványult, de megadta magát, a futár pedig az osztrák-magyar követséghez hajtatott és ott jelentést tett. A rendőrséghez visszatérve, Pauszt már ott találta, ki e szavakkal fordult hozzá: „Mit akar tőlem?" — „Át akarom önt adni a rendőrségnek", hangzott a felelet. — „Miért?" kérdé Pausz. — „Mert ön Pausz alispán, kit köröztetnek", válaszolá a futár. — „Van önnek körözvénye?" — „Nincs, de nincs is rá szükségem, mert ismerem önt." E párbeszéd után jegyzőkönyv felvétele mellett mind a kettőt kihallgatták. A jegyzőkönyv főbb pontjai szerint Pausznak nem volt utlevele és azt vallotta, hogy Olaszországban, Svájczban és Törökországban utazik, hogy az utóbbi országból utlevelét megujitás végett haza küldte és most Bukarestben akarja azt bevárni. Születési helyéül „Ohaba Lungat" nevezte meg, hol Proprietar mare" volna. A jegyzőkönyv alá e nevet irta: Jefaits Ferencz. A jegyzőkönyv felvétele után Pausz leült a futár mellé a pamlagra és igy szólt hozzá: „Ettől megkimélhdttek volna, ez nem fog önnek rózsát teremni", és ezzel féljegyezte a futár nevét. — A jegyzőkönyv felvétele után a futárt a polgármesterhez hivták, ki elrendeite Pausz internálását. E levélhez a „Südungar. Bote" azt a megjegyzést csatolja, hogy tudósitója a közlötteket mind maga látta és hallotta, minélfogva levele teljesen megbizható. A szóban levő futár neve Seraphin Sámuel; ő azon időben, midőn a temesvár-orsovai vasut még Karánsebesig volt kiépitve, igen gyakran volt az utóbbi helyen, tehát igen jól ismeri Pauszt, ugy hogy nem tévedhetett személyében. E szerint a lapok azon jelentése, hogy az elfogott egyén nem Pausz, sőt nem is osztrák-magyar alattvaló, nem egyéb czélzatos erőlkedésnél, mely, ha nem csalódunk, először egy temesvári lapban jelent meg. Figyelmet érdemel az is, hogy az elfogott egyén Ohaba-Lungát mondta születési helyének, ahol csakugyan Pausznak birtokai vannak és ahol talán született is. Mindebből világos, hogy Pausz külföldi utlevellel ellátva szökött meg, és hogy ha Pausz nincs már fogva, ugy a fogságból elbocsáttatott.

— Gróf Csekonics János elhunytáról a következő gyászjelentés adatott ki: Gróf Csekonics Jánosné, szül. kisfaludi báró Lipthay Leona, ő felsége Erzsébet császár- és királyné palotahölgye a maga nevében és gyermekei gr. Csekonics Endre. valamint neje, szül. cziráki és dénesfalvai gróf Cziráky Constance és gyermekei Andrea, Sándor, Pal, Gyula és Iván nevében, gr. Csekonics Margit, valamint férje nagykárolyi ifj. gr. Károlyi István és gyermekeik György és Melinda nevében, mélyen megszomorodott szivvel jelenti felejthetlen szeretett férje, illetőleg atyjuk, nagyatyjuk és ipjuknak nagyméltóságu zsombolyi és ianevai gróf Csekonics Jánosnak ő csász. és apostoli kir. felségének valóságos belső titkos tanácsosának, hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után, életének 71-ik és boldog házasságának 41.ik évében, folyó hó 2-án reggeli 2 órakor végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. Az Istenben boldogult hült teteme f. hó 4-én délután 4 órakor Zsombolyán fog beszenteltetni és ugyanott a családi sirboltba végnyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozatok Zsombolyán f. hó 5-én reggeli 10 órakor, a többi kegyuri birtokokon pedig f. hó 6 án 10 órakor fognak a Mindenhatónak bemutattatni. Zsombolyon, 1880. évi augusztus 2-án

— Rablótámadás Hatvanban. A mult éjjel Hatvan egyik „Bárka" nevü korcsmájában 5 szegedi munkás mulatott. Késöre járván az idő, a korcsmáros távozásra szólitotta fel őket. Erre az öt ember, — mint előre kicsinálták — a korcsmárosra és nejére rohant, azokat ütlegelni kezdték s a nálok levő 20 forintot elvették. A nagy zajra és dulakodásra egy szomszédban lakó ácsmester jött segitségül, de alig lépett be, a rablók rárohantak s a földre teperték; mire ez magát óriási erőfeszitéssel kiszabaditva, a szegletben levő fejszét felragadta, s oly erővel sujtott egyik rabló felé, hogy annak balkarját egészen tőből lemetszette, s a többit is kisebb-nagyobb mértékben megsebesitette. Végül aztán az előjött néptömeg mindnyáját lefegyverezte s átadta a törvény embereinek.

— Száraz propellerek. Igy lehetne nevezni azon omnibuszokat, melyek a télen át az utasokat a lánczhid egyik végétől a másikig fogják szállitani. Ugyanis, mint értesülünk, omnibusztársulat alakult, melynek a pénzügyminiszterium 11 évre kizárólagosan megadta azt a jogot, hogy a téli hónapok alatt, midőn a propeller-közlekedés szünetel, a lánczhid egyik végétől a másikig szállithatják az utasokat. A dij 5 krban van megállapitva s azt hiszik a vállalkozók, hogy a hideg szeles napokban szivesen veszi igénybe jármüveiket a közönség.

— A városligeti szénabaglyák. Megbizható kézből vesszük a következő épületes történetet: A városligeti szénakaszálást a város ezelőtt árverés utján bérbe adta ki s évenkint nyolczszáz forint hasznot huzott belőle. A tekintetes tanács azonban egy szép nyári reggelen ugy találta, hogy a külföldi vendég roppantul megbotránkozhatik azon, ha a főváros legiátogatottabb üdülő helyén szénabaglyákat lát felhalmozva, meglehetős sürün egymás mellett, a liget egész területén. A t. tanács tehát elhatározta, hogy nem adja el a szénatermést, hanem tisztességes park módjára nyeseti a füvet, ha hasznot nem is huz belőle. Előáll erre a régi bérlő és a fünyesést magára vállalja, ha a város ezért száz forint évi dijat fizet neki. A tanács ráállt, megkötötte vele a szerződést s ma már csakugyan nem látunk a városligetben szénabaglyákat; a különbség a régi s a mai állapot közt csak az, hogy a szerencsés bérlő — most rögtön elhordatja a lekaszált szénát — s ezt a városnak 900 frtja bánja meg minden évben.

— Sport-hirek. A Vad. és Versenylapban olvassuk: Az uj versenytéren a második tribune is tető alatt van már, szintugy egészen kész a nyergelő istálló. A nagy tribuneon most készülnek a tág s kényelmes ülések; a belső termek szobák diszitése is megkezdődik maholnap, valamint a totalisateur-ház épitése. A gyep szép zöld s őszig eléggé tömött is lesz, hogy jó ruganyos, talajt adjon. Egyuttal több oldalról való kérdezősködésekre tudatjuk, hogy augusztusban nem lesznek Pesten versenyek. Az októberiek pedig már az uj pályán tartatnak meg. — A soproni lóverseny egylet elhatározta, versenyterén javitásokat foganatositani. A pályának keletfelé fekvő posványos rétföldje, — lejtmérés folytán, 340 m. hosszuságban 74 cm. magasságig feltöltetett, mihez 2079 köbm. televény volt szükséges; egyszersmind elhárittatott a viz oda nyomulása a pálya alá alkalmazott 5 szivárgó árok által. Az uj töltés, julius hó vége felé a legjobb fümaggal bevettetvén, remélhető, hogy a pálya szeptember hó végéig minden kivánalomnak meg fog felelni. — Egy uj róka-falka vadászat van létesülőben Magyarországon és pedig Tordacson (Alcsuth és Martonvásár közt) melyet Dreher ur alakit, ki mellesleg mondva nejével és gyermekeivel együtt passionatus lovas, ki tavaly már a gödingi vadászatokban is részt vett. Ő e czélra 15 pár rókakopót hozott Angliából (Maidment falkár ment értök Tatáról) s Tordacson már készül a kennel számukra. Falkár lesz Carter, ki a pesti vadaszatok első éveiből ismeretes. A vadász istállóban mintegy 15 kitünő hunter és nehány cob és pony áll, köztük több jeles irlandi kancza. A kopókat szeptember 1-jére várják Megyerre, midőn a Cobhuntingek is megkezdetnek. Megyeren, a kanczatelepen, a kastély és istállók bővittetnek, s gróf E. M. egy fedett lovardát is épittet.

— Hirek a városból. Neumann Gergely pakosztói (Zemplénm,) szül. 17 éves izr. lakos és kereset nélküli tanuló mint beteg a Rokus kórházban ápoltatott, midőn a napokban felgyógyulván, kibocsátották s az ápoló nő neki felső kabátját visszaadta, ezen a kabát bélésébe varrt s most hiányzó 25 frtot követelt. Az ápolónő erről mit sem tudott s igy a követelt pénzt elő nem adhatta Neumann ezután a rendőrségnél tett feljelentést, de mivel kitünt, hogy N. a kórházba szállitása alkalmával e 25 frtról emlitést nem tett, továbbá mint lakás és kereset nélküli egyén koldulás miatt fogatott el s került kórházba — valószinütlen hogy igaz uton szerzett 25 frtnyi összeggel birhasson, ennélfogva a rendőrség őt panaszával elutasitotta. A kórházi ápolónő és felügyelő tagadják, hogy a kabátba bárminemü pénzt is tatáltak volna. — Betörés és lopás. Schlichter Adolf Wurm-udvar 35. sz. alatti lakását az éjjel ismeretlen tettes álkulcscsal felnyitotta s nagymennyiségü fehérnemüt ellopott. — Elfogott tolvajok. Czeiger Mór fővárosi bérlőnek a régi lóversenytér közelében levő disznószállásáról a napokban ismeretban tettesek 8 darab sertést elhajtottak A fővárosi rendőrségnek sikerült most a tetteseket feltalálni és elfogni. Az egyik Mindtner Ferencz tengeliczi szül. 48 éves ismeretes tolvaj, ki csak épen most szabadult rablógyilkosság miatt szenvedett büntetés után — börtönéből; — a másik Kurdi Ferencz váczi szül. 58. éves szintén ismeretes tolvaj A lopást akkor éjjel együtt követték el s a lopott 8 db sertést Tinynyére hajtották, midőn itt a rendőrség rájok akadt, egy darab sertést már eladtak, de az ára még egészben nálok volt, igy Czeigernek kára nincs. Mindtnernél elfogatása alkalmával egy 6 lövetü revolvert is találtak. Mindkettőt a kir. ügyészségnek szolgáltatták át.

— Pofozkodó főurak. A bécsi népkertben lefolyt jelenet egyik hőse d'Osmond gróf ma szintén nyilatkozatot tesz közzé egy bécsi lapban, s kijelenti, hogy Béville bántalma az ő becsületét nem érintheti, mivel Béville egy izben Nizzából zsarolási kisérlet miatt már kivolt utasitva. Osmond a nyilatkozatban azt is állitja, hogy Béville azért távozott el oly hirtelen Bécsből, mert az osztrák rendőrség Ausztria területéről kiutasitotta. — Emlitettük, hogy a népkerti jelenet alatt d'Osmond társaságában volt egy rendkivül szép nő, ki az egész jelenetet páratlan hidegvérrel nézte végig. E nő állitólag magyar, neve Céry Teréz. Párisban lakik s szép fogataival, nagy fényüzésével s feltünő szépségével csak nagy hirnevet vivott ki magának a — hirhedtek között. Cséry Teréz különben Budapesten is ismeretes; egyike történelmi nevü fiata-

A czigányokról.

Azon megvetett népfajról szólunk, mely mintegy kivül állni látszik a társadalom körén, mert tagjai önmaguk idézik fel, hogy becsülni ne tanulja őket senki, gunynyal illesse mindenki. Azt mondják róluk, hogy sem országuk sem hazájuk s bár Európa különböző államaiban találhatók, de fegyelmetlen hajlamaik és a kulturális haladással ellentétben álló szokásaik nem teszik őket tiszteletreméltó népfajjá. A czigányokról beszélünk, kiknek elitjei: a népzene hősei, továbbá a legalsóbb osztályt képező barangoló karavánok és végre a kettő közt helyet foglaló kézmüves czigányok nálunk eléggé ismert alakok. Azon elenyésző kis töredék különben, mely kézmüvességre vagy vályogvetésre adja magát és állandó lakhelyt szerez, csak annyiban különbözik a kóborló csapatoktól, hogy a lustálkodást szerény mértékben leszállitja, de a serénykedést sem igen tulozza.

Hanem azért ennek a megvetett és szerencsétlen népfajnak is van történelme, őrzött hagyományaik a messze időkig vezetnek vissza s e rongyos emberek dicső multról is tudnak regélni.

Bataillard a parisi orvosi fakultás tudós könyvtárnokának egy munkája fekszik előttünk a czigányokról. A tudós franczia valóságos szenvedélylyel kutatja mindazon adatokat, melyek a szerencsétlen népfajra vonatkoznak. Müve nyomán, mely a magyarországi czigányokkal is foglalkozik, közlünk pár rövid adatot.

A czigányok igen régi lakói Európának, megállapitani bejövetelük idejét nagyon bajos volna. Nevüket a görög Sigunos-tól nyerték s foglalkozásukat már a régi időkben is a fémek feldolgozása képezte. A bronz eszközök elterjesztése körül ugy délen valamint északon, a czigányok nagy szerepet játszottak.

A barna népfaj saját nemzeti létére emlékeztető eredeti dalokkal is birt. A Faraóról szóló szép ének régi hagyományokra vall. A törökországi czigányoknak volt nemzeti ünnepük is és ez a „rézmüves ünnep". Ez kezd kimenni már szokásból, de Kelet-Ruméliában még tartják; a dal, mely ez ünnepet dicsőiti, szintén régi eredetü.

A czigányok kétségtelenül Indiából származnak, de kivándorlásuk nem egyszerre történt meg. A mint valahol tért találtak zenei tehetségük és szinészeti mesterségük érvényesitésére, özönlöttek oda kétségtelen, hogy nemzeti zenéjüket, a hol csak megtelepedtek felcserélték azon ország zenérének müködésével, a hova bevándoroltak, de bizonyos, hogy a folytatandó kutatások reá fognak vezetni az ő ős zenéjükre is.

„A czigányzene eredetiségének kérdése — irja Bataillard — vagyis azon országban, hol az leginkább ki van fejlődve, két oldallal bir. Első a történelmi szempont és én meg vagyok győződve, hogy a czigányok előbb telepedtek meg Magyarországon, mint a magyarok; másrészről ugy hiszem, hogy a magyarok megérkezve mai hazájukba, kevésbé voltak zenészek, mint az ott talált czigányok, s hogy a czigányok többet kölcsönöztek zenében a magyaroknak, mintsem ők nyertek. Nekem ugy látszik: hogy ez állitás mellett bizonyit az is, hogy a magyarok mintegy monopolium gyanánt a czigányokra bizták a nemzeti zenét és általuk juttatták kifejezésre zenei érzelmeiket és általuk nyert kielégitést a zenei szükséglet."

Érdekes a mit Magitot egy müvében az oroszországi czigányokról olvasunk. Oroszországban a czigányok épen ugy foglalkoznak a zenével mint Magyarországon és Romániában. Csakhogy a mig a magyarországi czigányok zenekarokat alakitanak, Oroszországban összeállnak harminczan mindkét nemből, társaságot alakitanak és az ünnepélyen nagy gyülekezetek alkalmából énekelnek és tánczolnak. Eldanolják az orosz nemzeti dalokat, melyek mélabusak s igazi pusztai ábrándok, nagyon hasonlók a skandináv dallamokhoz. Ez orosz dalok rövid zenei strófából vannak összecsinálva, vannak bennük magánrészek, melyeket a kar ismétel. Ezen idegenszerü hangzásu dallamok különben nélkülöznek minden megszokott zenei formát. Igaz, hogy az arab dalok is egyhanguaknak tetszenek első hallásra, de megszokva gyönyörködni is lehet bennük, talán az orosz czigányok dallamai is méltók hasonló sorsra.

Az orosz czigányok által lejtett tánczokban a főszerep a nőknek jut. A gitár egyhangu zümögése mellett a czigánynő hullámatosan hajladozó, majd meg merev magatartást vesz. Azután a zene gyorsabb ütenyekbe megy át, a tánczosok jajgató szavakat hallatnak s mintha a láz venne rajtuk erőt a nők ég felé terjesztik kezeiket, vad és éles kiáltásokban törnek ki, mig testük gyors vonaglásban megtörni látszik.

Azután a társaság vezérférfi tagja kiválik a sorból s a többi is önkényére hagyva, valódi őrült körforgást kezdenek, melynek véget csak a gitás utolsó elhangzó akkordjai vetnek. Ez a látvány önkénytelenül is felidézi az összehasonlitásokat. Valamelyik hindu isten emlékszobra előtt hasonló módon tánczolhatják a bayaderok a Malapou tánczot, a mi annál valószinübb, mert a czigányok és bayadérok hazája egy, és ez India.

Mig a spanyolországi, orosz- és megyarországi valamint a keleti tartományok czigányjai a zene és tácz apostolaivá szerződtek, a németország, és francziaországi czigányok rézmüvesek és kovácsok, ha ugyan megunták tolvajoknak lenni.

Békés és hasznos honpolgároknak még nem bizonyultak sehol. Ugy látszik az rendeltetése e népfajnak, hogy csak kipusztulásával tegyen jó szolgálatot.

sportsmeneinknek tanittatta s a Józsefvárosban uri kényelemmel kis házat rendezett be számára. Viszonyuk első éveiben gavallérunk és a fiatal lány Párisba utaztak, mely azzal végződött, hogy Cséry kisasszony ott maradt a Szaina mellett egyedül. D'Osmond gróf ki őt legelőbb fölfedezte, roppant összegeket költött rá, hogy nagyravágyó igényeinek eleget tehessen. Télen az Avenue de Jenán fekvő pompás palotájában szokott fényes jelmezestélyeket adni, melyen mindig jelen szokott lenni Páris egész előkelő közönsége, beleértve a születési aristokracziát épugy, mint az irókat és müvészeket. Ugyancsak Cséry T. szalonjaiban rendezett d'Osmond gróf ezelőtt két évvel fényes lakomát Zubovics Feodor huszár főhadnagy tiszteletére.

— Bába képezde Figyelmeztettetnek mindazok, kik az 1880–81. évi tanfolyamra a nagyváradi m. kir. orsz. bábaképezdén magukat államsegély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás és közoktatási miniszteriumhoz czimzett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyitványnyal ellátott folyamodványukat augusztus hó végéig hozzám küldjék be. Nagyváradon, 1880. augusztus hó 10-én Dr. Konrád Márk igazg. tanár.

— Veszedelmes tolvajt fogtak el ma reggel a Rókuskórház mellett. Kassanik Ferencz, ki már hétszer volt elcsukva különböző tolvajlások miatt, és legutoljára börtönéből megszökött, ma ismét kézre került, de elfogatása sok bajjal járt. Midőn az üldöző biztos ma éjjel nyomára jött, Kassanik kedvese, Gyalog Katalin társaságában volt és a biztost felismerve, mindkettő futásnak eredt. A Rókus kórház előtt elcsipte őket a biztos, de Kassanik minden erejéből védte magát. A biztos kezén és lábán nagy sebeket ejtett fogaival, és ha még kellő időben nem jő rendőri segély, ismét sikerül kisiklani a rendőr kezeiből. Most már kedvesével együtt biztonságban van.

— Nagy tüzet jeleztek ma éjjel fél 11 órakor a Viktoria malomtól. A tüzoltó laktanyán és a rendőrségnél azt hitték, hogy a külső vácziuti szeszgyár ég, a miért is kivonult az első nagy őrség. Szerencsére csak az ijedelem volt nagy, mert csupán a Viktoria malom előtt felhalmozott szalma égett. A tüzoltók erélyes müködésök által megakadályozták a tüz terjedését és negyed 1-kor Kraus parancsnok már jelenheté, hogy: nincs veszély.

— A kegyes Rochefort. Az engesztelhetetlen lámpás ember, mint régi ismerősei állitják, nem volt mindig oly vad, mint most. A toulousei akademia 1855-ben pályadijat tüzött a szüz Máriához intézendő legszebb költeményre. Rochefort szintén pályázott s négy strófás kis ódája nem nyerte ugyan meg a dijat, de mint igen szép költemény, dicséretben részesült. — Tempora mutantur.

— A „repülő skót." Emlitettük, hogy az e néven nevezett gyorsvonat, mely London és Edinburgh közt közlekedik, nemrég Berwick mellett lezuhant a töltésről. Az eset hire roppant izgatottságot keltett Londonban, mivel oly időtájt az északra járó vonaton roppant sokan járnak. Szerencsére azonban a kezdetben közlött rémhirek tulzottaknak bizonyultak. Az utasok ugyanis mind megmenekültek a nagyobb bajtól, ellenben a vonatvezető, a fütő s egy más vasuti tiszt megölettek. 10 vagy 12 utas könnyü sebet kapott.

— Ujra megtalált hárem. Abdurrahman khánról, az afgánok uj emirjéről indiai lapok a következőket irják: Abdurrahman khán 1868. évben vérengző háborut küzdött nagybátyja az elhalt Sir Ali ellen, ki őt végre legyőzte. Abdurrakman ennek következtében családjának és vagyonának visszahagyásával orosz területre menekült. A győztes az emir nejeit Kandahárba vitette és az ottani váracsba záratta. — A szegény hárem-hölgyek tizenkét évig voltak a fogságban a nélkül, hogy urok felől valamit hallottak volna. Midőn azonban az angol kormány rövid idő előtt Abdurramant Afganisztán emirjének elismerte, azt a parancsot adta ki, hogy az emir nejei annak vissza adassanak. Ezek közül azonban öt a hosszu fogság alatt meghalt. Az emir elhatározta, hogy a még életben maradt négy asszonyt — miután még egyik sem haladta tul a 30-ik évet — Kabulba érkeztük után nyilvánosan megkoronáztatja. Azonkivül e nők mindegyike külön palotát kap.

— A gyermekek munkája. Párisban az ottani orvosok társulatának gyülésén a társulat egyik tagja nem rég érdekes felolvasást tartott. A felolvasás tárgya volt a gyermekek munkája a kézmüiparban és Európa több nemzeteinek erre vonatkozó törvényei. Franciaországban az 1874. évi május 19-én Angliában az 1878. évi márczius 17-én, (Factory and Workshop act) Németországban az 1878. julius 18-án, Ausztriában az 1869. május 14-én hozott törvényczikk van alkalmazásban. (Magyarországon az 1872. VIII. törvényczikk intézkedik e tárgyban.) Dániában és Spanyolországban az 1873 iki törvényhozásban került szőnyegre ez ügy, Hollandiában az 1874-iki és Luxenburgban az 1876-ik évben Olaszország, most tanulmányozza e kérdést, mig Görögország és Portugália tétlenek. Csodálatos, hogy Belgiumban e tárgyban mily ellentállás nyilvánul. Minden fáradozás, hogy a dolgozó gyermekek és nők sorsát szabályozzák és javitsák eddig eredmény nélkül maradt, mig végre egy a kamara erre vonatkozó javaslatot elfogadott, de ezt a szenátus visszautasitotta. Ez 1872-ben volt. Három főkérdésről volt itt szó, melyet a különféle törvényhozások különféleképen oldanak meg. Hány éves korában engedhető meg a gyermeknek, hogy dolgozzék? Meddig szabad a gyermeknek nappal dolgozni és hogy áll a dolog az éjjeli munkával? Anglia, Dánia, Spanyolország azt mondták, hogy a gyermek már 10 éves korában munkabiró. Helveczia, hogy 14 éves korban, a többi államok a 12-ik életkort tartják legalkalmasabbnak. A mi a munkaidő tartalmát illeti, ebben az államok közt némi egyetértés uralkodik: a 14-ik életkorig általában 6, a 14-ik életkortól a 16-ig 10—12 órai munkaidő van megállapitva. Helvéczia csak 11 órai munkaidőt enged meg, beszámitva ebbe az iskolai időt. Az éjjeli munkát a gyermekeknél, mindenütt megtiltották, mig a vasárnapi munkát néhány állam megengedi, a többi pedig határozottan megtiltja. — Az európai törvényhozások a nyugalom idejéről, a dolgozótermek tisztántartásáról s végre még arról is gondoskodnak, hogy a gyermekek ne használtassanak oly munkákra, melyek veszélyesek és egészségtelenek. Megjegyezzük itt, hogy mint emlitők, Magyarországon van ugyan törvényes intézkedés a gyermekek munkájáról, de azt soha sem hajtják végre, s általában alig van törvény, mely ellen több kihágás történnék, mint ez ellen.

Rövid hirek. A Lónyay várkastély. V.-Naményban a Lónyay család ősi várkastély maradványa, mely Lónyay Anna, Kemény János erdélyi fejedelem nejéé volt, s később férjétől az udvar iránti hütlensége következtében confiscáltatott, néhány nappal előtt gyenge földrengés miatt végkép romba dőlt. — **Öngyilkosság.** Gyulafehérvárról irják a „Kelet"-nek: Szentkatolnai Biró Miklós alvinczi járási segédszolgabiró folyó hó 9-én 30 éves korában Vingárdon főbe lőtte magát. Tettének okául többféle hir kering. Nőt és egy gyermeket hagyott hátra, kiktől utóbbi időben elválva élt. — **Jótékonyság.** Hupf Ágoston 50 frtot küldött a polgármesterhez azon kérelemmel, hogy ezen összeg a király születése napján az Erzsébet szegényház ápoltjai közt osztassék ki. — **Gyilkosság.** Gyöngyösön a Bogdán féle gőzmalomban egyik favágó munkás egy szintén ott dolgozó tót munkással valami csekélység miatt összeszólalkozott s e közben annyira dühbe jött, hogy a tót napszámos kezéből a fejszét kiragadva, azt ugy ütötte fejbe, hogy azonnal halva rogyott össze. A gyilkost elfogták s a gyöngyösi járásbirósághoz kisérték.

—

A hivatalos lapból. Kitüntetések. A király Koricza Miklós és Vukelics Lipót kereskedőknek községi tanácsosoknak Gospicsban, érdemdus nyilvános müködésük elismeréséül az arany érdemkereszt adományozta. Kinevezések és áthelyezések. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, Forster Kálmán végzett jogászt dijtalan fogalmazó gyakornokká nevezte ki. Az igazságügyminiszter Lacza Demeter teregovai kir. járásbirósági és Mihajlovits Miklós karánsebesi kir. törvényszéki irnokokat kölcsönösen áthelyezte. A debreczeni pénzügyigazgatóság, Rókay Imre budapesti kir. fővámhivatali gyakornokot. a debreczeni kir. fővámhivatalhoz III. oszt. vámtisztté nevezte ki.
Egylet. Zalamegyei községi és körjegyzők egyletének alapszabályai a bemutatási zaradékkal elláttattak.
Posta. Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyébe kebelezett Kaláz községben f. é. aug. ho 16-án postahivatal lép életbe, kézbesitési kerületébe Kaláz község fog tartozni, mely eddig a pomázi postahivatal kerületéhez tartozott.

TÁVIRATOK.

Szeged, aug. 13. (O. E.) A közutak és sugárutak feltöltésére nézve a szerződés megkőttetvén, megkezdetett a vasuti vágányok lerakása, melyen a szükséges földmennyiséget közvetlen a városba szállitják.

A Szt.-Mihály telki bányából az anyag az alföldi vasuton szállittatik az állomásig, onnan pedig a most készülő vasuton mozdony segélyével a budai országuton át a nagy körutra.

A szilléri bányákból és a gyevi anyaggödrökből a körtöltés átmetszésén keresztül keskeny vágányu vasut segélyével vitetik az anyag a városba.

Végül a szőregi földbányákból az osztr. államvasuttal párhuzamos pálya készül, melyen az anyagot egészen a boldogasszony sugárutra viszik. Itt állitják fel a vállalat telepeit, mühelyeit stb.

A müszaki osztály az összes feltöltendő sugárutakat és a két körutat szelvényezteti illetőleg lejtméręzteti, hogy ennek alapján a szállitandó földmennyiség meghatározható legyen és ezen munkálatokkal. valamint a feltöltési munka vezetésével és felügyeletével Kuklay k. mérnököt bizta meg.

Szeged, aug. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az itt emelendő közös katonasági laktanya épitési ügyében tegnap a katonai hatóság és a város részéről kiküldött bizottságok együttes értekezletet tartottak. Tisza Lajos elnöklete alatt is véglegesen megállapodtak a tervre nézve, mely szerint a laktanya ugy a legénység, mint a tisztikar számára pavillon-rendszerben fog épittetni.

Az épitkezési mozgalom adatai gyanánt fölemlitendő, hogy idáig a városi szakbizottság 4 kétemeletes, 28 emeletes és 534 földszinti épületre nézve adta ki tényleg az épitkezési engedélyt. Folyamatban és részben befejezve azonban alig fele van ezen engedélyezett épitkezéseknek.

Zágráb, aug. 13. A király 4000 forintot adományozott a jégverés által károsultak részére. A főparancsnokság e czélra gyüjtéseket rendelt el.

—

Páris, aug. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A „Republique Française" védi Oroszországot és Gladstone politikáját a bécsi sajtó ellen, mi itt némi feltünést okoz.

A „Gaulois" azt jelenti, hogy a czár rövid idő mulván Dolgorucki herczegnővel egybekel.

A „Mot d'orde" Gambetta beszédét ócsárolva azt mondja, hogy Németországon csak a jövő nemzedék vehet boszszut. Most békére van szüksége.

Harminczkét dominikánus az oktatásügyi miniszter előtt igazolván, hogy a rendből kiléptek, mint világi papok akarják bezárt iskoláikat vezetni.

Pétervár, augusztus 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Nischnij-Nowgorodban borzasztó tüzvész ütött ki s a város közepét majdnem teljesen elhamvasztotta. Ignatieff főkormányzó a tüz szinhelyén jelen volt és személyesen osztotta a parancsokat. Bár az oltás gőzszivattyukkal folyt, a kár borzasztó nagy. A tüz szándékos gyujtogatásból támadt.

Pétervár, aug. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Taschkendből távirják ide, hogy Abdurrahman kán a kabuli trónt elfoglalta. Ez alkalommal Afganistan minden mecsetjében hálaimák rendeltettek el. Az Amudarija balpartján levő, Afganistántól elfoglalt városok ki voltak világitva. Mazari-Serif-ben 101 ágyulövés váltatott. — Az angolok Gandamukba vonultak vissza. Abdurrahman Griffint fogadta és az angol kormánynak köszönetét küldé.

Kauffmann tábornok-kormányzó Fergan tartományba indul az orosz-kaschgari határ és az algai csapatok megszemlélésére.

Pétervár, aug. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Tiflisből jelentik, hogy I. Ferencz József uralkodó a kis-ázsiai őrmény éhezőknek Narses patriarcha által 10,000 frtot adományozott.

Prága, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A „Bohemia" bukaresti levele azt állitja, hogy Károly fejedelem utazásának politikai czélja nincs, s csakis a trónörökösödés ügyének rendezését czélozza. Boerescu czélja, Romániát a dél Belgiumává alakitani.

Páris, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Ma több präfectus azon utasitást kapta a belügyminisztertől, hogy a jezsuita iskolák még augusztus 31-ike előtt bezárassanak. Avignonban Charles des Finard gróf és Grille marquis tiz napi fogságra itéltettek, mert a rendőrbiztosokat a jezsuiták kiüzetése alkalmával fenyegették. A castel-sarrasin-i törvényszék kinyilatkoztatta, hogy a jezsuita-ügyben nem illetékes. Midőn Lisieux-ben a lelkész a papság hódolatát fejezte ki Grévy előtt, ez azt válaszolta: „Ön mintakép, mert a vallást a politikával nem egyesiti. Ohajtanám, hogy az egész egyház az ön példáját követné." Ezen lelkészt ma valamennyi clericalis lap a legszenvedélyesebben megtámadja.

Ribourt tengernagy Cherbourgban, midőn az indóháztól visszatért, gunykiáltásokkal fogadtatott, ugy, hogy katonai kisérettel kellett a tengeri präfecturába mennie. A tengerészeti miniszter visszalépésével fenyeget, ha Ribourt Cherbourgból elhelyeztetik. Több lap ma azt kivánja, hogy a tengerészeti miniszterium polgári egyéniséggel töltessék be, kinek bátorsága lenne a tengerészeti tisztek dölyfösségét lehüteni.

A jezsuiták pörében a bordeaux-i präfectus ellen a bordeaux-i törvényszék illetékesnek nyilatkoztatta magát.

London, aug, 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Perai sürgönyök szerint Oroszország közlötte a hatalmakkal, hogy nem hajlandó részt venni az esetleges kényszer rendszabályokban a porta ellen.

Athen, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Mint hirlik, az egész franczia Levante hajóhad a legközelebbi napokban elhagyja a Piréeust.

Berlin, aug. 12. (Az „Egyetértés" távirata.) A National Zeitung konstatálja Gambetta beszédének chauvinistikus harczias hangját, s arra figyelmeztet, hogy jul. 14-ke óta a franczia politikában határozott fordulat állt be, nevezetesen Görögországot illetőleg.

Konstantinápoly, aug. 13. (Pol. Corr.) Skutári uj kormányzója, Riza pasa, ki a montenegrói ügy rendezésével bizatott meg, ma megy a „Selimiee" hadihajón Albániába. Közvetlen elutazása után a porta notifikálni fogja a nagyköveteknek, Riza pasa küldetését s szükség esetén határidő-meghosszabbitást fog kérni. A porta elvan készülve arra, hogy esetleg fegyveres hatalommal lesz kényszeritve fellépni az albánok ellen, kik eddig csak kevés hajlamot mutatnak, hogy ellenállás nélkül engedjék meg, az ápril havi egyezség végrehajtását vagy Dulcigno területének átadását.

London, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Gladstone elutazása előtt még részt fog venni a szombaton tartandó kabinettanácsban.

London, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Biztos forrásból hallatszik, hogy Törökország a hatalmak közös akcziójának kikerülése végett az albánokat kényszeriteni fogja az illető albán területek átengedésére Montenegró részére.

Görögországot illetőleg Anglia jelen magatartása Törökországgal szemben határozottan ellenséges, mindamellett jól értesült oldalról állitják, hogy Törökországot a közös európai demonstráczió nem fogja megrettenteni. — Demonstráczió e pillanatban közeli kilátásban nincs. Görögország igen világos intéseket kapott, hogy várakozzék. Megjegyzésre méltó, hogy jelenleg Anglia és Törökország közt, illetőleg a Foreign Office s a londoni török nagykövetség közt nem folynak tárgyalások. Mindent Goeschenre hagynak, ki a szultánnal közvetlenül érintkezik.

Prága, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) „Ceski Noviny" azt kivánja, hogy a németek és magyarok ellen az osztrák panszlavismus lépjen fel. Hivassék szláv kongresszus egybe a magyarországi szlávok részvételével, s ez alakuljon egy együttes szláv párttá, miután a szlávság egysége s Ausztria egysége azonos.

Berlin, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A National Zeitung azt állitja, hogy a „Grenzboten" a dunai bizottságban történteket nagyon felizgató módon adta elő. Az ügy állása következő: Természetesen a bizottságban az első szó Ausztriát, mint leginkább érdekelt államot illette, Németország támogatta Ausztria fáradozásait Konstantinápolyban, hogy Bulgária oly állást nyerjen mint a többi souverain parti államok. Ausztria előleges javaslatot tett a felső Duna szabályozására. E javaslat néhány határozata nem tetszett Angliának, mely anyagi kifogásait összekötötte azon formális kifogásokkal, melyek szerint Ausztria nincs jogositva az illető megállapodásokban részt venni. Kilátás van arra, hogy Anglia felhagy alaki kifogásaival, ha a neki nem tetsző rendelkezések módosittatnak. Oroszország ha nem is foglalt el osztrák barát álláspontot, de meg sem helyezkedett ez ügyben prononczirozott ellenséges álláspontra.

Ischl, aug. 13. A román fejedelem és neje az árviz okozta forgalmi fenakadás következtében, Amstettenen át elkésve, érkeztek ide; a király fogadta őket a pályaudvarban s a kölcsönös meleg üdvözlés után együtt a szállóba hajtattak. Moltke gróf tábornagy ide érkezett.

Róma, aug. 13. Az „Agenzia Stefani" jelentése; „A hatalmak haboznak elfogadni az angol részről tett amaz inditványt, hogy a portának a görög kérdést érintő válaszjegyzékére, ujból együttes jegyzékkel válaszoljanak mivel elkerülhetlen kényszer rend szabályok volnának e lépés természetszerü következményei. Igy tehát a diplomácziai tárgyalások sok időt fognak igénybe venni, mig a hatalmak közt az a megállapodás fog létre jönni, hogy az érdekek kölcsönös megóvása mellett, mi módon érjék el a kitüzött czélt."

—

Árviz Ausztriában.

Kremsier, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Tegnap este borzasztó felhőszakadás volt Freistadtl, H.-Bisztricz, és Mesericsben. A Russzava hidja Holleschau és Preran közt beszakadt, 18 ember a vizbe fuladt s a romok alátemettetett. Egy zsandár megmenekült. — Az ujonnan épült hidon több mint száz ember állt, midőn annak egy oszlopa eltört, s a boltozat leszakadt. Több mint 5 óra járásnyira minden viz alatt van; a termés tönkre ment, a kár borzasztó.

Olmücz, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Karlsbrunn és környéke tegnap elöntetett.

Troppau, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Az Oppa vize egyre rohamosan árad, s már csaknem elérte a mult heti vizállást. Több utcza viz alatt van. A folyó roppant tömeg gabonát elvitt.

Jaegerndorf, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A tegnap délutáni felhőszakadás következtében az Oppa vize Komcisénél kiöntött. A vizállás még soha sem tapasztalt magasságra emelkedett. A közlekedés Leobschütz felé még tegnap este s Troppau felé ma reggel megszünt, mivel a vasut több helyt el van öntve. Leobschütz felé azonban a közlekedés ismét megnyilott.

Uherszko, (Csehország Hohenmauth kerület) aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Ma éjjel a szomszéd Lueze községet és környékét borzasztó felhőszakadás látogatta meg. Több házban ½ méter magasságu a viz. Két emberélet is elveszett.

Ischl, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A szakadatlan esőzések következtében a Traun és az Ischl folyók nagyon megáradtak. A város mélyebb fekvésü házai és sétányait már elboritá a viz, mely az Erzsébet-szálló földszinti helyiségeibe is behatolt. Veiszenbach felé a viz a vasuti sineket alámosta, Ebensee felé, sem kocsin sem vasuton nem lehet eljutni, mivel a vasuti töltés és egy hid elpusztult. Innét még csak Ausseeban lehet eljutni, bár Goifern és Steg állomások viz alatt vannak, s az ottani lakosok nem juthatnak az indóházhoz.

Krems, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A Duna reggel óta tetemesen árad. Vizállás 325 cm. a rendes fölött. A töltéseket a viz elöntötte.

Preszbaum, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A Wien melletti helységek lakosait nagy izgalomba hozta a Wien folyó kiáradása. Számos villa viz alá került; a zsvaros hullámokon hatalmas faiörzsek, kerikeritések hidrészek usztak, egy egész háztetőt is vitt a viz. A vasut viz alá került. Két évvel ezelőtt itt roppant pusztitást vitt végbe egy felhőszakadás, most a vizállás magasabb mint akkor volt. Purkersdorf már délben egészen viz alatt volt. Némely házban az ablakon folyik be a viz. Egy 3 éves lányka azárba fuladt. Két uszó holttestet is láttak a vizen. A pusztulás az egész környéken roppant nagy. Egy hid, mely a Kellerwiesére vitt, nyomtalanul eltünt; számos kikötő hely és fürdőház elpusztult. A linczi postaut részben viz alatt van. A Wien mellékfolyói általában nyugodtan vannak, csak viztorlódás mutatkozik rajtuk. Ugylátszik tehát, hogy a felhőszakadás főleg a Wien környékére szoritkozott. Preszbaumon alul egy kőhidat elvitt a viz. Több ház összeomlott. Délben egy embert és egy gyermeket vettek észre a habok közt halálos küzdelemben. Senki sem ment segitségökre s valószinüleg mindketten elvesztek.

Baden, (Bécs mellett.) aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A Schwechat vizét a mult éjjeli eső hatalmas folyammá árasztotta. A leesdorfi liget valóságos tenger. A folyó partján levő épitmények mind elpusztultak. A hullámok deszkákat, fákat, házi butorokat vittek el; a hidon a közlekedést eltiltották.

Preszbaum, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Délben 12 órakor két ház összeomlott. A hajók kikötő helyeit a viz mind elvitte.

Ischl, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A vizár következtében számos fürdővendég elutazott.

M.-Osztrau, aug 13. (Az „Egyetértés távirata.) Itt és Weiszkirchenben az árviz veszély elmultnak tekinthető. A viz tegnap éjfélig áradt; akkor azonban apadás állott be, mely azóta folytonos.

Prága, aug. 13. A Prager Abendblatt jelentése Chrudimból: Hlinsko környékén nagy felhőszakadás volt, melynek következtében a vasuti forgalmat beszüntették. Nagymérvü árviz lepte el az ottani vidéket; Chrudim külvárosait is elöntötte a viz. A kerületi kapitányság hivatalos épülete vizben áll.

Goepfert nevü szolgálattevő csendőrt Dianaberg mellett (Pfraumburg közelében) meggyilkolták.

Bécs, aug. 13. Felhőszakadás következtében a Wien folyó kiöntött. Purkersdorf, Preszbaum, Weidlingau és a Wien völgyének nagy része viz alatt van. A rohanó ár elszakitotta a hidakat és átjárókat és nagy mennyiségü fát és házibutort magával ragadott. A kár jelentékeny. Délig a viz 1 méterrel apadt. A Baden közelében kiöntött Swechat folyó is kezd apadni. Mährisch-Osztrau és Fehértemplom veszélyen kivül vannak.

Bécs, aug. 13. este 10 óra. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Árvizveszélyről szóló táviratok még mindig érkeznek. Preszbaumtól Hütteldorfig a Wien csaknem mindenütt kiöntött partja egész hosszában. Weidlingau, Pürkersdorf és Tullnerbachnál különösen nagy a pusztulás.

Badenben a Schwechat már apadni kezd. A leesdorfi liget még most este is teljesen viz alatt van, s valóságos tengerhez hasonlit.

Ischlben a Traun jobb partja egészen el van öntve, az esplanade részben, a Zsófia- és a Ferencz-Károly-sétány egészben viz alatt van.

Ebensee mellett a János-hid veszélyeztetve van

A nyugati vasuton az Attnaugtól Ischlig terjedő vonalrész járhatatlan.

A morva központi vasuton Troppautól Jaegerndorfig a közlekedés megszünt, szintugy az északnyugati vasuton is Német-Bródtól Pardubiczig.

Chrudim külvárosai elöntettek.

A Wien dél óta már apad.

KÖZGAZDASÁGI TÁVIRATOK.

Zombor, aug. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Két nap óta szakadatlanul esik. A keresztekben álló mezei termények nagy kárt szenvednek és minőségüket is hátrány fogja érni. — A cséplés több napra meg van akadályozva.

A mai hetipiaczon igen csekély a behozatal, az árak emelkedők. Buza, piaczon 10.20—10.50 frt, zab 5.50—5.60 frt, árpa 4.50—4.75 frt, régi tengeri 6.50—6.90 frt.

Bécs, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata) A gőzhajózási társulat hajóival érkezett: buza is elszállittatott 101, liszt Bécsbe 123, érkezett és elszállittatott 687 kettős mázsa.

Milanó, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Vimercati itteni bankár uj olasz bankot akar alapitani 60 millió lira tőkével, székhelye Florencz lenne. Vimercati e czélból tárgyalásokat kezdett párisi, bécsi és frankfurti bankházakkal.

Pétervár, aug. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A kormány elhatározta a disznózsir behozatalát részint betiltani, részint pedig korlátolni.

Pétervár, augusztás 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A saratowi és samarai kormányzóságokban, hol az idei termés teljesen tönkrement, éhség fenyeget. Elelmiszerek mindkét kormányzóságban hiányzanak s jelenleg 9 millió rubelre van szükség, hogy a lakosok az éhhaláltól megmentessenek. A belügyminiszter ajánlatára a kormány egyelőre mindegyik tartományunak 900,000 rubel kölcsönt szavazott meg.

—

Bécsi értéktőszde.

Bécs, aug. 13. (Az „Egyetertés" tudósitójának távirata.) A mai előtőzsdén kedvezőtlenebb politikai hirekre az irány lanyha volt, az üzérkedés nagyobb tartózkodást tanusitott, de a lanyhaság leginkább koulissa-papirokat érte, ellenben szállitási és bányaértékek kedvezőbb vásárak folytán szilárdak.

Osztrák-magyar bankrészvények, azon határozat folytán, hogy behozatik a bizományüzlet, emelkedő árfolyamok mellett kerestettek. Valuták megtartották a magasabb árakat

11 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 275.70. angol bank 133.—, unió bank 110.50, bankegyesület —.—, magyar hitelbank 257 75, lombardok —.—. innerbergi —.—, papirjáradék 72.62½, m. aranyjáradék 109 25—, 20 frankos arany 9.35½.

A délitőzsde tartózkodó irányban nyilt meg. Jegyeztetik: Hitelrészvény 275.50, angol bank 132.80, unió bank 110 80, bank-egyesület 135 25, magyar hitelbank 258.—, államvasut 280—. Károly-Lajos vasut —.—, járadék 72.62½, innerbergi 108.50, magy. aranyrente 109 21½, 20 frankos ar. 9.35½, tiszai sorsjegyek —.—.

Az üzlet további folyamában Konstantinápolyból ma távirati értesités érkezett, hogy a porta Albániába csapatokat küld és erre mérsékelt javulás állott be, a forgalom azonban szük korlátok közt mozgott.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 276.—, angol bank 133.—, unió bank 111.50, magyar hitelbank 258.-, bankegyesület 135.50, Károly-Lajos vasut 276.—, gőzh. részv. 575.—, kassa-oderbergi 131.—, papirjáradék 72.67½, birodalmi márka 57.75 –, magy. arany rente 109.30—, 20 frankos arany 9.35½, London 117.90, tiszai sorsjegyek —.—

Délután 2 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 275.60, angol bank 132 80, unió-bank 110.50, magyar hitelbank 257.25, bankegyesület 135.—, államvasut 280.—, Károly-Lajos vasut 275.25, gőzhajó részv. 572.—, tiszai vasut 245.50, tramway 234.50, lombard 81 —, papirjáradék 72.67— m. aranyjáradék 109.25—, 1864-ki sorsjegy 175 50, községi sorsjegy 118 25 innerbergi —.—, 20 frankos arany 9.35—, birodalmi márka 57.72½, tiszai sorjegyek —.—.

Saját tudósitónk a következő kötéseket jegyezte fel: Papirjáradék 72.67½—72.70, ezüstjáradék 73.75–73.80, aranyjáradék osztrák 88.10—88.20, magyar 109.25—109.27½. angol-osztrák bank 133.——133.20, osztr. földhitelint. 203.—204—.—, keresk. és ipar hitelintézet 275.70–275.80, m. ált hitelbank 257.25–257 50 által, letéti bank —.—,——, giro- és pénztári egylet 245—245.50—, osztrák-magyar bank 829—830.—, uniób. 110.30–110.50 forg. bank 133.——133.50, bécsi bank egyes. 135——135.10, Albrecht vasut 75.——75.50, alföld-fiumei vasut 158.——158.50, aussig-tepliczi —.—.—, báttaszék-dombovári 146½.—146.75, cseh északi vasuti 110.50 111.—, cseh ny. vasut —.—, buschtiradi vasut 586.–587 dunagőzhajóz. társ. 574—575 –, dux-bodenbachi vasut 183.——183.50, Erzsébet vasut 191—191.50—, Salzburg tiroli vasut 160.——160.50 Ferdinand északi vasut 2470—2475, Ferencz-József vasut 169.——169.50, pécs-barcsi vasut 193—193.50, galicziai Károly-Lajos vasut 275.50—275.70, kassa-oderb. 131.——131 50, lemberg-czernoviez-jassii 166.50 – 167.—, osztrák-magyar Lloyd 673 - 674, osztrák északnyugati 171.——171.50, Rudolf-vasut 162.50 –163.— erdélyi 140.25 –140.50, államv. 280.——280.20, délivasut 81.——81.20, dél-északi összekötő vasut 131.50–131.80. tiszai 245.50—245.80, tramway 234.60—234.75, uj ——48.50, magy.-galicziai 143.50 - 143.75, magy. észak-keleti 147.50—147.75, magy. nyugati 150 —- 150.50, első vasuti waggon-kölcson —.——.—, prágai vasipar társ. 126.——126.50, hüttenbergi bánya 77—77.25, innebergi 107.——107.50, bécsi épitőt —.—.—, tiszai sorsj. —.——.—, 1854. sorsj 125.75 126.—, 1860-kisorsj 130.50—130.75, 1860-diki 133.——133.25, 1864-iki egész 175.50–175.75, 1864-iki (fél) 175.——175.25, magyar nyer.-köles. 113.25 - 113 50, török vasuti köles. 14.——14.25 hitelintézet 178.——178.50, bécsi nyeremény-kölcsön 118.25 118.60. Váltó amsterdamra 97.——97.10, német bankpiaczok 57 15—57.30, Londonra 117.75—117 90, Párisra 46.45—46 50. svájczi helyre 46.40–46.45. Zürichre —.——.—. Arany 5.54–5.56, 20 frkos —.——.—, 20 márka 11.52—11.55, orosz imperial 9.63 –9.65, Sovereigns 11.77—11.81, török aranylira 10.63—10.65, Ezüst —— német bank 57.70—57.80, papir rubel 1.23—1.23½.

Bécs, aug. 13 (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Hivatalos déli zárlat: Osztrák hitel 275.50, papirjáradék 72.65, magy. aranyjáradék 109.25.

Bécs, aug. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A délutáni forgalom lanyha; ötórai árfolyamok: Osztrák hitel 275.30, magy. aranyjáradék 109 30; hétórai árfolyamok: Osztrak hitel 275.30, papirjáradék 72.75, magy. aranyjáradék 109.25.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, aug 13 Hitelrészvény 275.60, lombard 81 25, arany jár. 88 05—, London 117.75, galicziai 275.25, 1864-es 175.50, 1860-as 130.75, Frankfurt 57.15, nemzeti bank 829.—, angol-osztrák 132.80, államvasut 280.—, Napoleond'or 9.35—, rente 72.67—, hitels rsjegy 178 25, porosz pénzutalv. 57.72. Arany 5.54—, török sorsjegy 14 30, ezüst járadék 73 60, Csendes.

Bécs, aug 13. M. földteherm kötv. 94.— erdélyi föld. kötv. 93.—, magy. záloglevél 101.75, erdélyi vasut 139.50, magy. gel. vasut 87.—, Magy. sorsjegy —.—, szőlődézsma 94.—, arany járadék 109.25, magy. vas. kölcsön 125.75, magy. hitel 257.50, alföld 158.—, magy. éjszak-kel. vas. 147.50, kel. vasuti elsőbbs. 83 25, tiszai vasut 245 50 kincst. utalv. 1873. —.—

Bécs, aug 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az esti forgalom valamivel élenkebb, különösen magyar aranyjáradékban.

Kilenczórai árfolyamok: Osztrák hitel 275.10, papirjáradék 72.62 magy. aranyjáradék 109.22.

—

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, aug. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A küszöbön levő magvásár folytán, mai tőzsdén már számos külföldi gabnakereskedő volt jelen, ugy kilátás van jelentékeny kiviteli üzletre. Az esős időjárás és mivel Magyarországból is eső jeleztetett, a gabnaüzlet iránya szilárd volt és nagyobb forgalom részint azért nem fejlődhetett ki, mivel kész áruban nagy a hiány, részint pedig, mivel a vevők addig tartozkodók, mig nagyobb és általanosabb kinálatok által nem tájékozhatják magukat.

A kész áru hiány a magvásár eredménye iránt is aggodalmat kelt és attól lehet tartani, hogy — ha az esős időjárás tartós marad — a kész áru hiány miatt a mi magvásárunk sem fog sikerülni.

Az effektiv-üzlet ma is csekély volt; a jelenlevő svajczi és délnemetországi kereskedők jó vételkedvet tanusitottak ugyan, de nem volt mit eladni.

Határidőre élénkebb volt a forgalom emelkedő árak mellett. Buza őszre 10.40—10.45 frton köttetett és zárul 10.45 pénz; buza tavaszra 10.62½ frton indult és emelkedett az üzlet folyamában 10.70 frtig és igy maradt zárlatkor is; zab őszre 6.30 frton kináltatott, zab tavaszra kevés forgalommal névleg 6.45 frt.

Jegyzéseink: buza őszre 10.42½–10 45 forint, tavaszi buza 10.70——10.75–, teng. 1881 máj.—jul. 6.10–6.15 ft, zab őszre 6.20——6.25 frt, zab tavaszra 6.35——6.40— frt, magy. rozs 9.80–10.10 frt, keresked. zab 8.——8 15 frt, tengeri kész áru 7.85—8.—.

Szesz. Kész áru ma 34.75 frton adatott el.

—

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, aug. 13. Játékértékek zárlatnál a realizáczió nyomása alatt állottak; pályák és járadékok gyengültek; bányák meglehetősen szilárdak.

(Zárlati árfolyam) Papirjáradék 62.75, magyar aranyjáradék 94 25, 10 milliós kölcsön 71.80, hitelrészvények 476.50. lombard 140.50, kassa-óderbergi 56.75, orosz papirpénz 213.60, ezüstjáradék 63.70, m. kincst. utalv. —.—, k. vas. elsőbbs. kötv. 85.10, állam-vasut 485 50, galicziai 119 40, váltó romániai 55.25, Bécsre 172.50.

Frankfurt, aug. 13. (Zárlat.) Papirjár. 63.06, osztr. aranyjár. 76.18. osztr. hitelrészvény 237.62, osztr. államvasut 242.—, lombard 70.7/8, magy. galicziai vas. 124.25, váltóárfolyam Bécsre 173.40, ezüst járadék 63.81, magy. aranyjár. 94.81 osztr. bankrészvény —.—, galicziai 238.—, Erzsébet nyugati vasut 165.87, tiszai vas. elsőbbs. 86.7/8, magy. kincstári utalv. —.—, Szilárd.

Páris, aug 13. (Zárlat) 3%-os évjár. 85.50, törlesztés évjáradék 87.40, lombard 178.—, magy. aranyjáradék 94.25, 5%-os évjáradék 119.17, osztr. államvasut 602.— török sorsjegy —.—, földhitel 740, osztr. aranyjár. 76.50. Szilárd.

—

Külföldi gabnatőzsdék.

Páris, augusztus 13. (Zárlat) Buza folyó hóra 27.10, szeptemberre 26.40, 4 utolsó hónapra 26.10, hónap novembertől 25.75. Liszt folyó hóra 61.25, szeptemberre 58.—, 4 utolsó hónapra 56.25, 4 hónap novembertől 55.25. Repczeolaj f. hóra 72.—, szeptemberre 72.50, 4 utolsó hónapra 74 25 első hónapra 1881. 76.—. Szesz f. hóra 62.75, szeptemberre 61.25. utolsó 4 hóra 58.75. 4 első hónapra 1881. 56.75. Szesz lanyha, buza tartva, egyéb szilárd, változó.

Berlin, augusztus 13. (Zárlati árfolyamok) Buza augusztusra 203.—, szept—októberre 198.75. Rozs augusztusra 181.—, augusztusra 179.50. szept.—októberre 175.50, okt.—nov.-re 173.50. Zab augusztusra 144.—, szeptember—októberre 142.50. Repczeolaj loco 54.70, szept—októberre 54.70, november—deczemberre 55.80. Szesz loco 62.20, augusztusra 62.—. aug.—szeptemberre 61.20. szept.—októberre 57 60.

Stettin, aug. 13. Buza aug.-ra 211.—, szept.—októberre 196.—. Rozs aug.-ra 179.50, szept.—októberre 171.50. Repczeolaj szept—októberre 63 50. április—májusra 56 50, Szesz loco 61.50 augusztusra 60.50 aug.—szeptemberre 59.50 szept—októberre 56 40

Köln, aug. 13. Buza novemberre 19.90, márcziusra 19.90. Rozs novemberre 16.85, márcziusra 16.95. Repczeolaj loco 29 10 októberre 29.—.

Hirdetések.

1239.
1880.

Pályázat.

Csanádvármegyébe kebelezett Apátfalva községben 365 frt készpénz fizetés és butorozott lakással állandósitott jegyzői irnoki állás üresedésbe jövén, ezen állásnak kinevezés utján leendő betöltésére pályázat nyittatik, felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képességük és erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonyitványokkal felszerelt kérvényüket az alulirt szolgabirósághoz f. évi augusztus 20-ig napjáig benyujtani el ne mulasszák, mert a később beérkezett kérvények figyelembe nem vétethetnek. Azok, kik a jegyzői szigorlat letételéről bizonyitványt képesek felmutatni, előnyben részesitetnek. Kinevezendő köteles állását f. évi szeptember 1-ével elfoglalni s a kézbesitői teendőket is teljesiteni.

Csanádmegye központi j. szolgabiróság Makón, 1880. julius 25-én. 573

Kiss Lajos,
h. szolgabiró.

Huzás már ma.

mindennemü **értekpapirokra** minden magasságban 6% és $1\frac{1}{2}$% jutalék mellett.

Huzás már augusztus 14-én.

Magyar igérvények { egész 3 frt — kr / fél 1 frt 75 kr } és bélyeg

főnyeremény 150,000 forint.

Schwarz Sam.

bank- és váltóüzlet 529

Budapesten, hatvani-utcza I. szám alatt.
Ferencziek-bazára.

Minden kiállitáson kitüntetett

hazai gyártmány

vizmentes

takaró ponyvák

sátorszövet, gabnazsákok és repczeponyvákat stb. 483

Herzman Zsigm. és társa
gyára Budapest, Zrinyi-utcza 1.

Meidingi kályha

szabalyzó, tölthető és szellentyü kályhák.

Nagy és gyors fütőerő kis kályha nagyságnál, az égés teljes és egyszerü szabályozhatása a tüz tetszés szerinti tartama igen egyszerü kezelés a tisztitás nélkülözhetése a kellemetlen sugárzó melegség mellőzése, olcsó fütés és a kályha hosszu idón át jó karban marad, jó szellőztetés a szelepcső alkalmaztatása mellett. 543

3 szoba fütése egy kályhával

központi fütés egész épületeknek. — Előrajzok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A meidingi kályha es házlszerek gyára.

Heim H.

BUDAPEST, THONET-UDVAR.
Bécs, Kärntnerstrasse 40/42.

A gyár e védjegye a kályhaajtók belsején van beöntve. MEIDINGER-OFEN H. HEIM

Brogle J. és Müller

gép és **rostalemez gyára**
BUDAPESTFN,
a Margit-hid közelében, készit
Trieuerőket (konkolyválasztó)
6 különféle nagyságban
Trieur hengereket malmok számára.
Koptatokat.
Szelelő-rostákat. 78
Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak, ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménynyel használt minden nemü gyomorbetegségek és emésztési bántalmak (min étvágytalanság, szorulás stb.) vértorlódás és aranyér bántalmak ellen.

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülő életmódot visznek.

Hamisitások birólag üldöztetnek. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Francia borszesz és só.

A legmegbizhatóbb önorvos a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, üszök, gyuladt szemek, hüdés és mindennemü sértéseknél stb. stb.

Palaczkban használati utasitással együtt 80 kr o. é.

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitó,
Bécs, Tuchlauben.

Raktárak: Budapest: Török J. gyógyszer., O. Schernhofer gyógy., Uhl Berczella, Thallmayer és Seitz, Kochmeister Fr. utódai, Neruda Ferd., Hoffmann J., Szilber A. és Halbauer testvéreknél, Szenes E., Brázay Kálmán.,Pataky C. gyógysz. 39

RUSTON, PROCTOR és Társa

BUDAPEST,

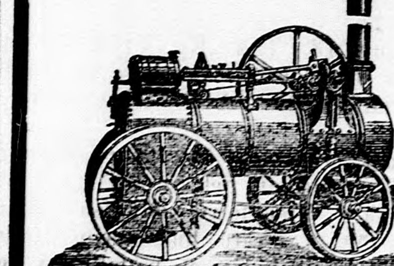

nádor-utcza 41.

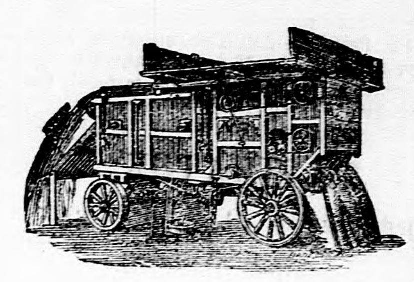

ajánlják a nagyérdemü gazdaközönségnek

raktárukat,

u. m.:

GŐZMOZDONYOKAT
fa- és szénfütéshez,
szabadalm. szalmafütő gőzmozdonyokat, gőzcséplőgépeket üszögtisztitó készülékkel.

járgányokat,
járgány-cséplőgépeket,
malmokat,
Backer-rostákat.
TRIEUREKET, stb. stb. 199

Engedélyezett és alapittatott a nagyméltóságu magy. kir. vallás- és közoktatási miniszterium 1879. junius 7. 13216. számu leirata folytán.

„FEIN“
Budapesti kereskedelmi tan- és nevelő-intézete!
sugárut és váczi-körut sarkán.

Tökeletes kiképesitése a tanulóknak a kereskedelmi szakra **10 éves koruktól** fogva!

A tanév kezdete f. é. szeptember 1-én.

Beiratások naponta.

A külön tanitás felnőtteknek, a könyvvitelben és keresk. tanszakokban mindennap folytattatik. 533

A magyar, német, franczia, olasz és angol nyelven tanitása.

Zongora áll rendelkezésre. Tanszervezet ingyen.

Végzett tanulók az egyévi önkéntes katonai szolgálatra jogositvák!

Kávé a leg- és legfinomabb Cnba, Ceylon, Mocca, Portorico és Javakávé.

RIZS, olasz glacé, és

gépolaj

a legjutányosabban kapható az alólirt nagykereskedő czégnél, vám- és illetékmentesen Magyarország összes vasuti és hajó állomásaira szállitva.

Árlapot kivánatra bérmentesen küld 493

Stanzel Géza, Trieszt.

Schember C. és fiai

cs. k. szab. hidmérleg és gépgyárosok
Budapest, váczi-körut 17.

ajánlják kitünőnek ismert gyártmányait:

egyensuly-, hid-, tizedes-, barom mérlegek, emelő csigák, borszivattyuk, őrlőmalmok, darálók. hurkatöltő gépeket stb. 545

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Vadászat kedvelőinek.

Jó minőségű belőtt kétcsövű *Lefaucheux*-**fegyver** valódi Ruban-csővel 25, 28, 30 frt. Damaszt-csővel 35, 40, 50, 75 frt. Kétcsövű *Lancaster-fegyver* valódi Ruban-csővel 35, 40, 45, 50 frt. Damaszt-csővel 55, 60, 70, 75 frt. Csősz-fegyver frt 6.50, 7.50, kétcsövű kapszlis-fegyver 12.50, 16, 18, 20 frt. Egycsövű Lefaucheux kerti fegyver fiúk számára 35 frt. Werndl vontcsövű ismétlő golyós fegyver nagy vadakra 52 frt.

Töltények Lefaucheux 100 drb.

	16-os	12-ős
barna frt	1.40	1.80
I-ső rendü zöld	1.80	2.20
Lancaster barna	1.90	2.30
I-ső rendü zöld	2.10	2.50

Nagy vadakra Lefaucheux v. Lancaster töltényekbe 5-ös golyó, doboz 80 kr. **Uj!** Meglepő szép kész *tüzi játékok* Lefaucheux vagy Lancaster fegyverből kilövők, mozsár **rakéták** c. 16 c. 12 durranással tuczatja frt. 2.40, 2.60 **színes csillagokkal** tuczatja frt 2.40, 2.60 Töltényfojtások 200 drb. 40 kr., párizsi fojtás, háromféle 1 dobozban 65, 85 kr.

Flobert-puska, nem durranó, czéllövészethez szobában használható, és söréttel kisebb madarakra 12, 14, 17, 20, 26 frt. *Flobert-pisztolyok* 7.50, 10, 14 frt. *Flobert-töltények* 100 db. golyós 50 kr., frt 1.60, sörétes frt 1.50, 2.50, **vaszczéltábla** kiugró bohóczczal frt 5.50, nagyobb mozsárral 9 frt. Vont csövü hat lövetü biztonsági **revolverek** 25 drb tölténynyel 5, 6, 8 frt, vésezett 6, 7, 9 frt, finomabb kiállitásban 10, 14, 20 frt, középen gyuló *angol Bull-dog* kis formáju erős lövésü revolver 10, 12, 18 frt. *Revolver-töltények* 100 drb. 1.80, 2.40, 3 frt. Lancaster-revolver-töltények 100-a 3, 3.60, 4 frt. Bőr *revolver-táskák* frt 1, 1.15, 1.30.

A vadászat egyéb kellékei. Lefaucheux és Lancaster töltőkészülék 1.20, 2.40, töltény-becsavarógép 3.75, 5 ft. Gyutacs-beillesztő 85 kr. 2.85, 4 frt. Tölténytartó övek 2, 3.50, 5 frt, tölténytáska kemény angol bőrből 24, 32, 36 drb töltényre 8.75, 10, 12 frt. *Vadász-táska* vizbatlan kelméből, Chagrin, borju, bagaria bőrből, áraikhoz aránylag megfelelő kiállitásban 3.50, 4.50, 6, 8, 12 frt, nagyobb nyulzsákkal frt 7.50, 10, 14.50, kötött vállra függeszthető zsákok 3.75, 4.50. Kutyavezető zsinórok **50 kr.**, frt 1—2, kutyaostorok frt 1, 2, 3.50. Uj városi agarászó ostor 4, 8, 10 frt, kutyaidomitó nyakravaló frt 1.20, 1.50. Vadászkürtök és jeladó sipok 60 kr., 1, 1.50, 2, 5, 10 frt. Vadásztőr 8, 10, 15 frt, fegyverzsákok 4.50, 8, 10 frt. Kemény fegyverszekrények 8—12 frt. Vadász-székek bot gyanánt használhatók frt 4.20, 6, 10. Lőportárak biztonsági fedéllel $\frac{1}{2}$—3 kilónak 2,80, 7 frt. Vadász-gamaschnik, vizbatlan kelme és bőrből frt 4.50, 7.50, *gumi esőköpeny* kámzsával 10—21 frtig, *lövész-jelvények* 100-a 1.50, 2, 2.50, érczből frt 5, 8, 9, 18, vadászkulacsok frt 1.50, 2, 5.50.

A bőrnemek puhántartására *Brandtner börpépe* 1, 2, 3 frt.

Vadcsalogatók fürj, fogoly, kácsa, császármadár, róka, nyul, őz, szarvas és egyéb vadak híven utánzó csalogató sipok 60, 80 kr., 1 frt. Aczél rókafogó frt 2.60. Berendezett pinczetok 3, 5, 7 üveggel frt 9.50, 13.50, 14.25. Vadász tapló sapka 1 frt.

Vadász disztárgyak természethü szarvas, őz, róka, vaddisznó s egyéb állatfejek egész és fél nagyságban kampókkal fegyverek, vadász-táskák és egyéb vadászeszközök felfüggesztésére 4.50, 7, 9, 15, 40 frt.

Uj! Bogárdus üveggömbdobó-gép czéllövészet tanulásboz 15 frt, 100 drb. pehelylyel töltött üveggömb 5 frt.

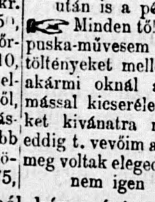

Jó, erős vadász-, pontosan járó Nikl remontoir **zsebóra** 2-ős porfödéllel, kulcs nélkül felhuzható, romlásnak nincs kitéve, mert mutatója kinyitás nélkül igazitható 10 frt. Ajánlhatom megtekintés végett órásoknak és kész vagyok, ha meg nem felelne, 8 nap után is a pénzt visszatériteni.

Minden tőlem vett puskát jóhirű puska-művesem belövi és 10 mintatöltényeket mellékelek, mindamellett akármi okná az meg nem felelne, mással kicserélem, vagy annak értékét kivánatra megtéritem; de még eddig t. vevőim a tőlem vett fegyverrel meg voltak elegedve, mert a kicserélést nem igen vették igénybe. 519

Próbamegrendeléseknél képes árjegyzéket mellékel
KERTÉSZ TÓDOR, Budapest, Dorottya-utcza 1.

Haszonbér.

Békésmegyében Cséfány pusztán egy **1665 holdból** álló birtok azonnal haszonbérbe kiadó, a feltételek **Szendi Antal** ügyvédnél **Szolnokon** megtudhatok. 569

Csöndes J. Ferencz

nyilvános jogu

nevelő és tanintézetében Sopronban

a 15-ik tanév f. évi szeptember hó 9-kén veszi kezdetét.

Az intézet értesitőjét, mely a t. szülőknek minden tekintetben kimeritő felvilágositást ad, levélbeli megkeresésre megküldi az igazgató. 581

Hirdetések

elap részére

felvétetnek
a kiadó-hivatalban
(himző-utcza I. sz.)

---

200 forintért jotállás mellett egész uj rugonyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint minden alaku **uj kocsik igen jutányos áron** állnak nagy mennyiségben eladásra, ezek közt még **halottas kocsik** is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF
30 *raktárában,*
Muzeum-körut 10-ik szám
Kocsi-gyár helyiség:
páva-utcza 10. szám. alatt saját házában
BUDAPESTEN.

A nyilvánossági joggal felruházott

Nevelő- és tanintézetembe

a szünidők tartamára is felveszek tanulókat, hol a saját több hold kiterjedésü árnyas angol parkomban a falusi szabad levegő élvezése mellett, egyuttal a tanulmányaikból ismétlést, előkészitést nyernek és testgyakorlatok által edzetnek. 478

A rendes tanév szeptember elején veszi kezdetét. Intézetemben **4 elemi** és **4 gymnáziumi** osztály végezhető. A növendékek tanulmányaikból államérvényes bizonyitványokat nyernek A magyar, német, franczia és latin nyelvek megtanulására különös sulyt fektetek. Programmal s felvilágositással szivesen szolgálok. Rákos-Palota, Budapest tőszomszédságában, (vasuti, távirdai és posta állomás), Erdősor, saját villámban.

Prof. Dr. Szabó Alajos
fővárosi bizottsági tag s a Ferencz-József-rend lovagja

Küfferle csokoládé

á 2 frt 50 kr, tiszta finom és igen finom cacao, czukor és vanilliából, teljesen egyenlő á 2 frt 80 kr és 3 frtos külföldivel.

Váczi-utcza 13.
Hatvani-utcza 15.

Steden Józsefnél, főutcza 30. szám és Takács Lajosnál, magyar- és hatvani-utcza sarkán. 20

Apátfalván
(Csanádmegye)
A Maros folyó mellett 12.000 métermázsa árpa sürgősen eladó. Értekezhetni a községi elöljáróságnál. 572

Elveszett

egy pénztárcza, tekenősbékából, ezüst fogiálással „Janka“ névvel vésve, vörös béléssel, julius hó 21-én a magyar államvasut egy II. osztályu kocsijában, a Budapest, Hatvan-Miskolcz-Szerencsi vonalon. Az üres pénztárcza kézbesitéseért a hatvani állomási főnöknél, **10 forint jutalom** van letéve. 578

Für Männer

eden Alters sehr wichtige Erfindung. — Aertzlich begutachtet und empfohlen. — Broschüre und Prospect versendet franco verschlossen gegen Einsendung von 30 kr in Briefmarken: General-Agent *Bufatti* **R.** in *Nürnberg.* 22

Ház eladás
szabad kézből.

Egy nem rég épült, még több évig adómentes szép emeletes ház, mely a főváros egyik legegészségesebb vidékében fekszik és évenként legalább is 2600 frtot jövedelmez, igen könnyü módon megszerezhető. Közbejárók kizárásával értekezhetni naponként délután 2 óráig Weissfeld Adolfnál Budapest, király-utcza 67. 575

Haszonbérlet.

Jász-Nagykun-Szolnokmegyében Tisza-Deézs község határában egy **1360 holdból** álló birtok, gazdasági épületekkel f. é. Szt.-Mihály naptól kezdvo haszonbérbe adatik. — Értekezhetni **Borbély Géza** tulajdonossal **Tisza-Roffon.** 568

Fojtó köhögés

meggyógyitva.
Legujabb elismerés.

A csaknem minden európai állam cs. kir. udv. szállitója Hoff János urnak cs. k. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, főbb porosz és német rend lovagjának Budapest, zsibárus-utcza 7.

Ezennel bizonyitom, hogy nőm ki a mult tél óta erős köhögésben szenvedett, az ön valódi Hoff János-féle töményitett malátakivonat használata általi azt teljesen elvesztette.

Merschitz István, 3 dob, utcza 66.

Kérek 5 palaczk töményitett malátakivonat á 1 frt szives elküldését. 19

Hoff Janos fiókja:
Rudapest, zsibárus-utcza 7.

Raktárak: **Török József** gyógyszertára király-utcza, **Weninger M.** Budán, főutcza 146.

Ezer me ezer ember köszöni egészségét e hires münek:

Több kitüntetés tulajdonosa. Több kitüntetés tulajdonosa.

Az elgyengült férfi-erő
(tehetetlenség)
ennek soknemü okai és alapos gyógyitása.

Irta specialista
WEISS J.,

gyak. orvos és szülész, az itteni cs. k. katonai főkórházban volt osztályorvos, több bel- és külföldi tudományos és humanitási társulat rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés birtok sa.

E mü annál inkább ajánlható, mivel nemcsak az elgyengült férfierő alapjául szolgáló kór-okokat kimeritően tárgyalja, hanem — *a mi a létező müvek bármely czim alatt is, egyikénél sincs meg, — munkájához még gazdag tapasztaláson és szigoru tudományos elveken alapuló gyógyeljárást is csatolt.*

E munka, melyhez még könnyebb megérthetés czéljából számos bonczt ani ábra van mellékelve, mindazoknak is fog tanuságot és segélyt nyujtani, kik kora ifjuságokban titkos bünt vagy kihágásokat üztek s ennek következtében elgyengült férfierőben és megrongált idegrendszerben szenvednek.

Kapható a szerző rendelő-intézetében Budapesten, koronaherczeg (uri)-utcza 8. sz. I. em.

Ára 2 frt 50 kr.

Preservatifs
J. N. Schmeidler, Gummifabrik.
Bécs, VII Stiftgasse 129.

valódian csak is nálam tuczatja 1—6 frt, titoktartva szétküld bérmentesitve levélileg az összeg beküldése vagy utánvét mellett 429

Klinkerfues tanár által
(a göttingi csillagda igazgatója)
feltalált
szabad. Hygrometer
az időjárás előleges meghatározását lehetővé teszi.

Asztal Hygrometer	10 frt.
Ablak „	15 frt.
Fali „	18 frt.

technikai czélokra száraz helyiségek számára is alkalmas, valamint betegszobák, lakhelyiségekben az egészségre nézve ártalmas nagyon száraz vagy nagyon nedves levegő folytonos ellenőrizhetésére.

LAMBRECHT VILMOS GÖTTINGEN
metreol. szerek gyára
Klinkerfues tanár tudományos vezetése alatt.
Képes árjegyzékkel kivánatra szolgáltatik.

Gazdasszonyi állomást

óhajtana egy jo házból való **fiatal özvegy asszony**, katholikus. ki a gazdaságban teljes jártassággal bir, egy magános öreg urnál vagy plébánosnál vagy falusi birtokosnál elnyerni, esetleg valamely nagyobb uri háznál mint kulcsárné alkalmaztatni. Bővebb tudomás szerezhető: **Budán, vizi-város, medve-utcza 12. sz. Pázisek Gyula** urnál. 574

Első budapesti butor-bazár.

I. CSOPORT.

Háló-szoba.
1 pár 1 ajt. siffon . . . 83 frt
1 pár nyoszolya . . . 22 frt
1 ajtó mosdószekrény . . 12 frt
2 éjjeli szekrény . . . 12 frt
Ebédlő-szoba.
1 12 szem. ebédlő-asztal . . 16 frt
1 kredencz, pohárszék . . 25 frt
6 nádszék . . . 15 frt
1 divan . . . 30 frt
1 fakeretü tükör . . . 15 frt
Fogadó-szoba.
1 ripsz garnitura . . . 110 frt
1 diszasztal . . . 20 frt
1 aranykeretü tükör . . 20 frt

II. CSOPORT.
1 pár 2 ajtaju siffon . . 45 frt
1 pár nyoszolya . . . 30 frt
1 drb 2 ajtaju mosdó . . 16 frt
2 drb éjjeli szekrény . . 14 frt
Ebédlő-szoba.
1 18 szem. ebédlő-asztal . . 20 frt
1 kredencz álványnyal . . 35 frt
6 finom nádszék . . . 18 frt
1 divan gobelinból . . . 40 frt
1 fakeretü tükör . . . 20 frt
Fogadó-szoba.
1 gobelin garnitura . . . 130 frt
1 diszasztal . . . 25 frt
1 aranykeretü tükör . . 25 frt
1 ezüstállvány . . . 12 frt

III. CSOPORT.
1 pár faragott 2 ajtaju siffon 50 frt
1 pár faragott nyoszolya . . 40 frt
1 pár márványalapu éjjeli . 18 frt
1 drb 1 ajtaju mosdószekrény 20 frt
Ebédlő-szoba.
1 24 szem. ebédlő-asztal . . 35 frt
6 gót nádszék . . . 36 frt
1 finom kredencz márványból 60 frt
1 fakeretü tükör . . . 30 frt
1 tükör, alá asztal márványnyal . . . 18 frt
1 gobelin ottomán . . . 60 frt
Fogadó-szoba.
1 finom selyemgarnitura . . 140 frt
1 faragott disz-asztal . . 30 frt
1 aranykeretü tükör . . 30 frt
1 conzol-asztal márványnyal 18 frt
1 ezüst-szekrény . . . 50 frt

IV. CSOPORT.
1 pár finom siffon . . . 60 frt
1 pár finom nyoszolya . . 60 frt
1 pár márvanyalapu éjjeli . 25 frt
1 pár márvanyalapu mosdó . 35 frt
Fogadó-szoba.
1 finom franczia garnitura . 200 frt
1 finom disz-asztal . . . 40 frt
1 aranykeretü tükör . . . 40 frt
1 arany-conzol márványnyal 30 frt
1 ezüst-szekrény . . . 60 frt
1 öltöző tükör faragott . . 40 frt
1 női iró-asztal . . . 35 frt

Ebédlő-szoba.
1 finom kredencz . . . 75 frt
1 ebédlő-asztal . . . 50 frt
6 faragott gótszék . . . 42 frt
1 faragott keretü tükör . . 40 frt
1 faragott conzol márvány . 25 frt
1 finom ottomán . . . 70 frt

V. CSOPORT.
1 pár igen finom siffon . . 80 frt
1 pár igen finom nyoszolya . 75 frt
1 pár igen finom éjjeli . . 30 frt
1 drb mosdó márványnyal . 40 frt
1 jutte divan . . . 40 frt
4 taborette . . . 16 frt
1 pipere-asztal tükörrel . . 20 frt
Ebédlő-szoba.
1 finom márványalap kred. . 100 frt
1 finom ebédlő-asztal . . 30 frt
6 finom faragott gótszék . 50 frt
1 fin. faragott fakeretü tükör 50 frt
1 fin. márványalapu conzol . 35 frt
1 ottomán francz. Bourette . 80 frt
2 karszék hozzá . . . 45 frt
4 taborette . . . 50 frt
1 szervéttaprés . . . 15 frt
Fogadó-szoba.
1 finom egész behuzott garnitura . . . 250 frt
1 disz-asztal . . . 50 frt
1 arany keretü tükör . . 100 frt
1 arany conzol márványlap. 40 frt
2 drapperia felszerelve . . 50 frt
1 finom ezüst-szervante . . 75 frt

Vidéki megrendelések 20%-nyi előleg beküldése mellett utánvétellel is szállittatnak. Meg nem felelő áru 14 nap alatt az átvételtől, visszavétetik és az összeg visszaadatik. Csomagolás 4% Képes árjegyzékek ingyen.

Első budapesti butor-bazár

OPPODI és ELLENBERGER
Deák-utcza 7-ik szám I. emelet.
Főüzlet: N.-Kanizsán Ellenberger és Társa czég alatt.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Károly-kaszárnya (rostély-utcza) 8. szám.

Az „Egyetértés" melléklete.

— 224-ik számához. —

Irodalom.

— Szombathely monographiája. Szombathely városa a magyar orvosok és természetvizsgálók idei gyülésének maradandó emléket az által kivánt biztositani, hogy e régi város történelmét megiratta. Dr. Kuncz Adolf premontrei kanonokat s az ottani gymnázium igazgatóját bizta meg a mü elkészitésével. Az első rész meg is jelent belőle és szét fog osztani a közgyülés tagjai közt. A második rész a jövő évben hagyja el a sajtót. Az érdemes munka czime: „Szombathely (Savaria) rend. tanácsu város monographiája." Kiállitása diszes s dicséretére válik Bertalanffy könyvnyomdájának. — Az első rész 160 lapra terjed, mellékelve van hozzá a város fénynyomatu képe, továbbá tisztán rajzolt két térkép a városról és környékéről. Első fejezete a város földrajzi és természeti viszonyait adja elő, ismerteti fekvését, hegyeit, erdőit, éghajlatát, a terület geologiai képződését, s növény és állatvilágát. A második fejezet a város történetével és helyhatósági viszonyaival foglalkozik, s ez foglalja el a kötet nagyobb részét. Szombathely története messze visszanyul a régi korba, mert e helyen Sabaria név alatt már a római uralom alatt virágzó város ált, Felső-Pannónia fővárosa. Hazánk történetében is kiváló fontosságu szerep jutott számára, s az ujabb időkben Rákóczykorszaka alatt nagy mozgalmak központjául szolgált. Minden korból sok fontos emlék maradt fent, melyek összegyüjtése és csoportositása Kuncz könyvének kiváló érdeme. Az első rész a mult század végéig terjed. A második rész a vallási, egyházi, közmüvelődési állapotokkal s a város jelenével foglalkozik.

— A büntető törvénykönyvből Tettey és társa könyvkereskedése is rendezett kiadást, közölve hozzá a legujabban kelt belügyminiszteri rendeletet is. A kiadás csinos kiállitá-u, az oldalszéleken jegyzeteknek való helylyel. Vászonba kötve, ára 1 frt 40 kr.

— „Inditvány s tervjavaslat a népnevelési egyletek tárgyában" czim alatt egy füzet jelent meg Székesfehérváron. Irta gr. Zichy Jenő. Ez inditványt Fehérmegye bizottsága elé terjesztette, népnevelési egyletek alakitása érdekében. Az ily egylet tagjai legalább egyszer mindenkorra 10 frtot vagy évenkint legalább 30 krajczár évdijt fizetnek. Czélja: a törvények alapján és a hitfelekezetek önkormányzati jogainak tiszteletben tartása mellett hazánk népnevelési ügyét minden kivánatos mód- s eszközzel gondozni s előmozditani. Gondot kiván forditani: a tankötelesek rendes iskolába járására: főleg pedig az ismétlő tanfolyamok életbeléptetésére; a szegényebb sorsu iskolásoknak rubanemüek- és taneszközökkel való ellátására; az ingyen oktatás áldásainak meghonositására; vagy mérsékelt tandijak szabására; a vak-, süketnéma- és tompaelméjü gyermekek kellő oktatásának közvetitésére; a magyarnyelvnek az idegen ajkuak közötti meleg ápolására; népnevelési intézetek, de különösen a kisdedóvodák minél tömegesebb felállitására s szervezésére; a vidék viszonyaihoz mérten a gazdasági gyakorlatok, — továbbá a fa- és selyem'enyésztési, — nemkülönben a házi-ipar oktatás felkarolására; az ifjusági- és népkönyvtárak felállitására s használatba vételére; az iskolai takarékpénztárak, — szintugy az állatvédelem szövetségének terjesztésére; az ipar- és egészségügyi törvényeknek a népneveléssel összefüggő rendeletcinek szigoruan pontos betartásának előmozditására; a kisdedek rendszerinti nagy elhatározását előidéző okok felkutatására s üdvös ellensulyozására; gyermekmenhelyek letesitésére; a mindinkább terjedő párbaj mániának — s egyéb erkölcsi sülyedések megakadályozására, lehető kiküszöbölésére; stb.

— Havi füzetek. A „Természettudományi Közlöny" augusztusi füzetében a főczikk egy terjedelmes kivonat dr. Balogh Kálmán amaz emlékbeszédéből, melyet a tudományos akadémiában Bernard Claude fölött tartott. Téglás Gábor „A nándori barlangcsoport Hunyadmegyében" czim alatt a barlangot s abban tett kutatást ismerteti. A harmadik nagyobb közlemény „A kutvizek fölismerése a tejben," Fuchs Dávidtól. Következnek a változatos és tanulságos apróbb közlemények. — Az „Erdészeti Lapok," e tartalmas és czéljának derekasan megfelelő folyóirat legujabb füzetében is számos közhasznu közleményt nyujt. Főbb czikkei ezek: A bükkfa butorléczekről, Rut Antaltól. A bégavölgyi ligeterdők kocsános tölgyeinek növekvés-menete Gelinek Tivadartól. Az erdei veteskertek megmivelése, Viky Antaltól. A Kőrisfa sinlésének kérdéséhez Fuchs Jánostól. A famunkákon alkalmazandó diszitésekről, Székely Mihálytól. A fapiaczról, Bedő Alberttől, stb. Ezenkivül egyleti közlemények, vidéki tudósitások.

— Iskolai könyvek. Szegeden Traub és társa kiadásában megjelent: „Népiskolai olvasókönyv", a leányiskolák harmadik osztálya számára. A csongrádmegyei tanitó-egyesület (alföldi tanitó-egylet) határozatából és megbizásából szerkesztette Vass Mátyás szegedi tanitó. Ára kötve 40 kr. Első füzete, (a második osztályu leányiskolák számára) tavaly látott napvilágot és több leányiskolában használják. A most megjelent következő részekre oszlik: Az iskolai élet köréből; a családi élet és házi foglalkozás köréből; a társadalmi élet, a természet, a szülőföld, a népisme, az égtan köréből. Ugyancsak Traub kiadásában jelent meg: „Magyar nyelvkönyv" a népiskolák számára, a csongrádmegyei tantestület megbizásából irta Nagy János szegedi polgári fiiskolai igazgató. Ket könyv, egyik a népiskolák 3-ik, a másik pedig a 4-ik osztálya számára; amannak ára 20, emennek 25 kr.

— Zenemü. Kolozsvártt Demjén könyvkereskedőnél megjelent hat dal, Szigeti népszinmüvének a „Nagyralátónak" összes dalai, zenéjét szerzé s énekhangra, zongora kisérettel alkalmazta b. Bánffy György. Ara 1 frt.

Szinház, müvészet.

— Zenészeti hirek. A nemzeti szinház intendása tudvalevőleg megszerezte Rubinstein legujabb nagyszerü dalmüvét. E dalmü első előadását a világhirü zeneköltő valószinüleg személyesen vezetendi Budapesten. Ugyanis Rubinstein legutóbbi Bécsben tartózkodása alkalmával azon határozott szándékát nyilvánitá, hogy a közelgő zeneévad kezdetén meglátogatja fővárosunkat. Előre láthatólag „Nero" lesz azon dalmü, melynek betanulása mindenek előtt várható. — A jövő zeneévad egyáltalában nemcsak Liszt és Rubinstein ideérkezése folytán igérkezik élénknek, hanem Bülov várható megjelenése folytán is, kinek itt időzése alatt az évad tetőpontját érendi el.

— Losonczról irják nekünk: Városunkban jelenleg Jakab Lajos jól szervezett társulata tart szini előadásokat. Az igazgató nem panaszkodhatik a közönség közönyössége ellen, de a pártolást teljes mértékben meg is érdemli. Primadonnája, Tiszainé Turner Ilka, a vidék egyik elsőrendü énekesnője, kit a fővárosi müvészi körök is igen előnyösen ismernek s ki ellen bizony kár volt intriguálni, most legalább nem lenne állandoan második primadonna-krizis. Tiszainé asszony itt valóságos diadalokat arat. A Kapitány kisasszonyban egyszerre meghóditotta a közönséget, de mint Marjolaine ugy énekével, mint játékával oly hatást és elragadtatást idézett elő, minőre itt alig emlékeznek. A társulat jeles tagja Tiszai is ki sokoldalu szinész, továbbá említésre méltók Reményi Nina, Kohay Etel, a férfiak közül Szabó és Kőmives.

— A kolozsvári országos dalárünnepély végleges programmja a következőleg állapittatott meg. 1. Szerdán 18-án déli 12 órakor ünnepélyes bevonulás katonai zenekar vezetése mellett, egyleti lobogók alatt az indóháztól a városház elé. 2. A városház előtt ünnepélyes fogadás. 3. Elszállásolás. 4. Ösmerkedési estély az erre kijelölt helyiségekben. 5. Csütörtökön 19-én este 7 órakor a nemzeti szinházban versenyelőadás az első két dija a kitüzött versenydarabbal. 6. Pénteken 20-án este 7 órakor a nemzeti szinházban versenyelőadás a tagegyletek által választott darabokkal. 7. Szombaton 21-én este 7 órakor a nemzeti szinházban diszhangverseny, fővárosi müvészek közremüködése mellett. 8. Vasárnap d. u. 4—6-ig összelőadás a nyári szinházban, ezt megelőzőleg 3 órakor gyülekezés az egyleti lobogók alatt a városház nagytermében, valamint az egyes dalárdák próbái és összgyakorlatai (a zenekonzervatorium és a helyi dalegyletek helyiségeiben.) 9. A közbeeső időben utólagosan közzéteendő órákban orsz. daláregyesületi közgyülése, megtartatva a városháza nagytermében, valamint az egyes dalárdák próbái és összgyakorlatai (a zenekonzervatorium és a helyi dalegyletek helyiségeiben.) 10. Hétfőn 23-án zárünnepélyi közgyülés.

Tanügy.

— A kiskun-halasi reform. lyceumban az 1880/1-dik iskolai évre a beirások, felvételi, javitó- és magánvizsgálatok szeptember 1. 2. 3. és 4-dik napjain tartatnak meg. A tápintézet szintén szept. 1-én nyittatik meg. A tápintézetbe a tanulók 5 forint havi dijért vétetnek föl teljes ellátásra (reggeli, ebéd, vacsora), vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül; a dij előlegesen fizetendő, 3 havi részletekben. A tápintézetbe belépni kivánó tanulók folyamodványukat a tanév megkezdéseig az igazgatósághoz küldjék be. Halas, 1880. aug. 11. Az igazgatóság.

— Az uj nőipariskola megnyitása tárgyában a következő felhivást bocsátotta ki az országos nőiparegylet:

A nők keresetképességének előmozditására vonatkozó törekvések közepette eddig élénken érezzük oly jól szervezett intézmény hiányát, mely a nőknek alkalmot szolgáltasson egyes jövedelmező és haszonnal üzhető iparágak megtanulására. E hiányon segiteni alólirt országos nőiparegylet érezte magát leginkább hivatva.

A nagymélt. földmivelési-, ipar- és kereskedelmi, valamint a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumok jelentékeny anyagi és erkölcsi pártfogása és fölügyelete mellett oly tanmühelyekkel egybekötött nőipariskolát szervezünk, melyben főleg a középosztályhoz tartozó és fönntartásuk tekintetében saját erejükre és tehetségükre utalt nők egy vagy több általuk választott iparágat avatott tanerők vezetése mellett annyira elsajátithatnak, hogy azzal kenyérkeresetüket biztosithatják.

Ezen nőipariskola a folyó év szeptember havában nyilik meg s a fővárosi közönség figyelmét már most felhivjuk azon előnyökre, melyeket az a nőképzés terén nyujtani hivatva van. Eddig a saját munkaképességükre utalt nők csak két irányban érvényesithették magukat. Vagy a tanitónői, illetőleg magasabb szellemi képzettséget és kiképeztetést, tehát ezzel együtt felette sok időt és áldozatot követelő pályára léphettek, vagy mint egyszerü munkásnők voltak kénytelenek foglalkozást keresni, illetőleg néhány, a nőknél közkeletü foglalkozási ágakban éveken át mint tanoncz müködni. A középut a középosztály munkaszerető és keresetképességük érvényesitésére törekvő leányaitól el volt zárva s a fönebbi körülmények folytán egyes a nők számára hozzáférhetővé tett életpályák annyira el lőnek halmozva, hogy azokon a nagy verseny miatt az existenczia már-már kétessé válhatik.

A tanmühelyekkel egybekötött és legközelebb megnyiló nőipariskola leginkább lesz képes e ferde állapotokon segiteni, mert háromféle irányban áll a nőközönség rendelkezésére.

I. Rendes tanfolyama számára felfogad oly 14. évüket betöltött és hat elemi, vagy két polgári osztályt végzett leányokat, illetőleg nőket, kik mint a nőipariskola rendes növendékei valamely (egy vagy több) iparág elsajátitására törekednek és kik a rendes két évi folyamban a gyakorlati oktatás mellett a gyakorlati életben szükséges elméleti tantárgyakban is rendszeresen oktattatnak.

A rendes tanulók a következő iparcsoportokban nyernek gyakorlati oktatást:

a) Kötés, horgolás, keretmunka. (Ennek alkalmazása a kereskedelmi czikkekre, u. m gyermeköltönyök, kendők stb.)

b) Fehérnemüvarrás kézzel és gépen.

c) Felsőruhaszabás és varrás.

d) Himzés kézzel és gépen. (Ennek alkalmazása a kereskedelmi czikkekre, tambourgéphimzés, fehér- és szines himzés sat.)

e) Piperemunka. (Kalapok, fejkötők, gallérok, kézelők, kötények készitése és diszi ése, piperetárgyak mosasa és vasalása, sat.)

f) Csipkekészités. (Hálózott, varrott és vetelt csipkék és csikok, rojtok készitése sat.)

Ezenkivül tervbe vétetett még a következő iparágak tanitása:

Gépkötés, keztyüvarrás, vállfüző-készités, legyező festés, porczellán- és fafestés, permetmunka.

Ezek mellett a kötelező elméleti oktatás a következő tárgyakra terjed ki: magyar nyelv, számtan, technológia, könyvvitel, keresk. földrajz, és főleg ipari rajz, alkalmazva a női kézi munkák fönebbi csoportjaira.

A rendes tanulók fölvételük alkalmával egy frt beiratási dijat és azontul havonkint egy frt tandijt fizetnek.

A rendes tanfolyamot jó sikerrel elvégzett növendékek ipariskolai bizonyitványt nyernek és elhelyeztetésükről, illetőleg alkalmazásukról a lehetőséghez képest gondoskodva lesz.

II. Rendkivüli tanfolyama számára fölvétetnek oly 14. évüket betöltött nők, kik a fönnebb elősorolt iparágak közül egyet vagy kettőt elsajátitani akarnak.

Ezek nem kötelezvék az elméleti tantárgyak tanulására s azon munkacsoportról, melyet megtanultak, bizonyitványt nyernek. A rendkivüli tanulók bármikor felvétetnek s az intézetből kiléphetnek, ha az általuk választott munkacsoportot megtanulták éa helyesen gyakorolni tudják, vagyis 1—3 hó mulva. Beiratási dijuk 2 forint, a tandij havonkint 3 frt. (Szegény sorsu leányoknak, indokolt előterjesztés mellett a tandij mérsékelhető, vagy kivételesen egészen is elengedhető.)

III. A fehérnemüvarrás és ruhaszabás külön tanfolyama a müveltebb osztályhoz tartozó nők számára, kik a háztartásban nélkülözhetlen eme foglalkozásokban alapos oktatást nyerni kivánnak.

Ezek számára párhuzamos tanfolyam nyittatik s a föltételek ugyanazok, mint a rendkivüli növendékek (II. csoport) számára.

—

A beiratások ezennel megnyittatnak s a nőipariskola helyiségeiben, (Kazinczy- nagy kereszt-) utcza 3. szám, szeptember hó 4 ig Szukováty Ottilia igazgatónál naponta d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig eszközölhetők. A rendes és rendkivüli tanfolyamok folyó évi szeptember hó 5-én kezdődnek. Ugy az elméleti, mint a gyakorlati tantárgyak előadására az igazgatóság jeles szakerők alkalmazásáról gondoskodott, s hogy e tekintetben nemcsak a szükségletnek, hanem a magasabb igényeknek is teljesen megfelelendünk, arra nézve biztositékot nyujt azon körülmény is, hogy ugy az elméleti, mint a gyakorlati oktatás ellenőrzésére és a miniszterileg jóváhagyott tanterv értelmében leendő érvényesitésére a föntemlitett két szakminiszterium külön megbizottak által gondoskodik. Bizalommal fordulunk tehát a főváros közönségéhez és kérjük, hogy e nagy áldozatokat igénylő intézményünkben rejlő előnyöket felhasználni sziveskedjék. Felhivjuk továbbá az uri hölgyek becses figyelmét is azon párhuzamos osztályra, melyet több igen előkelő család kérelmére és sürgetésére nyitunk meg oly leányok számára, kik alkalmat keresnek, hogy magukat a háztartásban nélkülözhetlen fehérnemü- és ruhaszabás és varrásban tökéletesithessék. S felhivjuk végül a főváros egész közönségét a tanmühelyekkel egybekötött nőipariskolánkban kifejezett eszme pártolására és pártoló terjesztésére, főleg azon körökre való tekintettel, melyek számára az megmérhetlen előnyöket rejt magában.

Egyletek, társulatok.

— Jegyzők egylete. Fölkérettünk a következő sorok közlésére: A községi és közjegyzők központi egylete évi közgyüléseit ez ideig Pestmegye tanácstermében szokta megtartani, s mi azon véleményben levén, hogy e czélra a folyó évben is megnyerhető lesz a megyei tanácsterem: a folyó évi rendes közgyülésünket oda hivtuk össze, s csak utólagosan esett értésünkre, hogy a megyei tanácsterem átalakitási munkálatban van s nincs biztos kilátás ahhoz, hogy augusztus hó 22-ig készen lenne: ennél fogva értesitjük az egylet tagjait, hogy a folyó évi közgyülés szintén folyó augusztus hó 22-én d. e. 9 órakor a magyar gazdasági egyesület tanácstermében — a Köztelken — (Üllői uton) tartatik, s azt megelőzőleg folyó augusztus hó 21-én d. e. 10 órakor a Pannonia szállóban (Kerepesi uton) fog a választmányi ülés megtartatni, s ugyanott lesznek az elnök, pénztárnok és egyleti jegyzők találhatók. Kelt Sziget-Szent-Miklóson, 1880. aug. 11-én. Kalicza János egyleti elnök.

Fővárosi ügyek.

— A közraktári épitkezés. A főváros tanácsa részéről a négy közönséges közraktár épitése körül felmerülő: a) 80,422 frt 72 krral előirányzott összes ácsmunkák teljesitése és az alagutakat elzáró készülék előállitása; b) 41,588 forint költséggel előirányzott öntött vasoszlopok és vas hosstartók szállitása és felszerelése (montirozás) c) 27,652 frt 40 krral előirányzott palafedő és tető-bádogos munkák teljesitésére annak idején kihirdetett árlejtés folytán 15 ajánlat érkezett be, melyek Rupp Imre tanácsnok elnöklete alatt kiküldött bizottság által ma bontattak fel. A bizottságban a közlekedési miniszteriumot Klasz Márton államépitészeti felügyelő képviselte. Az a) alatti munkálatokra ajánlkozott Neuschloss J. fia 22⁵/₈%, Gregersen Guildebrand 27²/₁₀%, Adler testvérek 19%, Neuschloss Károly és fia 19¹/₄%, Hermann Ferencz 13¹/₂%, Lord és társa 10¹/₂%. Deutsch A, fia 17% árleengedéssel; a b) alatti munkálatokra ajánlkozott Ganz és társa, Schlick-féle vasöntőgyár, Ötl Antal és a magyar államvasutak gépgyára együttesen 8¹/₂% árleengedéssel 14 napi határidő hosszabbitás feltétele alatt, — Ártay Sándor 6¹/₂% árleengedéssel, — Röck István az egyes munkanemek szerint 11¹/₂, 13 és 25% árleengedéssel; — a c) alatti munkákra ajánlkozott az I. magyar máriavölgyi palabányaság a négyszögméterenként 1 frt 50 krral előirányzott palafedélt véve alapul 5% felülfizetéssel (a Mária völgyi palából), Kurcz János angol palából négyszögméterenként előirányzott 2 frt 80 krért, Umbach Rudolf és Niernse (bécsi czég) angol palából 3% árleengedéssel 2 frt 80 krhoz számitva, Maler Izidor (becsi czég) hasonlóképszámitva 2³/₄% árleengedéssel angol palából, Szandrositz István ugyanoly számitással és anyagból ¹/₂% árleengedéssel. Az ajánlatok felbontása után a bizottság két órai tanácskozás alatt akként állapodott meg, hogy az a) alatti munkálatokra szabályszerü és legelőnyösebb Gregersen Guildebrand ajánlata s ezt ajánlja a tanácsnak elfogadásra, a b) alatti munkálatokra a legelőnyösebb azon három ajánlat, melyeket a Ganz-féle consorczium Artay és Röck tettek; de a Ganz-féle konzorczium a pályázati feltételektől eltérőleg 14 napi határidő hosszabbitást kér a szállitásra. Röck pedig az egyes munkanemekre teszi meg ajánlatát s nem együttesen, mint ezt a feltételek kivánják; átlag véve 12⁶/₁₀%-al tesz Röck olcsóbb ajánlatot. Ezek szerint Artay ajánlata tarthatna számot az elfogadásra, de az nem lévén előnyös, a bizotts. azt nem ajánlja, hanem Röck ajánlatát pártolja; mindazonáltal, jóllehet Röck megbizhatósága ellen nincs kifogása, de tekintve a fentemlitett tekintélyes consorcziumot, mely egyesülése mellett is 14 napi halasztást kér, aggályát fejezi ki a bizottság az iránt, hogy Röck, kinek gépgyáre van, de vasöntője nincs, a vállalatot a kitüzött határidőig teljesitheti. A c) alatti vállalatra a bizottság az I. magyar Máriavölgyi palabányaságot ajánlotta, mely 8845 frttal olcsóbb árban kinálkozik, mint a legelőnyösebb angol-pala-fedők.

— A főváros Carver ügyében a tanácsi határozat indokolását és a szükséges adatokat a min. leirat leérkezte után azonnal felküldte a belügyminiszterhez, ki alig lesz azon helyzetben, hogy az impressario felfolyamodásának helyt adhasson; mivel a lövölde, hol a mutatványok terveltettek a főváros tulajdonát képező épület, hol ilyes lövészeteket a bérlő a maga szakállára nem engedélyezhet.

— A pénzügyminiszter leirt a fővároshoz, hogy az összekötő vasuti hid budai feljárójához vivő utat haladéktalanul helyezze jó karba, mert azon a közlekedés lehetetlen s a hidon átkelő gyalogosok csak nehézségek közt birnak keresztül hatolni rajta. Ha az ut 14 nap alatt — minek lefolytával jelentés teendő hozzá, rendbe hozva nem lesz, a miniszter az összekötő vasuti hid gyalogközlekedését be fogja szüntetni. Megjegyzendő, hogy az a közlekedés a főváros kivánatára nyittatott.

Törvényszéki csarnok.

Somoskeőy Géza nem szenved pénzhiányban, miután a néhány nap előtt küldött 86 frton kivül tegnap ismét érkezett részére 800 frt. Ezen összegek a steini fogház igazgatóságától küldettek a budapesti k. ügyészséghez, Somoskeőy Gézának fenforgó bünügye a Fortunában ügyvédek és tisztviselők között élénk megbeszélés tárgyát képezi. Sokan azon véleménynek adnak kifejezést, hogy hazai büntető jogi praxisunk elévülést nem ismer, mig mások törvényekre való hivatkozással állnak ezen állitás ellen sikra. — Somoskeőy védője is ez utóbbi nézet alapján kéri védencze ellen a 15 év

---

Az indiai gyémánt

REGÉNY KÉT KÖTETBEN 63

IRTA: WILKIE COLLINS.

FORDITOTTA: *FÁYJ. BÉLA.*

MÁSODIK KÖTET.

MÁSODIK IDŐSZAK.

Az igazság kiderül. (1848—1849.)

Az eseményeket elbeszélik többen.

MÁSODIK ELBESZÉLÉS.

Irta Bruff Máté, h. ügyvéd Londonban.

I. FEJEZET.

(Folytatás.)

Rachel jellemének egy uj sajátsága nyilvánult ebben előttem minden tartózkodás nélkül: félénk irtózása csak érintésétől is mindennek, a mi aljas — minden tekintet nélkül maga iránt való kötelességére s arra, hogy ferde helyzetbe jut még legjobb barátjai előtt is. Az imént még nem voltam egészen tisztában azzal, hogy helyes tanácsot adtam-e neki, de azok után a miket most mondott, legkisebb kétségem sem volt abban, hogy tanácsom a lehető legjobb volt, s nem haboztam ast ismételten lelkére kötni.

Ő csak fejét rázta s ismételte ellenvetését más szavakkal.

— Eléggé bensö viszonyban volt velem, hogy nőül kérjen. Eléggé birta volt becsülésemet, hogy beleegyezésemet megnyerje. Nem mondhatom neki szemébe ezek után, hogy ő a legalávalóbb ember a világon!

— De, kedves Rachel kisasszony, vetém közbe, — ép oly lehetetlen azt mondania neki, hogy egyszerüen csak visszavonja igéretét, bármily ok megnevezése nélkül.

— Azt fogom neki mondani, hogy meggondoltam a dolgot, s hogy legjobb lesz mindkettőnkre nézve, ha külön válunk.

— Csak ennyit?

— Ennyit.

— Gondolkozott-e azon, hogy ő erre mit fog mondani?

— Azt fogja mondani, a mi neki tetszik.

Lehetetlen volt nem csodálni nemességét és határozottságát, de szintén lehetetlen volt nem érezni, hogy ferde helyzetbe sodortja magát. Kértem, hogy tekintse saját helyzetét. Figyelmeztettem, hogy a legbántóbb félremagyarázásnak teszi ki magát.

— Saját érzelmei kedvéért nem daczolhat a közvéleménynyel, mondám.

— Daczolhatok, viszonzá. — Daczoltam is már.

— Hogyan?

— Ön megfeledkezett a Holdkőről, Bruff ur. Nem daczoltam-e a közvéleménynyel akkor is, csupán önmagam által ismert okokból?

Felelete elnémitott egy perczre. Arra ösztönzött, hogy akkori magaviseletét mostani különös vallomásából levezetni iparkodjam. Fiatalabb koromban talán sikerült volna is ez; most bizony nem sikerült.

Még egy végső figyelmeztetést kisértettem meg, mielőtt visszatértünk. Ő azonban rendületlen maradt. Kedélyemben nagy zavar uralkodott miatta, mikor aznap elhagytam. Makacs leány; helytelenül cselekszik. Érdekes leány; csodálatra, őszinte szánalomra méltó. Megigértettem vele, hogy irni fog, mihelyt közlendője lesz számomra, s visszatértem Londonba.

Még azon este, mielőtt igért levelét megkaphattam volna, idősb Ablewhite ur lepett meg látogatásával, s értesitett arról, hogy Godfrey ur — még aznap megkapta elbocsáttatását és — *el is fogadta azt.*

Eddigi fölfogásom szerint, a fentebbi aláhuzott szavakban kifejezett tény oly világosan mutatott rá Ablewhite Godfrey rögtöni megnyugvásának okaira, mintha csak ő maga vallotta volna meg. Nagy összegre volt szüksége, még pedig bizonyos határozott idő alatt. Rachel vagyona, mely akármi egyébben is kisegithette volna, ebben nem segithette ki, s igy Rachel az ő részéről minden komolyabb ellenvetés nélkül szabaditotta meg magát. Ha azt mondanák nekem, hogy ez csak merő okoskodás, kérdem, hogy mi más elmélet szerint lehetne megmagyarázni lemondását egy házasságról, a mely után fényesen megélhetett volna haláli g?

Bármily örömet éreztem is a delog eme szerencsés fordulatán, ezt ugyancsak megzavarta az Ablewhite ur közt és köztem folyt beszélgetés.

Természetesen azért jött, hogy megtudja, képes vagyok-e neki magyarázatot adni Verinder kisasszony különös magaviselete felől. Szükségtelen mondanom, hogy nem adhattam meg neki a kivánt magyarázatot. A bosszuság, melyet ez által okoztam, hozzájárulván a fiával folyt beszélgetés támasztotta ingerültséghez, egészen kihozta őt sodrából. Tekintete és szavai egyiránt meggyőztek arról, hogy Verinder kisasszonynak meg fog vele gyülni a baja, ha holnap Brightonba megy.

Nyugtalan éjszakám volt s azon töprenkedtem, hogy mit kellene tennem. Hogy töprenkedésemnek mi lett a vége s hogy mennyire igazam volt, midőn Ablewhite urban nem biztam, erről már, mint hallom, kellő helyen fölvilágositást adott a derék Clack kisasszony. Verinder kisasszony megtalálta hampsteadi házamban azt a csöndet és nyugalmat, melyre szüksége volt. Hosszabb ottmaradásával szerencséltetett bennünket. Nőm és leányaim el voltak általa ragadtatva; s midőn a végrendelet foganatositói kijelölték az uj gyámot, őszinte örömmel és büszkeséggel mondhatom — vendégem és családom ugy váltak el egymástól, mint régi jó barátok.

II. FEJEZET.

Most már az a föladatom, hogy a Holdkőre, vagy is jobban mondva: a Gyémánt ellopását czélzó indiai összeesküvésre vonatkozó értesitéseimet előadjam. Az a kevés, a mi elmondani valóm van, ugy hiszem — mint már mondám — meglehetős fontossággal bir a következendő eseményekre nézve.

Körülbelül egy héttel vagy tiz nappal azután, hogy Verinder kisasszony körünkből eltávozott, egyik irnokom egy névjegyet hozott szobámba s arról értesitett, hogy az irodában egy idegen ur vár rám, a ki beszélni óhajt velem.

Ránéztem a névjegyre. Idegen hangzásu név volt rajta, mely azóta kiment az eszemből. A névjegy aljára, mint igen jól emlékszem, ez volt irva:

„Ajánlja Luker Septimus."

Egy Luker-féle embernek az a vakmerősége hogy énhozzám ajánljon valakit, olyan ámulatba ejtett, hogy egy pillanatig szóhoz sem juthattam, s nem mertem hinni szemeimnek. Az irnok, látván álmélkodásomat, elmondá észleletét az irodában várakozó idegen felől.

— Igen feltünő külsejü ember, principális ur. Az ábrázatja olyan fekete, hogy mindnyájan indusnak vagy affélének néztük.

Az irnoknak ezt a gondolatát a névjegyen levő felettébb sérelmes sorral egybevetve, azonnal azt gyanitám, hogy a Luker ur ajánlása és az idegen látogatása alatt a Holdkő lappang. Irnokom nagy meglepetésére nyomban elhatározám, hogy a várakozó idegent elfogadom.

Igazolásául az ügyvédi foglalkozásomhoz egyáltalában nem illő idő-áldozatnak, melyet igy a puszta kiváncsiságnak hoztam, legyen szabad figyelmeztetnem akárkit is, ki e sorokat olvashatja, hogy egész Angliában egy lélek sem volt oly szoros összefüggésben az indiai Gyémánt regényes történetével, mint én. Én voltam megbizottja Herncastle ezredes titkos tervének, melyet meggyilkoltatása ellen szőtt. Énhozzám érkeztek az ezredes levelei, melyek időről időre jelenték, hogy még életben van. Én állitottam ki végrendeletét, melyben a Holdkőt Verinder kisasszonynak hagyta. Én beszéltem rá végrendelete foganatositóját, hogy járjon el megbizatásában, a drágakő becses szerzemény lehetvén a családra nézve. S végre, én győztem le Blake Franklin ur aggodalmait, s birtam rá, hogy vigye el a Gyémántot Lady Verinder házába. Ha valaki igényt tarthat a Holdkő viszontagságai iránti érdeklődésre, ugy hiszem, alig lehet tagadni, hogy ez a valaki én vagyok.

Abban a pillanatban, a mint titokzatos kliensemet hozzám bevezették, nyomban meg voltam róla győződve, hogy a három indiai egyikével — valószinüleg vezérével — állok szemközt. Választékos európai ruhába volt öltözve, de hirtelen-barna arczszine, magas nyulánk alakja s komoly és kedveltető udvarias modora a figyelmes szemnek azonnal elárulta keleti származását.

Rámutattam egy székre, s kérdeztem, hogy mivel lehetek szolgálatára.

Miután először — igen választékos angol kifejezésekkel — bocsánatot kért, hogy háborgatni bátorkodott, az indiai egy kis csomagot vett elő, mely aranynyal áttört szövetbe volt burkolva. Miután ezt és egy másik, selyemből készült takarót lebontotta, egy kis dobozt vagy szekrényt tett asztalomra, melynek ébenfa-alapja gyönyörüen és dusan volt kirakva drágakövekkel.

— Azért jöttem uram, mondá, — hogy pénzt kérjek öntől kölcsön. S ezt biztositékul hagyom itt arra nézve, hogy tartozásomat meg fogom fizetni.

Én rámutattam a névjegyre.

— S ön Luker ur ajánlatára jött hozzám? kérdém.

Az indiai igenelve bókolt.

— Szabad-e kérdeznem, hogy miért nem kölcsönözte önnek Luker ur a kivánt pénzt?

— Luker ur arról értesitett engem, hogy neki nincs kölcsönözni való pénze.

— S igy énhozzám ajánlotta önt?

Most az indiai mutatott rá a névjegyre.

— Oda van irva, mondá.

Rövid felelet, és velős! Ha a Holdkő a birtokomban lett volna, ez a keleti uri ember — meg vagyok róla győződve — egy pillanatnyi habozás nélkül meggyilkolt volna! Egyuttal azonban, ezt a csekély kifogást leszámitva, kénytelen vagyok elismerni, hogy tökéletes mintaképe volt az igazi kliensnek. Az életemet nem kimélte volna. De megtette azt, a mit soha életemben egyetlen honfitársam sem tett meg: — kimélte az időmet.

— Nagyon sajnálom, viszonzám, — hogy ön ide fáradt. Luker ur alaposan tévedett, midőn önt hozzám küldte. Én, mint sok más kartársam, meg vagyok ugyan bizva pénz-kölcsönadással; de sohasem adom kölcsön idegeneknek, és soha sem oly biztositékra, a minőt ön felmutatott.

(Folyt köv.)

A szabadság országa.

RAJZ AZ ANGOL TÁRSADALMI ÉLETBŐL

IRTA BEKSICS GUSZTÁV. 27

XII. FEJEZET.

A büntett. — Az esküdtszék elé az állittatik, akiről ezt nem véli az olvasó.

(Folytatás és vége.)

Végre elérkezett az esküdtszéki tárgyalás napja.

Tompa közönynyel léptem a tárgyalási terembe. Nem néztem, kik vannak jelen. Ellenben száz és száz szem tapadt rám. Ugy éreztem, hogy a hallgatóság közvéleménye ellenem van. Halálos levertségemet bizonyára a bünös öntudatnak tulajdenitotta.

Az elnöklő biró tiszteletre méltó, jóságos arczu öreg ur volt. Ez arczon talált nyugpontot tekintetem. Még soha sem láttam öt. Angliában a vádlott a biróval csak akkor érintkezik, midőn már itél felette. *)

Kérdezte, hogy van-e védőm?

Miután kijelentettem, hogy nincs, azt kérdezte akarok-e védőt, mert ha akarok a jelenlevő ügyvédek közül megbiz egyet védelmemmel. Ha még akartam volna is védeni magamat, e védelmi eszközhöz, most az utolso pillanatban, aligha folyamodtam volna. Miként védhetett volna meg oly ügyvéd, a ki nem tanulmányozta ügyemet.

Az elnök intésére helyet foglaltam székemen.

Az esküdtek clerk-je (elnöke) az elnöklő biró intésére fölolvasta a vádat.

Rövid, határozott vád volt, mely azt mondta, hogy nőmet szándékosan meggyilkoltam.

Erre a biró azt kérdezte: quilty, vagy not quilty? **)

— Quilty mylord! válaszoltam.

A teremben a meglepetés moraja hallatszott.

---

*) Angliában a bünvádi eljárás felettébb egyszerü, mert nincs vizsgálóbiró, nincs államügyész. Az ügyészi intézménynyel 1880 január 1-től kezdeményezés történt ugyan, de ez intézmény oly szük körre szabatott, hogy nem tekinthető szervezett államügyészségnek. Az attorney general csak fontosabb ügyekben lép közbe, hol az állam érdeke követeli. Angliában nincs is tulajdonkép való vizsgálat, hanem csak tények gyüjtése. Ebben azonban mester a rendőrség. A vádlott nem az ügyészi beszédekkel, hanem a bizonyitó tények halmazával sujtatik le. — Védőt Angliában, a legsulyosabb bünügyekben sem rendelnek hivatalból, s a vizsgálat alatt, az esküdtszék elnöklő birája azonban nem egyszer felszólitja a véletlenül jelenlevő ügyvédek egyikét, hogy védje a vádlottat. Az angol felfogás itt is érvényesül. A kinek pénze van, az akár több ügyvédet is fogadhat, a szegény védő nélkül marad, mert az állam nem gondoskodik a szegények védelméről. Hogy egy szegény védelemben részesüljön, tisztán attól függ, az ügyvédi kar valamely tagja, véletlenül, jelen van-e a tárgyalási teremben. Ha jelen van, az elnöklő biró felszólitására nem tartozik ugyan elvállalni ingyért a védelmet, de kevés ügyvéd meri visszautasitani. Az angol ügyvédek azonban, tudván, mily következményekkel járhat a tárgyalási teremben való jelenlétük, szorgosan elkerülik az esküdtszéki tárgyalásokat, hacsak, mint felfogadott védők nem jelennek meg ott.

**) Az angol bünügyi tárgyalásnak sajátsága az, hogy a bizonyitási eljárás csak akkor következhetik, ha a vádlott a not quilty mellett nyilatkozik Ekkor megkezdődik a vád és védelem közti harcz, mely gyakran a legnagyobb elkeseredettséggel vivatik. A védelemnek oly tág tere van, hogy e harcz alatt gyakran ugy tünik fel, mintha a vádlott volna a vádló és a vádló vádlott. A biró s az esküdtek tárgyilagos szemlélője a harcznak és aztán itélnek. — Ha azonban a vádlott quilty-t mond, az ügy be van fejezve. Az esküdtek elbocsáttatnak, mert verdiktjükre nincs szükség. A biró egyszerüen kimondja a büntetést. Angliában tehát az igazságszolgáltatást felhasználhatni öngyilkossági czélra. Az önvallomás ott, a hol a birónak semmi inquisitorius szerepe nincs, tehát a beismerést tartozik elfogadni, teljes bizonyitékot képez.

előtt — lopási kihágásért hozott marasztaló ítélet végrehajtását beszüntetni. Miután a f. évi szeptember hó 1-én életbeléptetendő uj büntető törvény — mely elévülésnek helyt ad — büntetőjogi praxisunkban már most is irányadólag befolyásolja magát; egyáltalán nem lehetetlen, hogy Somoskeöy Géza már legközelebb szabadlábra fog helyeztetni.

—A dr. Apaticzky-féle monstre sajtóper, mely teljes 27 órán át vette igénybe az esküdt és biró urak, és a hallgatóság türelmét, legközelebb a semmitőszékhez fel fog terjesztetni — A tárgyalási jegyzőkönyv összesen 27 ivet foglal magában, a bejelentett semmiségi panaszok száma: 25.

KÖZGAZDASÁG.

Jules Michel és a vasutak jövedelmezősége.

Jules Michel? alig halottam még e nevet, fogja nem egy olvasó mondani, ha a czimet átnézte, pedig Jules Michel a mai technikus szinezetü világéletünkben egyike a legismertebb neveknek, mely nemcsak kizárólag a technikus előtt bir hangzattal, hanem felállitott tételei által érdekkel bir minden müveltségre igényt tartó egyén előtt.

Ki volt és mit tett e Jules Michel? Egyszerü vasuti mérnök; koránsem vitt végbe egy Gotthard alagut furást, vagy más világhirre szert tett vasuti vállalatot és neve mégis oly hangzattal bir hogy minden vasut tervezet már mai nap egyedul az ő számításaira, jobban mondva az általa felállitott tételekre van fektetve. Kezelési módszert állitott fel „A tervezett vasutak jövedelmezőségéről“; egyszerü munka, de nagy horderejü eredménnyel. Jules Michel 1868-ban „Sur le trafic probable des chemins de fer d'intérêt local“ czim alatt a francziа mérnökegylet közlönyében „Annales des ponts et chaussées 1868“ állitotta fel tételeit, melyek azóta átdolgozva és más országok viszonyaihoz alkalmazva, alapját képezik minden vasutépitkezési tervezetnek.

Minden vasuti vállalat ugyanis eltekintve a hadi czélokra irányzottaktól, nemcsak nemzetgazdászati hanem egyszersmind pénzügyi vállalat; — az épitkezés szükségessége, azon előnyöktől függ, melyeket a vállalat az illető vidék gazdasági ipar es kereskedelmi viszonyainak nyujt, és a pénzügyi haszon az előre látható és várható közlekedés szerint számit ndó. — Minden vasutépitkezési vállalatnál első feltétel az előre látható és várható közlekedésnek megközelithetőleg legpontosabb kiszámitása vagy megbecslése, miután ehh-z viszonyitva számitatnak a bevételek és kiadások és épitkezésre feláldozott összeg. A régibb vasut épitkezési vállalatoknál egész J. Michel fellépteig ezen a vasuti előmunkálatok alapját képező kiszámitás rendesen egyszerü átlagos becslés, az illető vidék országutainak eddigi közlekedése tekintetbe vételével határoztatott meg, a statisztikai anyagot az ipar és kereskedelmi kamarák szolgáltatták; de ezen adatok rendesen nem valának megbizhatók, ugy hogy az illető vidék tapasztalt birtokosainál és érdekeltjeinél kellett tudakozódni, azonkivül a közlekedés remélhető fokozódását tekintetbe venni és megbecsülni. De az adatoknak a hivatalos jelentésekből kiszámitása fáradságos és időt rabló munka volt, az illető vidék érdekeltjeinek véleménye rendesen egymásnak ellentmondó, személyi tekintetekből sugalmazott, semmikor sem volt megbizható, más részről a közlekedés fokozódásának megbecslése rendesen tulvérmes volt, miután az érdekeltek a vasut épitkezés által a közlekedés rögtöni emelését és azonnal szembetünő előnyöket vártak. Innen magyarázható, hogy az eddig épitett vasutak jövedelmezősége miért oly eltérő az előirányzattól.

Jules Michel a fennemlitett értekezésben azon szempontból indult ki, hogy a vasutak, mind szemely mind teher közlekedése a legszorosabb összefüggésben áll az illető vidék lakosságának tömöttségével, és e nézetét nemcsak bebizonyitva találta, hanem azon érdekes felfedezést tette, hogy a személy- és teherközlekedés az állomások lakosságának számával egyenes arányban áll, és hogy az illető vidék népesedése és foglalkozása csak másodrendü tekintettel bir. Számításainál nagyobb városokat mint: Páris, Bordeaux sat. szintugy 1000 lakosnál kisebb helyeket nem vette fel, és a már fenálló francziа vasutak közlekedése nyomán azon eredményre jutott, hogy Franczia országban az állomáshelyek minden egyes lakosára évenként 4—9 azaz átlag 6·5 személy és 1·4—3 azaz átlag 2·2 tonna teher-közlekedés számitandó; — mely adatoknál a földmiveléssel foglalkozó tájékok a kisebb számokat adták.

Ez adatok szerint bármely tervezett vonal jövedelmezősége kilométerenkint kiszámitható, természetesen az igy nyert jövedelmezőségi összeghez, hozzáadván még a bevételt, mely az ugynevezett transitközlekedés — az utazási podgyász a katonai vonatokból eredményeztetik; — mely utóbbiak a fennálló vasutak ez irányban eredményezett jövedelme szerint az egyenes bevételek 10, legfölebb 14 százalékát képezi. J. Michel e módszere oly biztos, hogy Franczia országban nemcsak a vállalkozók, hanem maga a közlekedési kormányközeg minden benyujtott tervezetet erre alapitja.

Németországban J. Michel e módszerét R. Richard és E. Mackensen 15 vasutra átdolgozták, és még pontosabb eredményre jutottak, különösen azáltal, hogy az 1000 lakosnál kisebb helyeket is felvették számitásaikba, ilyeneket csoportositván egy-egy állomásba. — Ők a nagyobb német vasutak, ugymint: a hannoverai államvasut, az alsószileziai vasut, a porosz keleti vasut, a bajor keleti vasut stb. vonalok közlekedési eredményeiből indultak ki, és azt találták, hogy Németországban évenként és kilometerenkint az állomások minden egyes lakosára 9—22, azaz átlag 13·8 személy és 2·2—12 azaz 5·8 tonna teher közlekedés veendő fel egységül a jövedelmezőség előirányzatában. — Noha Németországban J. Michel e módszerét hivatalos számitások alapjául fel nem vették, több másodrendü vasutvonal már e számitásokon alapul és a jövedelmezőség a lehető legnagyobb pontossággal megfelel az előirányzott bevételnek sőt azt tulhaladja. — Például szolgáljon a következő táblázat:

Vasutvonal	J. Michel szerint előirányzott bevétel kilométerként	Valódi bevétel kilométerenként		különbözet az előir. és val. bevétel közt
		1872-ben	1875-ben	
Glückstadt - Elmshorni	10.090 m	8.430 m. mindjárt az első évben	10.577 m	+ nyereség
Neiss-Briggi	14.010 „	14.562 „		+
Mecklenburgi	16.070 „	11.160 m. már az első évben	16.237 „	+
Posen Thorni	11.630 „	12.737 „		+

E számok elég világosan mutatják J. Michel módszerének megbizhatóságát, hogy a tervezetet egészen pontosan reá lehet alapitani.

Az osztrák-magyar monarchiában még eddig e közgazdaságilag oly roppant horderejü módszer nem talált elfogadásra, sőt egyes technikai tekintélyek nemcsak elővigyázattal, hanem élőitélettel, hogy ne mondjam ellenszenvvel viseltetnek iránta. De ha vasutaink pénzügyileg rózsásan előirányzott jövedelmezését a valódi bevételekkel összehasonlitjuk, jogos azon kérdésünk, vajjon a kormány legalább miért nem vizsgáltatja meg e módszer alkalmazhatóságát és megbizhatóságát honi viszonyainkra, óvszerül holmi későbbi deficites másodrendü vasut vonalak ellen.

Mészey mérnök.

Dohánytermelésünk érdekében.

A dohányzás egész Európában annyira elterjedt, hogy a kontinensen termelt dohány jobb faja szivarok előállitására alig elég; minthogy szivargyártás tekintetéből a zamatos, finom, de mégis szivós levelü amerikai dohánynyal, sem a hollandi-franczia-középnémetországi, (pfalz-i) de a magyarországi dohány sem mérkőzhetik: nem csak a magyar s osztrákországi, de a külföldön lévő egyéb gyárak is oda vannak utalva, hogy jó minőségü nyers dohányuk nagy részét Amerikából hozassák. Az amerikai dohánynak szivósságát a dél-oroszországi dohány közelité meg leginkább, miért is daczára annak, hogy nem igen zamatos, kivált Észak-Németország részére, már is tetemes kiviteli czikké emelkedett.

A magyar dohány pipából szíva igen jó, de szivar gyártáshoz azért kevésbé alkalmas, mert általjában véve igen törékeny lévén, fedlapokhoz, csak egyes vidékeken, például Roff, Szt.-András (Békésmegyében) tájan, szeged vidékén, Somogymegye némely részében stb. termelt dohányt lehet felhasználni.

A végre, hogy Magyarországban jó szivarok gyártásához minden tekintetben alkalmas dohány termeltessék, több vidéken, sokszor és mindenfele talajban kisérletek tétettek az iránt: valjon az amerikai dohányfajokat meglehetne-e Magyarországban olykép honositani, hogy zamatjukat s levelük szivósságát megtartsák. — A tett kisérleteknek azon tapasztalás lett eredménye, hogy az amerikai magból nevelt dohány az I-ső évben az amerikai dohánynnal mindkét tulajdonságára nézve majdnem megegyez, a 2-ik évben mindkét tulajdonságából tetemesen veszit, a 3-ik évben pedig már, a vidéken termeltetni szokott dohánynyá fajzik ki.

Mindamellett, hogy az egyedáruság behozatala óta, a Magyarországban termett dohány az olcsóbb gyártmányokhoz megkivántató szükségletet bőven fedezi, sőt kivitelre is marad, tagadni nem lehet, hogy Magyarország dohány productiója azóta évről évre tetemesen csökkent.

S miért? természetes okának kell lennie.

Szerény véleményem, azért, mert a szivargyártás tekintetéből, a török enyebb levelü magyar dohány, a kevésbá zamatos, de szivósb levelü külföldi, — kivált a roppant mennyiségben exportált orosz dohánynyal nem versenyezhet.

A kormánynak tehát feladata volna odahatni, hogy Magyarországban a szivargyártáshoz minden tekintetben alkalmas dohányból évről-évre minél nagyobb mennyiség termeltessék, s hogy igy minden tekintetben kitünővé váló dohányunk a külföldi gyárak által ma-holnap legkeresettebb lévén, dohánypiaczokat dominálhassa.

Ezt csak ugy lehetne elérni, ha a kormány, Amerikában levő Consulátusságaink utján a különféle dohánymagok kellő mennyiségét beszereztetné, s oly intézkedéseket tenne, hogy — ha eleinte csak a nemesebb dohányt termelő vidékeken, de később általjában, — csak is amerikából importált mag legyen elvetendő; a dohány magnak évenkénti kiosztásáról pedig, — melynek ára mindenkor a dohány beváltása alkalmával volna beszámittandó, — a kormányi, könyebb nyilvántartás tekintetéből a pénzügyőrségi közegek legyenek megbizva.

Az által, ha Magyarországban oly dohány fog nagy mennyiségben termeltetni, mely minőségre nézve az amerikai dohányal felér, — nemcsak az országnak ezen folyton hanyatlott gazdasági ága fog ujból emelkedni s az egyes termelők gyarapodásával az adóalap növekedni, — de a kormányra nézve is, csekély tökének előlegezése mellett azon pozitiv haszon fog háramlani: hogy a dohánpiaczokon minden tekintetben kitünü terménynyel megjelenve a versenyzés ura leend, — s magának évről-évre nagyobb mennyiségek eladását biztositva, a dohányjövedékből befolyó összeget tetemesen emelendi.

A nyers termény biztos elárusithatása mellett azon meg nem vetendő körülmény is tekintetbe veendő, mely szerint a kormány e módon képes leend a külföldi, nevezetesen németországi és svájczi gyárak által készitett szivaroknál hasonlithatatlanul jobb, s azoknál nem drágább gyártmánynyal sikeresen versenyezhetni.

Ha a kormány igénytelen nézetünket tekintetbe veendi, ugy most, — a dohány szüret alkalmával, — volna ideje annak: hogy a dohánymag beszerzése végetti intézkedéseket megtegye, s hogy magának az amerikai jövő évi dohánytermésből elegendő magot biztositson a végre, hogy az ország dohánytermelő vidékeinek legalább nagyobb részét, amerikai dohánymaggal elláthassa

Z. H. F.

A brassói ipar- s kereskedelmi-kamara feloszlatása.

A brassói ipar- s kereskedelmi kamarát a földmivelés- ipar s kereskedelmi-miniszter a hivatalos lap mai számában közétett rendeletével feloszlatta. A miniszteri rendelet röviden de velősen indokolja miért volt kénytelen a miniszter e rendkivüli de jogában s kötelességében álló törvényes lépéshez folyamodni. — A kamarák feladatát képezi az 1868. VI. törvényczikk 3-dik §-ának a) pontja szerint „a szakképzésnek s egyáltalában a kereskedelem iparfejlődésének közvetlen előmozditása“. A kamara ezen kötelessége ellen vétett, midőn a székelyföldi iparos oktatás ügyének anyagi elősegitését a miniszter rendelete ellenére ismételve megtagadta. Az idézett törvényczikk 2-dik §-a szerint „a kereskedelmi és iparkamarák a földmivelés ipar és kereskedelmi miniszter alatt állanak egyenesen vesznek s teljesitik rendeletét.“ A kamarának tehát törvényes kötelessége lett volna a miniszteri rendelet teljesitése. S mert ezt nem helyeselte a miniszter az 1868. VI. tczikk 24-ik §-a alapján a brassói kamarát feloszlatta. A 24-dik §. illető pontja igy hangzik: „A miniszter a kamarát, ha hivatásának nem felel meg, vagy ha törvényes hatáskörét tullépi, fel is oszlathatja, mely esetben azonban köteles a rendes müködési évekből még hátralevő időre legfeljebb 3 hó alatt a kamarát ujból megválasztatni.“ — A kamara uj megválaszthatására ez esetben azonban nehezen fog kerülni a sor, mert előreláthatólag a brassói szász atyafiak ezentul is ép oly érzéket tanusitanának a székelyföldi iparosoktatás ügye iránt mint eddig. A „Hon“ fel is szólitja ma estilapjában a miniszternt, hogy a kamara székhelyét Brassóból Marosvásárhelyre tegye át. A többször idézet t.-cz. 4. §., mely a ministernek erre jogot ad, igy hangzik: „Az ipar- és kereskedelmi kamarák száma, székhelyei, kerületei és alkerületei az ipar- és kereskedelmi érdekek koronkénti fejlődése szerint a miniszterium által határoztatnak meg időről időre.“ Reméljük mi is, hogy e §. alapján a kormány az uj kamara székhelyének megállapitásánál a magyar ipar általános szak-érdekeit, tehát az iparos-szakoktatás ügyét sem fogja feláldozni a nemzetiségek hiába való dédelgetése kedvéért.

A szóban lévő rendelet különben igy hangzik: *A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister f. évi 23.057 sz. a. rendelete valamennyi kereskedelmi és iparkamarához.* Folyó évi 41. sz. a. kelt iratommal a brassói ipar- és kereskedelmi kamarát azon irányban teendő nyilatkozatra hivtam fel, vajjon mennyiben és mily módon szándékozik az iparos oktatás ügyét a székelyföldön, különösen a sepsi-szent-györgyi iparisklát anyagilag elősegiteni. A kamara válaszirátában a segélyezést azért nem tartá helyesnek, minthogy kerületében nagyobb számu segélyezésre méltó iparisklák léteznek, de azokat mind segélyben részesiteni nem képes, s igy egyes kivételes segélyeket indokoltnak nem lát. — Mivel azonban az 1868. VI. törvényczikk 3. §-a a kamarák hivatása és kötelessége gyanánt a többi közt a szakképzés előmozditását is felsorolja, f. é. junius hó 21-ről 12604. sz. a. kelt iratommal a brassói kamarát arra köteleztem, hogy a sepsi-szt.-györgyi iparisklát három éven át 200 frt évi segélyben részesitse, illetőleg. hogy ezen tételi évi költségvetésébe felvegye. Ebbeli rendeletem visszavonása érdemében tett kamarai felterjesztésre f. é. julius hó 7-én 18953. sz. a. kelt rendeletemmel korábbi elhatározásomat fentartottam, illetőleg annak foganatositását ismételve elrendeltem. — Azonban ezen ujabbi rendelkezésem daczára is a kamara f. hó 3-án tartott teljes ülésében a végrehajtást megtagadta. Ez által a kamara az 1868. VI. t.-czikk II. 2. §-ban kijelölt abbeli kötelességét, melyszerint a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeleteit teljesiteni tartozik, ismételten megszegte. Ily körülmények közt kénytelen vagyok hivatkozott törvényczikk 24. §-ban foglalt felhatalmazásommal élni és a kamarát feloszlattam. Miről a kamarát oly hozzáadással értesitem, hogy a kamarai vagyon és iroda kezelésével egyelőre Szász Robert min. fogalmazót, miniszteri biztosi minőségben megbiztam. Kelt Budapesten, 1880, évi augusztus hó 10-én. B. Kemény s. k.

Vegyes közlemények.

‡ Már nehány hét előtt történtek felszólalások azon sajátságos eljárás ellen, melyet az osztrák államvaspálya **a Verciorova-Budapest-Bécs venalán a refakczia-engedélyezésnél** követ és mely eljárás nagyon is alkalmas piaczunk érdekeit a legérzékenyebben csorbitani.

Az osztrák államvaspálya, melynek a magyar kormány külön engedmény gyanánt a temesvár-orsovai vonal forgalomba vételét jóval a szerződésileg meghatározott időpont előtt engedélyezte, teljes kecsitehert képező gabonaszállitásoknál elején Verciorovától Budapestig vagy Bécsig egyforma refakcziát nyujtott, azaz 27 krajczárt métermázsánként. Az idén e refakczia-tételt Budapestig az előbbi tétel egy harmadára, vagyis 9 krra szállitotta le, mig Bécsig meghagyta az eddigi 27 krt, tehát háromszor akkora refakcziát; vagy hogy világosabban fejezzük ki magunkat: a netto teherdij Verciorovától Budapestig a mult évben 1 frt volt, az idén azonban teljes 18%-al emeltetett fel hátrányunkra, mig Bécs számára az előbbi teherdij változatlan maradt.“

Főforgalmi intézetünk ezen eljárásának közhirré tétele ugyan eddig nem vezetett gyakorlati eredményre, de mégis volt egy tanulságos következménye, mert ugy magát az osztrák államvasutat, mint a budapesti kereskedelmi és iparkamarát, nagyon fontos nyilatkozat tételére inditotta. — Az osztrák államvasut kinyilatkoztatta, hogy a budapesti piacznak az emlitett roppant mértékben történt kárositása ugyan tény, de ezen változtatni távolról sincs szándékában; továbbá hogy nem ő (t. i. az osztrák államvaspálya) volt az első, mely a magyar kereskedelemnek ily szeretetteljes szolgálatot tett, hanem a Duna-gőzhajózási társulat, mely Bécset Budapest ellenében a refakcziánál az idén szintén teljes 15%-nyi előnyben részesité és a mi az egyiknek meg van engedve, az nem lehet a másiknak eltiltva.

A kereskedelmi kamara, melynek közgyülésén e tárgy szintén szóba jött, azon rövid, de jelentős megjegyzéssel tért fölötte napirendre, hogy a káros differenciál-tarifák tárgyában már oly sokszor szólalt föl eredménytelenül a kormánynál, hogy ilynemü dolgoktól ezentul távol tartja magát, a jelen esetben is tartózkodik minden beavatkozástól és ezen baj orvoslását a kormány később követendő forgalmi politikájától várja el. Vagy más szóval az egész ügyet a budapesti piacz kimérhetlen kárára elintézetlenül hagyta.

E közben a romániai jó aratási kilátások ténynyé váltak és a magyar gabonatermelés ennek versenyét a világpiaczokon jelentékeny arcsökkenések által elég sulyosan fogja érezni. Azon csekely kárpótlás, mely a magyar közbenjáró kereskedőket a nyugateurópai fogyasztó államok gabonával való ellátásánál az eljátszott előnyös árak ellenében illetne, ilynemü önkényes eljárás következtében teljesen elesik és legleplezetlenebb módon játszatik a dédelgetett versenypiacz kezére. — Ehhez járul még, hogy Budapest főváros a Dunapartján az átviteli forgalom emelésére és éleszkitésére drága pénzen, több millió forintért, kiterjedt entrepót-kat kezdett épittetni, hogy fölséges folyamunk partjein örök időkre nagyszerü emlékkel bizonyithassa, mily szépen fejlődhetett volna ki kereskedelmünk, ha kormányunk nem lett volna oly bárgyu, indolens és értelmileg szegény, hogy idegen érdekekkel szemben nem tudja megvédeni saját érdekét.

Különben nem volna-e az oly hatalmas osztrák államvasut, — mely Magyarországon még sok hasznot huzó tervet akar valósitani, — méltóságának és állásának sokkal megfelelőbb és alkalmasabb, ha a magyarellenesség gyanuja alól kibontakoznék és nem hagyná magát egy versenyintézet intézményei által befolyásolni, hanem visszatérne az évek óta üzött gyakorlatához, mely a mi kereskedelmünket előre lendíti a nélkül, hogy az ő érdekei ez által sértődnének és ezáltal következésképen kényszeritené a Duna-gőzhajózási társulatot hasonló eljárást követni.

‡ **A felfüggesztett tárgyalások Szerbiával.** Kosta Jovanovics az osztrák-magyar-szerb tárgyalásokra kiküldött második meghatalmazott Belgrádba érkezett és hosszasabban értekezett Risztics-csel a kabinet elnökével. Sok vigasztalót nem mondhatott Jovanovics ur. A monarchia képviselői fölvetették az ismeretes formai kérdést, melynek megoldásától tette függővé a külügyminiszterium a tárgyalások folytatását. A szerb miniszterium most egy oly modus kitalálásán töri fejét, elhárithatná a felmerült akadályt, a nélkül, hogy Szerbia feladja elfoglalt álláspontját. — Hogy Milán fejedelem is e nézetben van, bizonyitja egy Bécsből irt levele, melyben határozottan utasitja a miniszter-tanácsot, hogy gondoskodjék módról, mely által a tárgyalások ujra megkezdethessenek. Különben határozottan jelentik azt is, hogy az elfoglalt álláspontot illetőleg Milán fejedelem nézete sem tért el a miniszter-tanácsétól és Risztics épen e napokban jelenté ki az osztrák ügyvivőnek, hogy a fej delmi kormány azon kellemetlen helyzetbe jutott, hogy a fejedelem legjobb akarata mellett is, melylyel barátságos lábon szeretne élni a szomszéd monarchiával — az ösmeretes alapot el nem fogadhatja. A kormány elvi álláspontját tehát Milán fejedelem feltétlenül osztja. Mindezzel ellenkező versió vagy állitás, nem egyébb jámbor óhajtás vagy téves információnál. Hogy ily körülmények közt a felmerült nehézség elhár tása kétséges, az magától értetődik és latba esik még azon körülmény is, hogy az ellenzék is helyesli Ristics álláspontját. Ez a helyzet is teljesen beláthatlan, hogy a tárgyalások mikor és egyáltalán megkezdetnek-e még egyszer.

Az elnök csodálkozva tekintett rám. Mintha nem jól értette volna válaszomat, ismételte a kérdést.

— Quilty mylord, mondtam szilárdan, s ujra elhatározva, hogy többé nem válaszolok, mert tudtam, hogy Angliában a vádlott nem tartozik válaszolni a hozzá intézett kérdésekre, s ismertem a quilty — válasz következményeit.

A terem ismét zsongott. A hallgatóság ujra a meglepetés morajt hallatta.

Az elnök ujra csodálkozva tekintett rám.

XIII. FEJEZET.

Folytatás és befejezés.

— Ha jól értettem válaszát, szólt az elnök, ön elfogadja a vádat. Mivel azonban ez a vád sulyos, végzetes következményeket vonhat maga után, nem tételezhetem fel, hogy ön ne védekezzék ellene, ha azt megértette volna. Vagy azt kell hinnem tehát, hogy ön nem értette meg a vádat, vagy azt, hogy a pillanat komolysága miatt elvesztette megfontolási képességét. Az első esetre való tekintet miatt még egyszer felolvastatom a vádat.

Megtörtént.

Az elnök most ujból kérdezte megértettem és elfogadom-e azt?

Nem válaszoltam.

— Figyelmeztetem a vádlottat, szólt az elnök, hogy hallgatása most már igenlő választ jelent ugy a vád megértése, mint elfogadása tekintetében. Amig a vádlott a vádra quiltyt nem mond, addig a hallgatás nem tekintetik beismerésnek. Nemo debet se accusare. A jelenlegi körülmények közt azonban már beismerést képez. Figyelmeztetem erre ujból a vádlottat.

Ismét hallgattam.

— Kötelességemnek, — kezdé ujra az elnök, eleget tettem. Az esküdteket elbocsáthatnám, mert ily körülmények közt nincs szükség verdictjökra. Egyszerüen csak kimondhatnám a büntetést. Mivel azonban ez a büntetés rettenetes, a büntetések legnagyobbika, a halál, az emberiesség szempontja miatt még felfüggesztem itéletemet. Felszólitom a vádlottat, hogy védje magát. Tán a körülményekből kitünik ártatlansága, vagy ha ez nem is, szempont, oly tény, mely enyhithetné a bessámitást s igy a büntetést.

Hallgattam.

A teremben a visszatetszés moraja hallatszott.

— Ön elakarja veszteni magát, szólt meghatottan a biró. Sajnálom, hogy törvényeink értelmében ezt megteheti, melyek nem engedik a vádlott beismerésének birálását, vagy korlátozását. Hallgatása az egész vádat érvényre emeli. Tudatom az esküdt urakkal, hogy közremüködésükre ily körülmények közt nincs szükség. Eltávozhatnak.

Az esküdtek felkeltek és távozni készültek.

A biró feltette fökete föveget.

Siri csend lett a teremben. Mindenki visszafojtotta lélekzetét. Én merev mozdulatlansággal vártam itéletemet.

E pillanatban szivrepesztő sikoltás hallatszott. Egy fekete ruhás fátyolos nő rohant a tárgyalási terembe. Minden szem feléje fordult. Félre vetette fátyolát.

Minden csepp vérem szivemre tólult. Álmodtam-e, vagy ébren voltam?

Nőm, imádott nőm, Karolinám állott előttem, halaványan, sápadtan, mintha most kelt volna ki a sirból, hogy eljőjjön a végső pillanatban és megmentsen.

Félre löktem fegyveres őreimet, hozzá rohantam. Karolina ájultan rogyott karjaim közé. Nem tudom, mennyi ideig tartottam igy karjaim között. Elveszett, egy chaoszba olvadtak össze rám nézve a lét, a mult, a jelen, a tárgyalási terem, a biró, az esküdtek, a hallgatóság, a mindenség. — Csak nőmet, halálsápadt, karjaim közt lehunyt szemekkel, mozdulatlanul nyugvó nőmet láttam. Csak az ő szemeinek megnyiltát lestem. Csak csókoltam, csókoltam ezeket a szép, szelid szemeket, melyekre önsulylyal nehezedő pillái szorultak.

A hallgatóság zivataros tetszésnyilvánitása téritett magamhoz. Tombolt, sirt, ujongott körülem a tömeg. Egy pillanat alatt köztudomásra jutott, hogy nőm érkezett a tárgyalási teremhe, kinek meggyilkolásáról vádoltattam, s majd elitéltettem. Ez a jogért és igazságért rajongó angol nép tapsolt örömében, hogy egy borzasztó igazságszolgáltatás, gyilkosság ekként megakadályoztatott.

Nőm is magához tért. A biró elé lépett. Elmondta, hogy ő véletlenül esett a Selly patakába, s hogy bámul, miként vádolhattak engem állitólagos haláláért.

A biró kérdésére kimagyarázta miért nem tudatta eddig hogy él.

Elmondta, hogy közel a Selly pataknak a Shannonba való ömlésénél egy halász kifogta s bár inkább halottnak, mint élőnek látszott elvitte kunyhájába.

— Midőn magamhoz tértem, folytatá, s visszaemlékeztem a történtekre, felkértem a halászt, hogy megmentésemet tartsa titokban.

— Miért? kérdezte a biró

Nőm mélyen elpirult.

— Azt hittem, mondá suttogva, hogy férjemnek terhére vagyok, hogy tán már nem szeret. Azt akartam, hogy holtnak tartson. El akartam tünni, ismeretlen országba távozni hogy soha se halljon felőlem. De borzasztó lázba estem. A kiállott izgatottság, s vizbeesésem okozták. Hetekig voltam élet és halál közt. Mit sem tudtam a külvilágról. Nem tudtam, hogy férjemet vádolják, hogy elitéljék.

Szegény Karolinám hangos zokogásban tört ki. A hallgatóság nagyrészt vele sirt. Vele sirtam az öröm és fájdalom könyeit én is.

— Csak ma értesültem a történtekről, folytatá. Felkeltem volna nemcsak betegágyamból, de a koporsóból, a sirból is, hogy megmentsem őt, kit ártatlanul vádoltak.

— Férje beismerte a gyilkosságot, szólt a biró, kit a váratlan fordulat elérzékenyitett.

— Férjem maga állitotta, hogy gyilkosom! kiáltott szivrepesztő hangon, Karolina. Miért tetted ezt, szerencsétlen?

Zokogva borult karjaim közé.

— Még akartam halni, nem tudtam élni nélküled, sugtam füleibe.

Átkarolt, könyeivel nedvesitette arczomat, csókjaival halmozott el, ott a nyilvános tárgyalási teremben száz és száz szem előtt. Aztán mondott félig érhető, szaggatott szavakat szerelméről, boldogságáról. Én valamennyit megértettem, valamennyi közt megtaláltam az összefüggést. Talán megértette, s megtalálta a velünk együtt érző, együtt zokogó hallgatóság is.

A biró felkelt. Levette fövegét.

— Adjunk hálát a gondviselésnek, szólt meghatott hangon, hogy egy helyrehozhatlan tévedés el nem követtetett, s hogy egy szerencsétlen nem használhatta az igazságszolgáltatás pallosát öngyilkos fegyver gyanánt. Előhozatta a szent irást, s felolvasta azon helyet, hol el van beszélve, mint szabaditotta meg az angyal Dánielt a fogságból.

A hallgatóság a biróval együtt elmerült az áhitatban.

— Most, szólt a biró, elbocsátom, szabadnak nyilvánitom a vádlottat.

Hangos eheersektől visszhangzott a tárgyalási terem.

— Mivel pedig, folytatá a biró, a coroner-jury comitementje, s a tanuk vallomása adott okot egy ártatlan vádolására, a vizsgálat meg fog indittatni ellenük. A vádlott kártéritést vehet igénybe az állam pénztárából letartóztatásáért addig is, mig, akit mulasztás terhel, felelőségre vonatik.

A hallgatóság zivataros tetszés nyilvánitása közt hagytam el nőmmel a tárgyalási termet, hova mint halálra szánt rab léptem s mint boldog, boldog ember távoztam belőle.

A történtek hire rohamosan szétterjedt. Az utczákon, hol átvonultunk, lelkes óvácziók tárgyai voltunk.

Nőmet, ki csak most hagyta el betegágyát, teljesen kimeritették azon izgalmas jelenetek, melyeket átélt. Magánkivül vittem az első vendéglőbe, hol azonnal letekintettem. Sokáig nem tért magához. Lázas álmai voltak. Hangosan mondott összefüggés nélküli szavakat. De mégis megértettem, hogy halálra itélve lát, jelen van a kivégeztetésemnél. Koronkint velőt rázó sikoltásokat hallatott. Nevemet mondá s kiáltotta:

Várjatok! — Önkivületében bizonyára azt látta, hogy halálba hurczolnak, s fél, hogy nem érkezik idejében.

Az orvos, kit azonnal hivattam, kijelentette, hogy semmi veszély ninesen. A baj, mely mutatkozik, az átélt lázas jelenetek visszahatása egy kedély- és testi betegségtől elgyengült testre és lélekre.

Valóban, Karolina másnap reggel jobban lett. Bár kimerülten, mosolyogva ébredt föl. Átölelt hosszan-hosszan, mintha sohasem akarna tőlem elválni.

Nem is váltunk el, még napokra sem, soha többé.

Kopogtattak ajtónkon.

Mr. és mrs. Ralleigh, nagybátyám, Károlyka, Laroche, miss Sarah, mr. és mrs Macquillicuddy léptek be. Ők nem voltak jelen az esküdtszéki tárgyaláson, csak reggel értesültek a történtekről. Azonnal siettek a székvárosba, hogy felkeressenek bennünket. A nők könyezve ölelték meg Karolinát. Károlyka leirhatlan boldog volt, ugrált, táncolt örömében, hogy egyszerre visszanyerte atyját és anyját.

Mr. Ralleigh meghatottan kért tőlem bocsánatot.

— De, ugymond, kötelességet véltem teljesiteni. S az angol békebiró teljesiti kötelességét, még ha saját fia, vagy atyja ellen kellene is fellépnie.

Szivélyesen ráztam meg ezt az elém nyujtott, minden kötelességet vas szigorral teljesitő, szilárd kezet.

Nagybátyám könyezve borult karjaim közé.

Bocsáss meg, fiam, mondá, hogy a külszin miatt megtagadtam szivem sugalatát, mely ártatlanságod mellett szólalt fel.

Az érzékeny jeleneteknek mr. Ralleigh azon inditványa vetett véget, hogy Rockery-Houseba menjünk.

Egy időre még elfogadtuk mr. és mrs Ralleigh vendégszeretetét. Charles-House ujra épitése már közeledett befejezéséhez.

A fennebb elbeszélt események után pár napra tárgyalták a shannon-castlei bünügyet.

Ez a tárgyalás világot vetett a lord Pelhamson és Julia közti viszonyra. Az öldöklésből megmenekült cselédek elbeszéltek, hogy lord Pelhamson iszákossági dühben szenvedett. Ha ez a roham; a legerősebb szeszes italoktól való megitasodása következtében rájött, leirhatlanul dühöngött. Valóságos szörnyeteg volt. *)

Ez megmagyarázta Julia boldogtalanságát, s hogy szivesen volt távol Shannon Castleból, hol az élet rá nézve valóságos pokol lehetett. Ugyanazon rockery-housei társaság, mely oly szigoruan eltélte őt, most bámulatát fejezte ki a felett, hogy Julia meg tudott maradni Shannon-Castleban, s hogy megtudta őrizni a borzasztó családi titkot.

E tárgyalás alkalmával, melyre roppant számu tanu volt beidézve, kitünt az is, hogy valóban kényszerülve, s nem szándékosan maradtunk el az emlékezetes vadászat alkalmával a társaságtól. Tanuk voltak, kik látták, hogy a bog sárfertőjébe bele rehantunk, honnét alig voltunk képesek szabadulni. Lovaink megtalált hullai teljes világosságot vetettek ez eseményre.

Valóban bámultam, hogy feledkezhettem meg oly fontos igazoló körülményről, mint lovainknak a bogba való beleveszte, mely megmentette volna Julia becsületét a gyanusitástól. sőt tán megakadályozta volna a borzasztó események bekövetkeztét. De oly kábitólag sujtott a csapás, hogy feledékenységem, ha nem is menthető, legalább érthető. Legérthetőbbé teszi az, hogy megakartam halni. Nőm vélt halála után az élet teher volt rám.

Mindez teljesen igazolta Juliát. Mrs. Ralleigh és mrs. Macquillicuddy meglátogatták őt Shannon-Castleban és bocsánatot kértek tőle, a mit Julia szivesen megadott.

Ő azonban nem soká maradt Shannon-Castleban. Távol akart lenni a borzasztó események szinhelyéről. Londonba költözött, hol a közvélemény előtt most már másodszor rehabilitáltatott.

— Rettenetes ez az angol közvélemény, szóltam, nagybátyámmal e tárgy felett beszélgetve. Ha a napnál fényesebben be nem bizonyo-

---

*) Az iszákosság Angliában felettébb el van terjedve. A mult század végén és a jelen század elején érte el tetőpontját. II György szeretett inni. Pitt és Fox, különösen az el ő, mielőtt a parlamentbe mentek, hogy ott beszedét tartsanak, a legerősebb borokat itták. Mérsékletességi társulatok müködnek az iszákosság meggátlásán, társadalmi uton keresve e baj orvoslását.

A szazad elején a részegség még annyira szokásban volt, hogy a londoni sherifek köztudomás szerint minden ebéd után ittasok voltak. Sőt a walesi herczeg brightoni udvarnál az iszákosság annyira divatban volt, hogy a trónörökösi asztalhoz hivott vendégek rendesen becsiptek.

Kereskedelmi válság Smyrnában. Mult hó 7-ike óta nagy válság uralkodik a smyrnai kereskedelmi világban és az általános bizalmatlanság folytán az üzlet teljesen pang. A kereskedelmi világ főérdekét most a hitelezők folytonos értekezlete képezi. Ez értekezleteken oly visszaélések kerülnek szőnyegre, melyek a smyrnai kereskedelmi kelyzetre a legsötétebb világot vetik. Eddig a következő czégek buktak meg:

Fakoa A. és társa	418.000	frank
Lavino E. J. és társ.	20.000	török font
Lavino A. és társ.	67.000	„ „
Dutith és társ.	56.000	„ „
Deportu és társ.	24.000	„ „
Casdagli és társ.	3.540,000	„ „

A két utóbbi czég a legtisztességtelenebben viselte magát ugy, hogy a smyrnai olasz konzul külföldi hitelezők megkeresésére a czégtulajdonosokat elzárta.

Bankhirek. A m a g y a r h i t e l b a n k mérlege jövő héten fog közzététetni. Az eredményre vonatkozólag jelentik, hogy a rendes bankĂźzlet jelentékenyen emelkedett. A mult évi mérlegben nagy szerepet játszott a magyar aranyjáradék által elért jó üzlet és az idei legjobb üzlet, a tiszai sorsjegyek mivel még nincs teljesen lezárva, a mérlegbe nem volt felvehető. Az összeredmény kielégitő. A D r e h e r - f é l e s ö r f ö z d é r ő l az a hir terjedt el, hogy tulajdonosa eladja. E hir teljesen alaptalan. — A z 1880. u j o r o s z - k ö l c s ö n b ő l eddig körülbelül 85 millió rubel, ment ki a külföldre, és pedig leginkább Németország és Hollandiába. — A g ö r ö g k o r m á n y alexandriai czégekkel egy 15 millió franknyi előleg iránt alkudozik. — P á r i s b a n az e m i s s i ó k 1879. julius 1-től 1880. julius 1-ig majdnem n é g y m i l l i á r d frankra rugtak. A b o l g á r k o r m á n y elhatározta, hogy Párisban ezüst és rézpénzt veret. A török kormány tiltakozik ugyan, de Sofiában — mint minden tiltakozásnál — egyszerüen napirendre térnek s a pénz kiveretik.

Osztrák-magyar bank. Az 1878. jun. 27-iki uj bank szabályzat szerint osztrák-magyar banknak joga van a bizományüzletekre is és az igazgatótanács tegnapi ülésben megállapitotta az erre vonatkozó szabályzatokat, melyek következők:

1. Az osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézetei és összes bankfiókjainál elfogad megbizásokat osztrák-magyar állampapirok, jelzálog-utalványok, záloglevelek, sorsjegyek, részvények és más árfolyammal biró értékpapiroknak bizomány utján való vásár és és eladásra. Az ily megbizásoknak az illető főintézet a h i v a t a l o s d é l i t ő z s d é n felel meg. 2 Az ily megbizások az értékpapirok megjelölésével i r á s b a n nyujtandók be. A nyeremény sorsjegyeknél még a pontos körülirás is szükséges. Az eladási vagy vásárlási megbizás elfogadását az illető intézet irásbelileg ösmeri el. 3. V á s á r l á s i m e g b i z á s csak akkor teljesittetik, ha a szükséges pénz letétetett és eladási, ha az értékpapirok benyujtattak, vagy a banknál letétben vannak. 4. T á v i r a t i l a g is eszközöltetnek ily megbizások, de teljesen a megbizó költségére és felelősségére. 5. Az értékpapirok is csak a megbizó költségén és felelősségére küldetnek meg és pedig az érték teljes megnevezésével ha az illető nem kivánná a kisebb érték kitételét. 6. A bank a megbizónak az eladott vagy vásárolt értékpapirnak az általa elért árfolyamot számitja, p r o v i z i ó k é p e n pedig mind n esetben ⅛ százaléko', mely legkevesebb 1 forint lehet. 7. Az értékpapirok eladásáról vagy vásárlásáról a bank az illető feleknek részletes számadást ad. 8. A bank a fentebbi feltételek alatt elfogad megbizásokat ezüst és arany pénzre is.

Ezenkivül elhatározta még az igazgatótanács, hogy V e r s e c z e n bankmellékhelyet állit fel, mely a t e m e s v á r i fióknak lesz alárendelve.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gabnatőzsde.

—. aug 13.

B u z á b a n ma csekélyebb volt a forgalom. A kinálat sokkal csekélyebb volt, a vételkedv és jó hangulat azonban ma is megmaradt, s ha tulajdonosok ujolag magasabb árakat nem követelnek, a kezdetben megindult élénk vételkedv mellett meglehetős forgalom fejlődött volna. De igy e magas árak következtében malmaink csak is napi szükségletok fedezésére szoritkoztak. Eladatott mindössze 8—9000 mmázsa átlag véve 15—20 krnyi magasabb árakban. Az irány emelkedő.

Hivatalosan az alábbi kötések jegyeztettek:

Buza. T i s z a v i d é k i: 100 mm. 80 k. 11.35, 100 mm. 80 k. 11.40, 200 mm. 80 k. 11.40, 100 mm. 79.5 k. 11.35, 100 mm. 79.2 k. 11.37½, 400 mm. 79.5 k. 11.40. 500 mm. 78 k. 11.45.

P e s t v i d é k i: 1000 mm. 80·5 k. 11.50, 400 mm. 79 2 k. 11.40, 400 mm. 78·5 k. 11.10, 100 mm. 75·5 k. 10.80.

M a g y a r é j s z a k v i d é k i: 200 mm. 88·8 k. 11.15, 200 mm. 80·5 k. 11.15, 200 mm. 80·7 k. 11.15, 200 mm. 80·5 k. 11.15, 200 mm. 80.5 k. 11.15, 100 mm. 80 k. 11.20, 200 mm 80 k. 11.20. 100 mm. 79·5 k. 11.20, 100 mm. 79·3 k. 11.10, 200 mm. 79.3 k. 11.15, 100 mm. 78·5 k. 11, 100 mm. 79 k. 11.10, 100 mm. 78 k. 11.10, 100 mm. 78 k. 11, 300 mm. 78·5 k. 11 frt.

Mind három havi időre adatott el.

Hivatalos árak kész áruban:

Buza uj Bánsági	77 kltól	80 klig	—.—	frtól —.—	frtig
„ Tiszavidéki	77 „	80 „	10.80	„ 11.25	„
„ Pestvidéki	77 „	80 „	10.75	„ 11.20	„
„ Fehérmegyei	77 „	80 „	10.75	„ 11.20	„
„ M. é. vidéki	77 „	80 „	10.70	„ 11.05	„

R o z s ma is igen keresett maradt, behozatalok hiányában azonban forgalom nélkül maradt. Az ár 15—20 krral emelkedett.

Z a b szintén kerestetett s 5—10 krral drágábban fizettetett. Á r p a, t e n g e r i és r e p c z e nem változott.

Hivatalosan az alábbi kötések jegyeztettek:

Zab 400 mm. 6.35 és 230 mm. 6.45, készpénz fizetés mellett.

M a g á n u t o n m é g a k ö v e t k e z ő k ö t é s e k r ő l é r t e s ü l ü n k:

Rozs 600 mm. 9.45 és 200 mm. augusztusra 9.60.

Zab 500 mm. augusztus hóbani szállitásra 6 forint.

Készpénz fizetés mellett vétetett.

H i v a t a l o s á r a k k é s z á r u b a n:

Rozs uj 70 kltól 72 klig	9.25—9.50 frtig
Árpa uj 60—62 klig	6.00—6.25 frtig
„ „ 62—64 klós	6.75—7.25 frtig
„ „ 64—66 klós	8.00—8.50 frtig
Zab uj 37 kltól 40 klig	6.35—6.55 frtig
Tengeri bánsági	7.50—7.55 frtig
„ másvidéki	7.40—7.45 frtig
Köles	—.——.— frtig
Káposztarepcze	12.³/₈—12.⁶/₈ frtig
Bánsági repcze	12.²/₈—12.³/₈ frtig

Határidőüzletben igen csekély volt a forgalom, mivel a beállott esős idő következtében az árak általában lényegesen emelkedtek. Ö s z i - b u z a 12½— tavaszi 15.— b. t e n g e r i 1881. aug.—jun. 5.— Z a b 8 őszre 7 krral, és k á p o s z t a r e p c z e aug.—szeptemberre ⅛ frttal emelkedett a tegnap jegyzett hivatalos árakhoz képest.

Hivatalosan jegyeztetett.

H i v a t a l o s á r a k k é s z á r u b a n:

Szokvány buza tavaszra	10.70—10.75
„ „ őszre	10.30—10.35
Zab tavaszra	6.00— 6.05
„ őszre	5.77— 5.80
B. tengeri 1881. máj.—juniusra	5.70— 5.75
Káposztarepcze aug.-szept.	12.⁶/₈—12.⁷/₈

Magánuton az alábbi kötésekről értesülünk: Eladatott:

Délelőtt

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.22, 5000 mm, 10.30 és 5000 mm, 10.31, tavaszra 2500 mm. 10.62, 2500 mm. 10.69, 7500 mm. 10.70.

Banáti-tengeri 1881. máj.—jun. 2500 mm. 5.72, 10.000 mm. 5.75.

A déli tőzsdén

szilárdabb lett az irányzat. Eladatott:

Szokványbuza őszre 5000 mm. 10.32, tavaszra 5000 mm. 10.71 és 2500 mm. 10.72.

A délutáni tőzsdén

berlini magasabb jegyzésre ismét emelkedett az árfolyam zab kivételével, mely valamivel hanyatlott. A forgalom azonban igen csekély,

Eladatott;

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.34, tavaszra 2500 mm. 10.74.

B.-tengeri 1881. május—juniusra 5000 mm. 5.79 frt.

Esti zárlat.

Szokv. buza tavaszra	10.60—10.65
„ „ őszre	10.20—10.25
Zab tavaszra	5.95— 6.00
„ őszre	5.70— 5.80
B. tengeri 1881. máj.—jun.	5.70— 5.75
„ augusztusra	—.——.—
Káposztarepcze aug.—szept.	12⁶/₈—12⁷/₈

Állomásokon.

Rozs igen keresett, eladókban azonban anynyi a hiány, hogy határozott árt már a tulkövetelések következtében megállapitani nem lehet, mert fogyasztók azt fizetik, mit tulajdonosok követelnek. Eladatott

A l b e r t - I r s á n 600 mm. 9.25 frt.
T e m e s v á r t 500 mm. 9.00 frt.
S z e g e d e n 500 mm. 9.10 frt.
J á s z b e r é n y b e n 400 mm. 9.15 frt.
K e c s k e m é t e n 300 mm. 9.20 frt.

Á r p a és z a b szintén hiányzik, forgalomról nem értesülünk.

Terménytőzsde.

Az üzlet igen vontatott. Kötés nem jegyeztetett.

Értéktőzsde.

Ma is befolyás nélkül maradt a politikai hirek és a szilárd irány tartós maradt. Élénk üzlet fejlődött ki befektetési papirok és járadékokban, kerestettek más értékek is, de a forgalom nem nyert nagyobb kiterjedést.

Az előtőzsdén

osztrák-hitel 276.40—275,40, aranyjáradék szállitásra 109.45—109.15.

A déli tőzsdén

osztrák hitel 275.40-ről 276.80-ig emelkedett, magyar hitel 257.50 pénz, vasuti kölcsön 126—126⅛, keleti vasut I. kib. 84-en köttetett. Aranyjáradék 109.40 pénz, szállitásra 109.20—109.37½.

Kassa-oderbergi vasut 131.25. salgó-tarjáni kőszénbánya 106.25, Schlick 155—156, földhitelintézeti 5 százalékos záloglevél 100.50-en köttetett

Délutáni és esti tőzsde.

A délutáni forgalom alatt az üzérkedés még jól volt hangolva, de az esti tőzsdei berlini kedvezőtlenebb jelentésre, az árfolyamok gyengültek.

Hitelrészvény délután 276.30—275.80-ig jött forgalomba, de az esti tőzsde 275.50-ig esett.

Magyar aranyjáradék 109.32½-en köttetett, zárult 109.27½—109.30.

Leszámitolási árfolyamok.

Magyar aranyjáradék	109.40
„ hitelbank	258.—
„ leszámitoló	123.—
„ földhitel	—.—
„ jelzálogbank	—.—
Osztr. hitel	277.—
Angol-osztrák	133.—
Unio-bank	111.—
Tiszai sorsjegy	109.—

Szelvényekre esedékes kamat aug. 14-én.

M a g y a r á l l a m a d ó s s á g:

Magyar vasuti kölcs. 120 frtos darabonként 5%	0.71.67
Magyar gömöri államvasuti záloglv. darabonként 5%	0.27.06
Magy. 1869, kelet. v. áll. kötv elsőbbs. adom. 5%	1.79 17
Magy. 1873. kelet v. áll. kötv. elsőbbs. ar. v. czb 5%	0.59.72
Magyar 1876. kelet. v. áll. kötv. aranyb. 5%	0.59.72
Tiszai és szegedi kölcsön drbonként 4%	1.47 78
Magyar aranyjáradék 100 frt után 6%	0.71.67
Magyar földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	1.39 70
Erdélyi földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	0.58.81
Szőlődézsmaválts. kötv. 100 frt után 5%	0.55.54

O s z t r á k á l l a m a d ó s s á g:

Osztrák államadósság papirért 5% 100 frt után	1.20.17
Osztr. államadós. ezüstben jan.—jul. 5% 100 frt után	0.50.17
Osztr államadósság ezüstben apr.—okt. 5% 100 frt u.	1.55 17
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. egész 5%	5.72.28
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. ötödrész 5%	1 14 50
Osztr. államadosság kisorsolás 1854. egész 5%	3.10.33
Osztrák aranyjáradék 4% 100 frt után	1.47 78
Pest város kölcsöne 1870. vagy 1871-diki 5%	0 71.67

V a s u t i p a p i r o k:

Alföld-fiumei 5%	drbként	1.19.45
Báttaszék-dombovár-zákányi 5%	„	1.19.45
Déli vaspálya 5%	„	2.85.10
Északkeleti vaspálya 5%	„	1.19.45
Erdélyi vaspálya 5%	„	1.19.45
Kassa-oderbergi 4%	„	0.95.61
Osztrák állami 5%	„	1.19.45
Pécs-barcsi 5%	„	1.19.45
Tiszai 5%	„	1.19.45

Z á l o g l e v e l e k:

Magyar földhitelintézet papirértéke 5½% 100 frt után	1.57.86
Magyar földhitelintézet papirértéke 5% 100 frt után	1.43.06
Magyar földhitelintézet papirértéke 4½% 100 frt után	1.66.25
Magyar földhitelintézet ar. v. ezüst 120 frt után 5%	2.71.67
Magyar jelzálogbank 5½% 100 frt után	0.65.70
Magyar által. földh. részvény-társaság 6% 100 frt után	1.21.67
Magyar által. földh. részv.-társaság 5½% 100 frt után	1.11.53
Osztrák-magyar bank 5% 100 frt után	0.59.72
Pesti magyar kereskedelmi bank 6% 100 frt után	0.21 67
Pesti magyar kereskedelmi bank 5½% 100 frt után	0 19.86

E l s ő b b s é g e k:

Báttaszék-dombovár-zákányi vasut 5%	drbként	3.69.44
Dunagőzhajózási társaság 5%	„	1.78.67
Északkeleti vasut 5%	„	5 54.17
Magyar-gal'cziai vasut 5%	„	4.52.78
Első erdélyi vasut 5%	„	3.69 44
Kassa-oderbergi vasut 5%	„	1.19.44

Sertés-kereskedelmi csarnok Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, aug. 13. (Az „E g y e t é r t é s“ távirata.) Az üzlet szilárd, az árak emelkednek. M a g y a r nehéz 60—60½, közép 60—61, szedett 59, urasági 60—61. S z e r b nehéz 58-59. Az árak 100 kilogrammonként értendők.

G a b n a,

Halle, (a Saale m.) aug. 7. (E u l a u C. A. jelentése az „E g y e t é r t é s“ részére.) A hét elején földmivelőink ismét akadályozva voltak az aratási munkálatok körül a változó időjárás folytán. A hét végén ismét kiderült és mindenfelé élénken folynak az árpa, rozs és zabaratás valamint a betakaritási munkálatok. Tartós kedvező időjárás mellett a jövő héten a buzaaratás is megkezdetik. Kapásnövényeink a nedves időjárás folytán szépen fejlődtek.

Az üzletben még nem észlelhető javulás és lipcsei magvásár sem eredményezett jobb vételkedvet. A vásár minden gabnanemben igen csendesen folyt le és csak szórványosan fordultak elő kötések szép uj rozs árpában. Nagyobb kötések nem fordultak elő. A bemutatott magyar árpamustrák igen szép minőségüek

B u z a nem igen kerestetik, de a kinalat is gyenge; finom áru 229-232 márka, közép 215 220, csekély minőségü olcsóbb.

R o z s valamivel jobban kináttatott és tulajdonosoknak áraikból engedniök kellett, ha üzletet akartak csinálni. Uj itteni áru 204—210, régi kevésbé kinált; m a g y a r r o z s későbbi határidőre olcsóbb.

Á r p a kis tételekben köttetett, de a vételkedv még mindig igen tartozkodó. Finom chevalier 170—175, sárga 150—155 márka.

Z a b b a n kisebb consum forgalom volt változatlan árakon. Itteni áru 160—164, cseh 155-158 márka.

O l a j v e t e m é n y e k. A behozatal gyenge, a kereslet is. Az árak emelkedésére egyelőre gondolni sem lehet.

R e p c z e 240-255 márka.

T e n g e r i. Amerikai 130—132, szeptemberre 127—129 márka.

Mind 1000 kilonként.

Czernovitz, aug. 9. (A c z e r n o v i t z i g a b n a - é s t e r m é n y t ő z s d e h i v a t a l o s j e l e n t é s e.) B u z a augra 8.85—9.1-, szept.-oktre 8.80-9, ó áru 8 frt, r o z s prima augra 7.90—8, közép szeptre 7.75—7.90, á r p a szept.—oktre 5—5.50, z a b urasági szeptre 5.25, r e p c z e 10 80—11, t e n g e r i 4.90—5.15, s z e s z 29.36 frt. B u z a és r o z s rövid határidőre keresett és a legmagasabb árakon fizettetnek. Kész t e n g e r i is jobban kerestetik. S z e s z forgalom nélkül.

Az aratás Sárosmegyében.

Siroka, augusztus 11. (Az „E g y e t é r t é s“ tudósitása.) Nehány nap mulva mi is — itt a felvidék legmagasabban fekvő pontjain — készek leszünk ez évi termésünk betakaritásával. Az eredmény általában jó középszerü. B u z á b ó l keveset termesztünk, korai vetésü igen szép volt. késő vetésüt meg tavaszkor ki kellett szántani s a kik meghagyták, azok buza helyett gazt aratnak. R o z s egy-egy holdnyi területen 9—10 keresztet adott. Á r p a többnyire igen jó. Z a b középszerü.

A próbacséplés igen örvendetes meglepetésben részesité vidékünket.

A r o z s b ó l egy-egy tizennégy kévés kereszt fizet egy hektoliter tiszta rozsot. Á r p á b ó l egy huszonnégy kévéből álló rakás ad két hektoliter tiszta árpát. — Z a b n a k egy rakása még ennél is többet; két és egynegyed hektolitert.

Igy tehát mennyiségileg lehetünk megelégedve ez évi termésünkkel, a magnak minősége pedig mi kivánni valót sem hagy fenn.

Ideje is volt, hogy már egyszer jó termése legyen a sors mostohasága által (sans phrase mondom) hallatlanul zaklatott népünknek. E népnek rendesen s állandóan kell megküzdeni a talaj terméketlenségével. A legnagyobb szorgalom szükséges, hogy azt előbb termőképessé tegye. S e szorgalom népünk faradságot nem ismerő munkája három éven át következetesen semmivé tétetett a kedvezőtlen időjárás szeszélyei által. Most kissé felocsudhatnék bajaiból, ha a mult év terhei, adósságai nem nehezednének vállaira. Igy azonban csak tengni fog ismét s légalább három-négy egymásutáni jó termés kell hozzá, hogy bajaitól, ugy a hogy megmeneküljön.

Aratási eredmények és kilátások Ausztriában.

— Az osztrák földmivelésügyi miniszterium jelentése augusztus 1-ig. —

A **rozs**-aratás eredménye szalmára nézve jó közép és magra közép. Alsó-Ausztria jó, Voralberg, Dalmáczia jó, Csehország 15—19, 22, sőt 23 és Morvaország 22.4 hektoliterrel hektáronkint és 75 klgr. suly. Salzburg, Stiria, Karintia. Tirol, Partvidék és Bukovina jó közép, utóbbi hektáronkint 21 hektoliterrel és 75 klgr. suly. Szilézia és Galiczia közép, előbbi 17·3 utóbbi 10·4 hektoliterrel hektáronként. Krajnában rosz, hektáronkint 14 hektoliter.

Buza a birodalom nyugati részén jó. Igy Alsó-Ausztriában 23 8 hektoliter hektáronkint és 80 klgr sulylyal. Csehországban jó 19, 22 hektoliter hektáronkint, Morvaországban 28·9, 24·6 és 22 5 hektoliterrel hektáronkint, a többi tartományokban jó közép.

Árpa a nyugati területeken majdnem igen jó, Krajna és Sziléziában csak közepes. Igen jó Alsó-Ausztriában 27 2 hektoliterrel hektáronkint és 77 klgr. sulylyal. Csehországban 35 és Morvaországban 28, 25·6 és 2?·6 hektoliterrel és 70 klgr. suly.

Zab, mely nagyobbára még kaszálatlanul áll, előreláthatólag szinte teljes eredményt fog nyujtani. Alsó-Ausztriából hektáronként 31, Csehországból 38·46 hektolitert jelentenek.

Tengeri általában jó, egyes helyeken igen jó. Utóbbi áll különösen Tirol és déli Bukovináról. Jó Alsó-Ausztria Stiria, Karintia, Csehország, Morvaország és Dalmácziában.

Kása és **hüvelyes vetemények** jól állanak. **Repczéről** már tudósitottunk előbbi jelentéseinkben.

A **bortermést** illetőleg az időjárás a támadt reményeket ismét meghiusitotta. A termés legjobb esetben gyenge közép lesz.

A dohánytermés és dohányüzlet Magyarországon.

A fényes dohánytermés iránt táplált remények, az utóbbi hónapok esőhiánya folytán, nagyon megcsappantak. Igen kedvező időjárás mellett mindenfelé a dohányt korán ültették és miután az gyökeret vert és jól fejlődött és a dohánynak fejlődése alatt nincs szüksége gyakori esőre, bő dohánytermést reméltünk. Junius és julius hónapokban azonban nagy volt a szárazság, a dohányvetemények nem kapták meg a legszükségesebb nedvességet és a legtöbb vidéken a levelek kicsinyek és fejlődésben elmaradtak. Az utóbbi időben aláhullott eső igen jó befolyással lesz még a dohányra, de ma, midőn az eső hatása még nem érvényesült sem a termés minőségére sem mennyiségére nem lehet biztos következtetést vonni.

Amerika nagy dohánytermelő vidékéről jelentik, hogy ott már az ültetésnél érezhető volt az esőhiány és hogy a férgek a flatal veteményeket erősen megtizedelik.

Később ott is megjött a kivánt eső, de egyelőre a termést illetőleg még nagyon eltérők a nézetek.

Mi mindenesetre jobb termésre számithatunk a mult évinél és a beültetett terület után következtetve, kétszer annyit fogunk exportálhatni, mint a mult évben. Piaczi készletünk a mult évben nem volt elegendő Francziaországnak és a kormány maga engedett át raktáraiból jó minőségü dohányokat. Közönséges fajtájut eladtunk Hollandiának és Észak-Németországnak. Az erős import (Hollandiában jelenleg 200000 bál magyar dohány fekszik) és másrészről a németországi dohánymonopoliumtóli aggodalom nagyon megszoritotta kiviteli üzletünket e fontos kiviteli tartományokba.

L ó v á s á r.

A folyó hó 12-én tartott lóvásáron összes felhozatal 429 db., átiratott 117 és uj lólevélre 32 db vezettetett vagy is az összes eladás tehát 149 db. — A lónak ára 250 frtig terjedt dbonként. Legkeresettebbek voltak a bécsi husvásárra való olcsó lovak, mely czélra mintegy 75 db szállittatott el.

G y a p j u.

Posen, aug. 10. A küszöbön álló londoni árverés daczára, midőn rendesen csend szokott uralkodni, mindan várakozáson felül meglehetős élénkség mutatkozik a gyapjuüzletben is bár a jelenlevő idegenek száma nem nagy, mégis nagyobb tételek adattak el. A kereslet kiterjed finom poseni és lengyel, valamint jó szállitási gyapjura is, és az árak meglehetősen szilárdak. A tulajdonosok engedékenysége folytán az üzletek gyorsan jöttek létre. Poseni szövetgyapjuból egy sziléziai nagykereskedő egy nagyobb tételt vásárolt a poseni vásári árakon és egy külföldi nagykereskedő mintegy 100 mázsa jó poseni posztógyapjut 60 tallérjával. Lausiczi gyárosok több tétel jó kék szállitási gyapjut vásároltak 50 tallérjával.

A vidéken falusi gyapjuban meglehetős élénk volt a forgalom és belföldi gyárosok több száz mázsát vásároltak 47 tallérjával. A piaczokon eladott mennyiség a behozatalok által már pótolva van és utóbbi időben különösen finom gyapju érkezett.

Iparügyek.

— **Indigógyár Szegeden.** Az iparügyi miniszter, mint a „Szeg. Hir.“ irja, már régebben megigérte az indigó gyárnak Szegeden való felállitását, illetőleg a város erre vonatkozó törekvéseinek támogatását: Ujabban már a költségvetés felterjesztését is kérte. Az ottani hatóság azonban más irányban is tudakozódik azon módozatok felől, melyek egy ily gyár létesitéséhez okvetlenül szükségesek. Igy legutóbb dr. Thüringer Bertalan esztergomi tanárt — ki egy izben a városnak az indigótermelésre nézve ajánlatot tőn — fölkérte. hogy fejtse ki nézeteit az iránt, mibe kerülhet a termelés évenkint, mily eszközök és munkaerő szükséges e nagy haszonnal járó iparág rendszeres fejlesztésére? Dr. Thüringer válaszolt és válaszából kiemeljük a fontosabb pontokat, Csüllenget, melyből az indigó nyerhető, földolgozó helyiség vagy gyár nélkül termeszteni czéltalan vállalat. — A gyár fölállitása azonban, szerinte, sokba nem kerül Kezdetben elegendő volna egy 5 öl széles és 10 öl hosszu területre deszkabódét állitani, hogy a munka de a szerek is a por, eső és szél ellen megóva legyenek. Szükséges vagy 30 darab 20—24 akós kád, egy bő vizforrás vagy kut, mely naponként 800—1000 akó tiszta, lágy vizet szolgáltat; továbbá egy gőzkazán egyszerü hajtószerkezettel; sajtó, rosta szita s több füzfakosár. Az összes fölszerelés, szakértők szerint, 2500 frtba kerülne. A mi a termelést illeti, egy 1200 ölnyi terület után 40—50 kiló száraz indigó nyerhető, s kilóját hat forintjával elárusitani lehet. Kedvező időjárás mellett azonban több a haszon, még pedig a bizonyos haszon; mert a növénynek sem fagy, sem jégeső nem árt, de még a szárazság sem pusztithatja el, mert gyökere egy láb mélyre lenyulik. A gyár a nyers terményt, ugy mint a czukorgyár a répát, beveheti; métermázsájáért 80—90 krt, sőt egy forintot is adhat. E mellett a föld nem romlik, mint a répa által, sőt javul a sok gyökértől, mely a leszántással elrothad.

A gabna-tultermelés.

Igen fontos és érdekes kérdés most: vajjon az Egyesült Államok ez idén egészen elfogják-e adhatni buzatermésük többletét? Az Amerika föld mivelésügyi departementok statisztikája és s newyorki terménytőzsde az utolsó héten termelése, fogyasztása és kiviteléről a következő kimutatást közlik:

Év	Buzatermés bushel	Kivitel bushel	Fogyasztás bushel	Kiviteli átlagos ár
1879/80	448,775.118	178,000 000	270,755.118	1.24 dollár
1878/79	420,122.400	147,687.649	271,434.751	1.48 „
1877/78	364,194.146	93,139.296	271,054.850	1.32 „
1876/77	289,356.500	57,043.936	232,312.564	1 20 „
1875/76	292,136.000	74,750 682	217,385.318	1.24 „
1874/75	309,102.700	72,912.817	236,189.883	1.14 „
1873/74	281 254.7 0	91,510.398	189,744 802	1 42 „

Ez évben a buzatermés után 497 millió bushelt remélnek és a kérdés az: t a l á l h a t ó l e s z - e e r o p p a n t m e n n y i s é g r e p i a c z?

A „New-York-Bulletint“ a következő számitást közöl:

„Az idei buzatermés 494 millió bushel, a vetés és belföldi fogyasztás szükséglete 250 millió bushel, tehát a többlet 244 millió bushel; egy rendes kivitel (európai középtermésnél) 73 millió buschelt absorbeálna, maradna tehát 171 millió elhelyezhetés nélkül. E mennyiség egy része, a kiüritett raktárak kiegészitésére forditható, de még

---

dik Julia erényessége, bár ártatlan, elitéltetett volna. Szigorubb, kérlelhetlenebb ez a közvélemény minden igazságszolgáltatásnál, s hozzá, mig ez bizonyitékok, az a külszin alapján itél, s igy inkább alája van vetve a tévedéseknek, pedig maga az igazságszolgáltatás is hányszor téved, hány áldozata van. Mennyi áldozatot szedhet ennek az erkölcsbiráskodó közvéleménynek molochja!

— Elismerem, szólt nagybátyám, hogy a közvélemény igazságszolgáltatása többször téved, mint a törvény igazságszolgáltatása. Ez természetes, mert sokkal kényesebb ügyekben itél, nem hallgathat ki, a törvényes következmények terhe alatt tanukat, gyakran csak a látszat után itél s leginkább ösztönszerü sejtelmét követi. De valamint a törvény igazságszolgáltatása nélkülözhetlen, az államban habár ez az igazságszolgáltatás tévedésnek van alávetve, ép oly nélkülözhetlen egy jól fegyelmezett társadalomban a közvélemény igazságszolgáltatása.

— De hát az áldozatok?

— A közügy, a közérdek, sőt az igazság mindig követelt és követel áldozatokat. Elismerem, hogy az áldozatokra nézve ez szerencsétlenség, de mit lehet tenni? Ha a törvény igazságszolgáltatását nem egészitené ki a társadalom, a közvélemény igazságszolgáltatása, elveszve minden fegyelem. Csak a nyilván való gonosztevők sujtatnának. A müvelt társaságokat elárasztanák a semmirekellők, kik ellen nincs törvényes bizonyiték, megmételyeznék a könnyelmü nők, meghanyatlanék a közerkölcs, mert az erény nem hordhatná magasan fejét, — leszoritaná a közbecsülés teréről a mosolygó arczu bün. Elhiszem, hogy a szigoru fegyelem tettetést, hyprocrisist hoz létre, mert csak az erény részesülvén közbecsülésben, a bün az erény ruhájába öltözik. Vádolják is erről az angol társadalmat. — De habár igy volna, mégis jobb ez az állapot a fegyelmetlenség, az erkölcsi anarchia állapotánál. A tetetők, álszentek bizonyára kisebbségben vannak. Sehol a világon nem látsz a társaságokban oly kevés kétes hirü nőt, gyanu alatt álló férfiut, mint Angliában. A jó hajlamot és becsületet sehol sem vonza oly kevéssé a rosz példa, mint itt, mert a rosz példának nem szabad mutatkoznia a társaságban. Pedig az erkölcsöket misem rontja meg inkább, mint azon tudat, hogy erkölcstelenné lehetni büntetés nélkül. Elhiszem, hogy a becsületes ember — hogy a törvényörkösödéséből vonjak következtetést — nem lopna, habár nem tiltaná a törvény. Szankcziónak azonban mégis igen üdvös a háttérben a lopás büntetése. — És ha csak a törvény büntetné, mig a társadalom nem sujtaná megvetésével a tolvajt, bizonyos, hogy a törvény daczára, sokkal többen lopnának. Ime a társadalom erkölcsi igazságszolgáltatásának haszna. Hidd el, hogy a törvényes igazságszolgáltatás csak ott hatályos, a hol egy szigoru erkölcsi igazságszolgáltatás támogatja azt. Ezért becsülöm én nagyra, hibái daczára az angol társadalmat, melynek erkölcsbirói szerepéhez egy kontinentális társadalomé sem hasonlitható. Ezért állnak hasonlithatatlanabbul magasabban az angol közerkölcsi viszonyok. Erre a fegyelemtartásra, erkölcsbirói itélőszékre kell szert tennie a magyar társadalomnak is, ha ki akarja irtani a korrupcziót, s különösen az ugynevezett édes bünöket, melyek kendőzetlen arczczal szerepelnek a társaságokban, s csaknem gunytárgyává teszik az erényt.

És — végzé nagybátyám — van abban valami, hogy a közerkölcsökön nyugszik az állam. Csak egy egészséges, erkölcsös társadalom képezhet hatalmas államot. A rómaiaknál Modestia szobrát, mely a forum boariumon állt, s fátyolába burkoltan a szüziességet képviselte, a nép Fortuna szobrának tartotta, azon felfogásból indulva ki, hogy az állam nagyságának és szerencséjének alapját a nők erkölcse képezi. Csak erkölcsös nők mellett lehetséges erkölcsös társadalom. Anglia hatalmának egyik főforrása jó közerkölcseiben van.

— Mintha csak mr. Ralleighet hallottam volna; de azért nem kevésbbé igazat adtam nagybátyámnak.

Mindig jobban megbarátkoztam ezzel a hideg, józan, de erkölcsös és szigoruan fegyelmezett angol társadalommal.

Nőm, ki visszanyerte életkedvét s vidorságát, ismét jól érezte magát Rockery-Houseban, — sőt csak most érezte magát igazán jól.

Rockery-Houseban való tartózkodásunk azonban nem sokára — annyi idő után — véget ért. Charles-House felépült.

Átköltöztünk.

Nőm itt volt csak valóban elemében. Maga állhatott a háztartás élére, s tán tökéletesebb házi asszonynyá lett mrs. Ralleighnél, mert az angol háziasszony előnyeit egyesitette a magyar gazdasszony előnyeivel.

Mrs Ralleigh és mrs. Macquillicuddy nem győzték őt magasztalni, s nekem szerencsét kivánni. Én azonban őszinte kivánságok nélkül is szerencsés voltam — a legboldogabb férj.

Életünk Charles-Houseban szakasztott mása volt Rockery-Houseban töltött napjainknak, azon különbséggel, hogy én, ki nagybátyámtól átvettem a charles-housei bérlők feletti felügyeletet, s e felügyelet gondjait, sokkal nagyobb mérvben el voltam foglalva. Igénybe vették időmet a közügyek is, melyekben, habár nem voltam angol polgár, részt vettem. A szegény-ügy, a kórház-ügy, a csavargókkal való vesződség stb. elég dolgot adtak.

Az agrarius mozgalmak, szerencsére, megszüntek. A jótékonyság és a várakozáson felül beütött termés közrehatottak megszünésükre inkább, mint a szigoru igazságszolgáltatás, mely a shannon-castlei gyilkosság elkövetőit is sujtotta.

Shannon-Castle ismét üressé, s — a babonás nép előtt — a kisértetek tanyájává lett. Magam is elkerültem, ha csak lehetett Shannon-Castle táját. Egyszer nekem is volt ott egy — kisértetem.

Egyszerüen, de jókedvben és boldogságban töltött napjaink nyugalmát egy izben, bár rövid időre megzavarta Laroche. Azt hivén, hogy naturalizált angollétére bátran ögyeleghet Francziaországban, Párisba ment.

Elfogták.

Ez esemény hire fájdalmasan hatott Rockery-Houseban, mert oda Larochet több csatolta a barátság kötelékénél.

Hogy mily természetü volt ez a kötelék miss Sarah arczának sápadságán látszott meg.

A szeles francziának azonban most sem lett semmi baja. Az angol kormány ki követelte. Most ugyancsak az volt szerencséje, hogy angol polgári jogot nyert, mert különben semmi sem mentette volna meg, legalább is a deportácziótól. De hát meg volt ez a szerencséje. E jogczimen követelte ki az angol kormány, s midőn a párisi kabinet sokat kérette magát, Londonból sommaczió ment Párisba. Ez a csatornai flotta egy manöverével kapcsolatban használt.*)

Egy szép napon Laroche ismét köztünk volt. Hogy azonban többször ne kószálhasson ott, ahol nem szivesen látják (vagy szivesen látnák ugyan, de nem köszönné meg ezt a vendéglátást) elszakithatlan kötelékkel kötötte magát angol földhöz. De persze előbb ki kellett állnia a próbát, hogy többé nem a „könyelmü franczia,“ aki szivesen elcsábitja más ember feleségét. Ezt a próbát Laroche fényesen állta ki. A próba idő egy évig tartott.

Ekkor aztán nőül vette miss Saraht. Nagy lakodalmat csaptunk. Miss Sarahból mrs Laroche lett. Ez ugyan nem fogja többé Larochet Francziaországba ereszteni.

* Tourvillet Anglia 1876-ban kiadta Ausztriának, bár naturalizált angol volt. De ez közönséges büntett (gyilkosság) miatt, s a bow-srteeti police magistrat ajánlatára inkább elnézésből történt. Saját polgárait egy állam sem adja ki külföldön elkövetett büntettért, ha már honi területre lépett, annál kevésbbé teszi ezt Anglia, mely még a menedékjogot is oly féltékenyen őrzi.

Tizenöt esztendő elmult.

Aki Széplakot ez előtt látta nem ismert volna rá. Gyönyörü park közepén emelkedett egy szilárdan épitett, hatalmas, inkább a belső berendezés csinjára és kényelmére való, mint a külső hatást kereső kastély.

A széplaki pusztából virágzó község lett, melynek boldog lakói kiváltak a környék lakossága közül, jóllétre, viruló arczszinre, értelmességre, józanságra és munkásságra nézve.

A széplakiak terjedelmes birtoka, melynek több mint fele része mocsáros, sáros hely volt, hol vadkacsa, kócsag, lud, daru tanyázott, dusan termő földdé, a legvirágzóbb minta gazdasággá lett, melynek müvelési módja csakhamar utánzás tárgya lett a vidéken. A parkon tul czukorgyár füstölt, melyhez megtermelte bőven a répát az az áldott humus, melyet régebben a Tisza áradásai hordtak oda. A széplaki marhatenyésztéshez nem volt fogható az országban. A mezőgazdasági ipar számos ága foglalkozást adott, télviz idején nemcsak a széplakiaknak, hanem a környék lakosságának is. Intensiv mezőgazdaság, összekötve mezőgazdasági iparral — ez volt a varázsige, mely Széplakot átalakitotta virágzó paradicsommá.

A nép felvilágositását jól felszerelt iskolák eszközölték. A földesur által alapitott kórház befogadta a betegeket, az árvaház az árvákat, egy javitó intézet a fiatal gonosztevőket. Széplak táján jobban áll a közbiztosság, mint bárhol másutt, mert ez intézet még az ifjukorban kiirtotta a gonosz hajlamokat. Szegények házára nem volt szükség, mert Széplakon nem voltak szegények.

A széplaki kastelyban lakott a földbirtokos pár, egy ötven felé járó, folytonos munkában őszülni kezdő, de még mindig ifju erővel biró férfiu, s egy a negyvenet épen tullépő tiszteletre méltó, még mindig üde nő. A nyugalmas boldogság, mások boldogitása, a nemes munka őrizte meg ifjuságukat még akkor is, midőn az élet rövid pályája már lefelé hajlik.

Legidősebb gyermekük, egy viruló, életerős ifju ép tanulmányait végezve hazajött, hogy segélyére legyen atyjának a gazdaság vezetésében, s majdan átvegye azon szerepet, melyet atyja iparkodott lelkiismeretes fontossággal betölteni.

Két ifjabb fiuk szorgalmasan járta az iskolákat. Ezek pályára mennek. Egyik, az erősebbik, vidorabb tán katona lesz. A másikból nem csudálnám, ha tudóssá válnék, oly szenvedélylyel tanul. Bátyjukra eszükbe sem jut irigykedni. Azon tudatban növekedtek fel, hogy a széplaki birtokot ez fogja örökölni.

Széplakon vidor, de jól fegyelmezett élet folyik. A szomszéd földbirtokosok gyakran ellátogatnak most már oda, bár eleintén visszariadtak az ott uralkodó szigor, fegyelemtől. Az iszákosság, kártya számüzve van Széplakból; sőt az egész környéken szalonképtelenekké lettek a haszontalan, idő-, pénz- és egészségpazarló mulatságok. Széplak táján a közvélemény erkölcsbirói szerepe kifejlődött s gyakorolta jótékony hatalmát. Az erkölcsi szinvonal emelkedett. A kétes hirü nők lassanként kimaradtak a társaságból, sőt az ujabb nemzedékben már alig lesz kétes hirü asszony. A közügyekkel való foglalkozás divatba jött. Autonomikus szellem keletkezett Széplak táján, mely ha szélesebb körben elterjed, hatását ériztetni fogja azon irányzattal, mely mindent bureaucratikusan kezdett Magyarországon berendezni.

Széplak ura örömmel szemlélve müvét, gyakran nyilatkozott barátai előtt ekként!

— Mi szeretjük Magyarországot Angliához hasonlitani. Valóban, az angol és magyar genius közt sok közös vonás van. Alkotmányunk keletkezése hasonlit az angol alkotmány keletkezéséhez, parlamentaris szellemünk az angol parlamentaris szellemhez, szabadságszeretetünk az angol szabadságszeretethez. De társadalmunk egyáltalán nem hasonlit a fegyelmezett, munkás, józan, takarékos, vagyongyüjtő erkölcsös angol társadalomhoz. Pedig a hasonlatnak csak akkor lesz komoly alapja és értéke, ha a társadalmi hasonlatosság is létre jő. Én megkisértettem erre közrehatni kis körömben, az eredmény az mutatja, hogy az angol és magyar szellem még több ponton is képes érintkezni, a nélkül, hogy ez utóbbi teljesen beolvadna amabban. De a mit egy ember tehet, az kevés. Minden évben el kellene küldeni egy csomó magyar embert Angliába, hogy ott megismerkedjék az angol társadalmi viszonyokkal. Társadalmunknak oly szilárdnak és fegyelmezettnek kell lennie, minő az angol társadalom. Csak egy ily alapon létrejött erős, szabad társadalmon épülhetne fel az erős, szabad Magyarország.

Mondanom sem kell, hogy a ki igy beszélt, a széplaki földbirtokos, én voltam, a még mindig ifju, vidor, dolgos háziasszony nőm, Karolinám, a tanulmányait végzett ifju Károly. A két ifjabb csemete közül egyik Charles-Houseban, a másik már Széplakon látott napvilágot.

Charles-Houseban a fennebb elbeszélt borzasztó események után még egy évig maradtunk. Áldott, jó nagybátyám ekkor meghalt, ránk hagyva vagyonát és azon missziót, hogy ültessük át Széplakra s oltsuk a magyarba az angol társadalmi szellemet.

(Vége).

igy is marad 100 millió huschel." A „New-York Chronicle" ellenben ezt állitja:

„A buza ár hanyatlása mellett a belföldi fogyasztás 320 millió bushlre fog rugni, a mult évi fogyasztás 271 millió bushelnél nagyobb volt, az 1879/80-iki fogyasztás tehát közel 300 millió bushelre tehető. Az európai vásárlások sem lesznek kisebbek, mint 1873—1876-ban, továbbá az amerikai nagy import a buzavetéstől elijesztették és az árak hanyatlása által növekedni fog Anglia és a kontinens fogyaszási képessége? A „Chronische" tehát azon következtetésre jut, hogy az összes amerikai buza el fog adatni, habár a jelenlegieknél jelentékenyen alacsonyabb árakon.

A fapiaczról.

Budapest, aug. 11.

Aratásunk eredménye általában véve jó középminőségünek bizonyul, s miután a kivitel is bár a Budapesten megtartott nemzetközi gabonavásárról épen nem mondható, hogy kedvező lett volna, elég jónak igérkezik, ehhez képest faáruink kelendőségére a helyzet további javulást igér. Az aratás ideje alatt szünetelt eladások lassanként már kezdődnek, az épitkezések száma is szaporodik, s mint értesülünk, Szegeden is ez évben még közel 500—600 uj ház felépitését várják.

A piaczi készletek felhalmozódásáról, egészben véve nem lehet panaszkodni, mert ezek inkább csak egyes helyeken vannak s itt is kisebb mértékben, hogy sem az általános helyzetre lényegesebb befolyást gyakorolhatnának, jövőre pedig az, a kinek értelme volt a tanulásra, általában okosabbá lett, hogysem sokat termeljen s ezáltal a piaczot rontsa. Lassanként, bár sajnosan kell beismerni, hogy fenyőépületfánk árának csökkenésével, visszajutunk a normálisabb viszonyok közé, miben még az uj erdőtörvény alapján rendszeresitett királyi erdőfelügyelőségek is segitségünkre lesznek, annyiban, mert őrködni fognak a felett, hogy az erdőkből csak annyi fát vágjanak, mennyit azok teremnek, s hogy az, a ki csupán erdőnevelésre alkalmas, tehát felté len erdőtalajon álló erdejét levágta, az annak helyén 6 év alatt ismét ujat is neveljen. Kétségkivül, hogy a gazdálkodás okszerü határai közé utaló törvénynek jó hatását már közelebbről fogjuk érezni s ez annyival inkább válik nevezetes anyagi hasznunkra, mert nem csak, hogy a mostani különben is nyomott árak mellett való eladás idején a kinálat fokozását mérsékli, de arra is utal, hogy az európai fapiacz körében tagadhatlanul előnyös helyzettel és szép jövővel biró fenyőtaerdeink készletét kevésbé vesztegessük el, hanem kiméljük a ki nem maradó és a várakozás kamatját is meghozandó jobb jövő számára.

A tüzifaanyagok elég kerestettségnek örvendenek, s magában a fővárosban több raktárban az árak méterenként 25, egész 50 krral emelkedtek, ezt azonban nem lehet sem a készlet kisebb mérvének sem a keresettség növekedésének tulajdonitani, hanem inkább csak is azon üzleti számitásnak, hogy majd a midőn a hidegebb idők beálltával többen kezdenek vásárolni, s midőn a téli készletek már mind itt lesznek s azok nagyságáról is biztosabb lesz a tájékozás, az árakat a most emelt összeggel leszállitani és lehessen, hogy igy a vásárló közönség az adott ármérséklással hivható legyen, megléyén különben ennek még azon tagadhatlanul nyereséges oldala is, hogy azon kevesek, kik jó előre szokták a téli fakészletet bevásárolni, most azt magasabb árakkal fizetik meg.

A tölgyfaeladások kezdődnek s már a határőrvidéken is több nagyobb vásár történt, melynél a becslési árakat felülfizették, mig ezzel ellenkezőleg Boszniából nekünk is versenyt csináló olcsóbb eladásról tudósitnak.

A piaczi helyzet a belföldi vasutakon is fenn álló és kereskedőink által méltán panaszolt magas vitelbérek általában arra intenek, hogy a fának ipari feldolgozására is sürgősebb gondot és tanulmányokat forditsunk, s itt a többek között, mint azt a párisi kiállitásról annak idején tett jelentésünkben is ajánlottuk volt, ismét utalunk a fának papiranyaggá való feldolgozására, bár jóllehet, hogy aránylag kevés a fa, mit ez uton felhasználhatunk, de mégis figyelmet érdemel, mert magában véve jó nyereséges üzletet biztosithat s mert a papiranyag folytonasan fokozódó fogyasztása elég jó jövőt is igér.

Egyes piaczok árai a mult füzetekben közölt árak szerint állván, ezuttal egyes ártételeket nem közlünk.

A külföld üzleti viszenyai általában nem roszszabbak mint voltak, sőt Németországban többfelől azok javulását jelzik. („Erd. K.")

Napirend aug. 14-én.

Naptár. Szombat. Kath.: Özséb Prot.: Özséb. Görög-Orosz: aug. 2

Muzeumban nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. Szüz assz. fogantatása.

Fővárosi tanács ülést tart d. e. 10 órakor

Magyar athletikai klub értekezlete a b.-füredi fiumei távgyaloglás tárgyában d. u. 3 órakor.

Budapesti férfi dalegylet XXXII. dalestélye a városligeti Klemens-féle helyiségben.

Iparmuzeum d. e. 9— d. u. 4 óráig.

Orsz. gazd. és tanszermuzeum d. e. 10—12 d. u. 2—4.

Margitszigeten reggel és este népzene.

Allatkert nyitva egész nap.

—

Hajóforgalom.

Augusztus 13. A Duna balpartján a következő vizi jármüvek kötettek ki: Füstös Janos 1 dereglye 209 köbmet épületkő Váczról. — Hacz Anna 4. sz. mh. 30.000 drb falitégla Sződ-Rákosról. — Hein Brodstius heti hajó árpa 150 mm. Sz.-Ujfaluból. — Szántó József mh. 90 mm. márványkő Süttőről. — Fischer Mór üres hajója. — Luczenbacher Pál ut 3. sz. mh. kőszén 2150 mm. Tétről. — Wallenfeld Károly 3. sz. mh. falkő 80 köbm Bogdánból. — Cserey és Szalay mh. „Hableány" 50 mm gyümölcs, 10 mm. veszsző Monorról — Mészáros Máté „Lajos" faltégla 40.600 darab Verőczéről.

—

Kivonat a hivatalos lap aug. 13-ik számából.

Árverések a fővárosban. Joancsovits Ilona 4265 frtra b. ingatl. Mártonhegyi szőlő aug. 24. (I—III.) Kruck Katalin 893 frtra b. ingatl. szept. 11. (I—III.)

Árverések a vidéken Wettsein 15613 frtra b. ingatl szept 24. Kissodán (Temesvár.) Sztojka Masko 643 frtra b. ingatl. szept. 7. Melencze (N.-Becskerek.) Szaincs György 700 frtra b. ingatl. aug. 20. Kismártonban. Ilosvay Pál 10953 frtra b. ingatl. aug. 24. H.-K.-Pályin (N.-Várad.) Vacso Mihály 1460 frtra b. ingatl. okt. 4. Velusoczon (Nyitra.) Kisfaludi Dénes 500 frtra b. ingatl. aug. 21. Győrben. Lángh György 1285 frtra b. ingatl. aug. 25. Páskán (Székesfehérvár.) Kusman Miók 695 frtra b. ingatl. aug. 21. Varádán (Versecz.) Mlinasik Ádám 1052 frtra b. ingatl. szept. 10. Liesz-Koczon (Zólyom.) Kercsu Jon 339 frtra b szept. 1. Vranceseogajon (Fehértemplom.) Mark Péter 582 frtra b. ingatl. aug. 16. M.-Csáthon (Miskolcz.) Moldova. Szimeon 435 frtra b. ingatl. aug. 31. O.-Topliczán (Szászrégen.) Baranyai József 4'0 frtra b. ingatl. szept. 22. Tényőn (Győr.) Árvay András 5. ingatl. szept. 21. Egerben. Faragó Gyula 1200 frtra b. ingatl szept. 4 Makón. Paszul Kuzman 1120 frtra b. ingatl. aug. 23. Vojvodniczon (Versecz.) Velni Joczó 860 frtra b. ingatl. aug. 31. Pomázon (pestvid tsz.) Okolicsányi Pálné 760 frtra b. ingatl. szept. 7. Alsó-Bodonyban (B.-Gyarmat.) Tóth Jánosné 726 frtra b ingatl. szept 16 Aradon. Németh János 860 frtra b. ingatl. aug. 30. Pölöskén (Zalaegerszeg) Bódogh Szidónia 660 frtra b. ingatl. aug. 28. Kecskeméten. Csicsmanczai József 4327 frtra b. ingatl. szept. 20, Pócsmegyeren (pestvid. tsz.) Ruzics Mihály 1920 frtra b. ingatl. aug. 19. Váczon (pestv tsz.) Balla Verona 900 frtra b. ingatl. aug. 23. Pereszlény (Ipolyság.) Mihajlovics Ádám 9000 frtra b. ingatl. aug. 31. Buziás (Temesvár.) Hathazi Miklós 2167 frtra b. ingatl. szept. 23. Erfalván (Sepsi-Szt.-György.) Hendel János 5800 frtra b. ingatl. aug. 31. Brassón. Fábián Mária 300 frtra b ingatl. szept. 10. B.-Gyarmaton. Majdan Borbála 1120 frtra b. ingatlan szeptember 10. Balassa-Gyarmaton. Greck György 2107 forintra b. ingatlan szept. 28 Vágujhelyen (Nyitra) Frecska György 484 frtra b. ingatl. aug. 25. Prencsfalusin (Selmecz.) Graisin Jelena 6275 frtra b. ingatl. szept. 13. Zsablyán (Pancsova.) Vrancsits István 1073 frtra b. ingatl. aug. 28. Nagy-Kozáron (Pécs.) B. Kis András 760 frtra b. ingatl. szept. 1. H.-Böszörményben. Sula Máté 560 forintra b. ingatl. szept. 20. Selmeczen. Tebak Nikolaj 560 frtra b. ingatl. szept 9. Nagy-Okloson (Déva.) Magula Istvánné 450 frtra b. ingatl. aug. 21. D.-Földváron (Paks) Mikolák Mihály 624 frtra b. ingatl. aug. 31 Székelyfalván (Malaczka.) Báró Luzsenszky József 1812 frtra b. ingatl. aug. 26. Eperjesen. Uray Katalin 17627 frtra b. ingatl. aug. 30. Tasnádon. Ludvány Frigyes 626 frtra b. ingatl. aug. 27 Bazinban Sima Mihály 469 frtra b. ingatl. aug. 25. Kovácsin (Ar.-Maróth.) Schilk György 870 frtra b. ingatl. aug. 23. Ürömön (pestvidéki tszék) Kozseji Mojsze 2507 frtra b. ingatl. szept 7. R.-Szt Mihály (Temesvár) Nagy József 840 frtra b. ingatl. szept. 1. Zánkán (Veszprém.) Répás János 700 frtra b ingatl. szept. 11. Majsán. Czillik Pál 780 frtra b. ingatl aug. 21. Derencsényen (Rimaszombat.) Bastein Szana 400 frtra b. ingatl. szept. 11. N.-Kikindán. Kubinyi Kálmán 1239 frtra b. ingatl. szept. 20. Sakarcson (R.-Szombat.) Motoja Vaszilie 441 frtra b. ingatl. szept. 4 Román-Csiklován (Oraviczabánya.) Kaminszky János 980 frtra b. ingatl. szept. 13. Eperjesen. Borbás János 2628 frtra b. ingatl. aug. 31. Urin (pestvidéki tszék.) Peron Nikolae 520 frtra b. ingatl. aug 4 R-Csiklován (Oraviczabánya.) Birtya Dimitrie 1698 frtra b. ingatl. szept. 1. Kustélyen (Versecz.) Oszuszky Mihály 980 frtra b. ingatl. aug. 26 Ter ingen (Bazin.) Varga József 462 frtra b ingatl. szept. 15. Szombathelyen. Hadravu Nándor 2400 frtra b. ingatl. szept. 2. Szakolczán. Laczkov Víta 2243 frtra b. ingatl. szept. 11. Kis-Gajon (Versecz.) Juhász István 518 frtra b. ingatl. aug. 24. Uzaponykon (Rimaszombat) Bekő Imre 370 frtra b. ingatl. aug. 26 Szécsin (A.-Lendván.)

Csődhirdetmények. Schodl Ádám budapesti kávés ellen bej. szept. 9. 10. 11. id tömegg. és perü. Dr. Schreyer Jakab ügyv.

Csődmegszüntetések. Herczfeld Salamon pozsonyi kereskedő és Hamburger Fanni pozsonyi bőrkereskedő ellen.

Pályázatok. A mócsi k. jbiróságnál albirói, a szécsény kir. jbiróságnál albirói, a pápai kir. jbiróságnál albirói, a bpesti fővárosi adófelügyelőség II osszt. pénzügyi titkári állomásokra.

IDEGENEK NÉVSORA.

Vadászkürt szálloda.

Majse G. mgzó Bukarest.
Gosztonyi J. fldb Heves.
Csányi F és neje fldb N.-Kalló,
Figdor J. drágaszer Bécs
Seisel J. mérnök Vukovár.
Helvag W vállalk. Bécs.
Grünfeld H. kdő Bécs.
Bandreis R. kdő Páris
Krasovszky R. kdő Bécs.
Smilen A. T. kdő Boston.
Wehrl L. kdő Páris.
Baruch H. kdő Bécs.
Banajotovic M. kdő Ruma
Georgevic G. kdő Ruma.
Schröder O. kdő Bécs.
Herzfeld F. kdő Baja.

Europa szálloda.

Dimitrieff Jordan hg particulier Bukarest.
Grassi Eteode ügyv. Róma.
Fiorentini Vicenzo ügyvéd Róma.
Dr. Stössel L. orvos Brünn
Poschacher H. mérn. Grácz
Schwarcz L kdő Alba.
Lustig A. kdő Alba.
Kochmann M. kdő Alba.
Schmiedl E kdő Gyöngyös

Erzsébet szálloda.

Csider K képv. Rimaszombat.
Martinelly S urbölgy hvtl. Igló.
Zombortsevits F. ügyv. Szabadka.
Kralochivilla J. k. a. nevelőnő Bécs.
Gaál Ö vasuti hvtlnok Győr.
Malonyay Z. mgzó Debreczen
Feiginger L kdő Pozsony.

Angol királynő szálloda.

Báró Bornemisza J. cs. kir. titk. tan. Kolozsvár
Gosling Ida grófnő és leánya angol konzul neje London.
Gróf Almásy Em. jogász Kétegyháza.
Gróf Almásy Gy. fldb Kétegyháza.
Gróf Almásy Dénes fldb Kétegyháza.
Br. Riese-Stalburg fldb Bécs.
Szilassy P. és leánya fldb Losoncz
Honig M fldb Szemes.
Burkitt F. C. mgzó London.
Burkitt A. mgzó London
Buekitt Cawford mgzó London
Kollár A. ugyv. B-Bánya.
Siebenschein J. mérn. Zágráb.
Andrásy J. lelk Kétegyháza.
Stein Zs. gazdász Kaposvár.
Brandl S kdő Bécs
Schahofsky W. kdő Stuttgart.

Gruschewits Alfréd kdő B.-Bánya.
Adamovics A. és fia Ujvidék.
Goosch J. kdő Bécs.
Stangen J. kdő Kolozsvár.
Kiehlmann T. kdő Boroszló.
Bredenbrücher R. kereskedő München.

Hungária szálloda.

Pemberger H gyár. München
Dr. Metzl H. orv. Kolozsvár.
Ivanovics L kdőné Boroszló.
Feige F. kdő Füzitő.
Singer A. kdő Ujvidék.
Kupfer J. kdő Bécs.
Pollák B kdő Bécs.
Reich J. kdő Bécs
Milek A. vendéglős Rudin.

Nemzeti szálloda.

Balás J. birt. Temesvár
Kövér Ö. bir. N.-Kanizsa.
Heller A. mgzóné Berlin.
Petrich Istv. mgzó N.-Szeben.
Meissner A. mgzó Pozsony.
Fesztel A. és neje ügyv. Pécs.
Braun S ékszer. Bécs.
Thümmler O. kdő Sájcz.
Wähner Béla kdő Bécs.
Preissler J. kdő Brünn.
Hirschler J. kdő Mohács.
Novák Kár. kdő Eszék.

Arany sas szálloda.

Fridely Ödön és neje birt. M.-Kövesd.
Madarassy Mór és fia tvszéki elnök Komárom.
Gróf Lónyay B. birt. Gömör.
Szokolay H. birtné Kapcsvár.
Kontor K. tanár Pozsony
Klein M és neje birt. Ónod.
Kiszey Ernőné birt. Boldva.

Pannonia szálloda.

Ferenczy P. birt. Árokszállás.
Burger S. birt. Torna.
Bánfy J. fldb Szucsány.
Váry Szabó J plgm. Halas.
Müller J. iskolai ig. Salgó-Tarján.
Liszy A postam. Losoncz.
Császár G. számtartó F.-Balog.
Benyovszky M pléb. Colonia.
Stindl V. utazó Bécs.
Halmy K. ügyvéd Szepsi.
Veres J. segédszolgab. Nyarló-Kékes.
Bambek H. rendőrhadn. Sz.-Fehérvár.
Viktor E. felügy. Szeged.
Neufeld L. kdő Miskolcz.
Hochstetter R. szabó Czegléd.
Kovács J. gyógysz Nyitra.
Özv. Lengei J. mgzó H.-M.-Vásárhely.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

NYILT-TÉR.

—

Csődtömeg eladása.

Küszler S. és társa vb. férfiszabóczég csődválasztmányának határozata folytán a csődtömeghez tartozó áruk ajánlati verseny utján eladatnak. A vételajánlatok alulirott tömeggondnoknál augusztus 18-nak déli 12 órájáig nyujtandók be. Közelebbit az „Egyetértés" 222. számában megjelent hirdetés tartalmaz.

Dr. Kármán Bertalan
ügyvéd.
577 V. Józseftér 12. sz.

Uti társul

ajánlkozik egy 30 év óta gyakorló, lelkiismeretes orvostudor, kia magyar, német és olasz nyelvben tökeletesen, a francziában meglehetősen jártas, azon uri családokhoz vagy egyes betegekhez, kik testi bajaik miatt a jövő telet melegebb éghajlat alatt kénytelenek eltölteni Bővebb ertesitést szivességből a „Budapest" szerkesztősége ád. 576.

Felhivás!

Mindazon iskolatársaink, kik a pécsi gymnázium valamelyik osztályát 1860—1868-ig terjedő évsorozatban alólirottakkal látogatták, figyelmeztetnek, a még 1870-ik évben elhatározott és 1880. évi augusztus 30-ára Pécsre kitüzött barátságos összejövetelre, mely összejövetelre azon iskolatársaink is meghivatnak, kik távollétük miatt az 1870 évi megállapodáshoz nem járulhattak.

Pécsett, 1880 évi augusztus 8-án Gennann János, Grünhuht Ignácz, Heid János, Horváth Antal, Kercse Kálmán, Rosinger Vincze, dr. Schwarcz Frigyes, Szvacsik Mihály. 566

Fontos kéjutazóknak:

Retour-jegyek vasutak és gőzhajók számára vétetnek az irodában: BÉCS, Stadt, Fleischmarkt 7. 564

Figyelmeztetés.

Felkérem ezennel a velem összeköttetésben lévő tisztelt üzletbarátimat, miszerint csakis az általam személyesen tett, illetőleg saját aláirásommal ellátott megbizásokat eszközölni sziveskedjenek, minthogy ellenkező esetben a küldött árukat el nem fogadom, hanem határozottan visszautasitandom.

Kiváló tisztelettel

Musulin János, kereskedő
580 Gyergyó-Tölgyesen.

BUDAPESTI SZINLAPOK

—

Szombat, aug. 14-én

Nemzeti szinház.

CERALE LUIZA k. a. a bécsi cs. kir. udv. operaház első magántánczosnőjének vendégjátékául és PINI HENRIK urnak a milanói Scala-szinház első tánczosának s HORVÁTH KÁROLY urnak felléptéül:

Ilka és a huszár-toborzó.

Eredeti opera 3 felv. Irta N. N. Zenéjét szerzette Doppler Ferencz. — Személyek:

Podagrássy	Kőszeghi	Miska	Németh
Bátor János	Fektér F.	Zilta	Saxlehner E.
Ilka	Bély Hermina	Altiszt	Tallián
István	Dalnoki		

Az opera után:

Coppelia az üvegszemü hölgy,

ballet első felvonása. Irták: Nuitter és Saint-Leon. Zenéjét szerzette Delibes Leo. Betanitotta Campilli Fr. balletmester

Swanilda	Cerale Luiza	Tinka	Ferenczi P.
Ferencz	Zsuzsanics E.	Coppélius	Horváth H.
Hedvig	Müller K.	Coppélia	Dobler J.
Mari	Kürti Hermina	Polgármester	Gonda
Minka	Gundárd Aug.	Pórnő	Füredinė

Kezdete 7 órakor.

—

Népszinház.

HEGYI ARANKA k. a mint vendég.

Kisasszony feleségem.

Paloméd	Vidor	Polgármester	Komáromi J.
Hannibal	Solymosi	Deszkubiak	Füredi
Frikkel	Kápolnai	Serbek	Sánta
Petersop	Tihanyi	Pietró	Bodor Etel
Marzsolén	Hegyi A.	Karló	Kacsó K.
Avelin	Sziklai E.	Krisztiano	Béni Irma

Kezdete 7½ órakor.

MULATSÁGOK.

Amor-Termek Budapest, rostély-utcza 2. I. emelet.

Az idegenek és a budapestiek tisztelete napontа **Grand Bal á la Mabille.** Egy kedvelt nemzeti zenekar zenéje. — Éttermekben zongora-hangverseny. 563

Meteorologiai jegyzetek,

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárási távirati jelentései 1880. évi aug. 13-ról, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m. m.	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erőssége	Felhőzet
Bregenz	—	—	—	—	—
Prága	—	—	—	—	—
Bécs	—	—	—	—	—
Sopron	—	—	—	—	—
Magyar-Óvár	752.7	+ 16.0	ÉK	1	eső
Trencsén	751.6	+ 17 3	—	—	borult
Beszterczebánya	752.9	+ 16.5	—	—	—
Budapest	752.2	+ 15 7	—	—	eső
Szolnok	—	—	—	—	—
Debreczen	755 5	+ 16.8	D	6	borult
Ungvár	755.0	+ 14.4	K	5	eső
Szatmár	756.4	+ 15 8	DK	2	felhős
Nagy-Szeben	756.0	+ 15 2	D	1	borult
Orsova	758 5	+ 17.5	—	—	"
Temesvár		+ 16.2	DNy	1	
Szeged	754.3	+ 15.0	D	2	felhős
Csáktornya	752 2	+ 17.2	D	3	"
Zágráb	754.3	+ 17.4	Ny	4	borult
Fiume	759.1	+ 17.5	—	—	—
Pola	—	—	—	—	—
Lesina	—	—	—	—	—
Selmeczbánya	753 8	+ 13 2	K	2	eső

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás és a hőmérsék keveset változott. Eső: Budapest 5, M.-Óvár (égi háb.) 30, Trencsén (égi háb.) 23, B-Bánya 10, Debreczen 6. Ungvár 21, Szatmár 10, N.-Szeben 2, Orsova (égi háb.) 3. Temesvár 8, Szeged 20, Csáktornya 13, Zágráb 7, Fiume 12, Selmeczbánya 3 mm. Ozon Budapesten nappal 0, éjjel 0.

Hajó-közlekedési utmutató.

Indulás

Budapestről Bécsbe indul	6	órakor	este
Budapestről Ujszőnybe indul	2	"	délut.
Budapestről Dömösre indul	4	"	délut.
Budapestről Mohácsra indul	12	"	délben
Budapestről Paksra indul	11	"	dél e
Budapestről Orsova Galaczra (vasárnap, szerdán és pénteken) indul	11	"	éjjel
Budapestről Zimonyba (kedden, csütörtökön, szombaton minden állomást érintve, és vasárnap, szerdán és pénteken korlátolt állomás érintéssel) indul	11	"	éjjel

Érkezés.

Bécsből Budapestre érkezik	este	6 óra után
Uj-Szőnyből Budapestre érkezik	reggel	8 óra után
Dömösről Budapestre érkezik	reggel	7 óra után
Mohácsról Budapestre érkezik	reggel	4 óra után
Paksról Budapestre érkezik	reggel	2 óra után
Galacz-Orsováról Budapestre érkezik	délután	3 óra után
Zimonyból Budapestre érkezik	délután	3 óra után

Vasuti közlekedési utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről—Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat / " " / szem. vonat / " "	8 óra 10 p. regg / 9 óra 50 p. d. e / 2 óra 20 p. d. u / 9 óra 30 p. este
Budapestről Érsek-Ujvárig / Budapestről Nagy-Marosig	vegyes von. / " "	11 óra 55 p. d. e / 4 óra 55 p. d. u
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	gyors vonat / szem. " / " "	10 óra 5 p. este / 6 óra 55 p. reg / 6 óra 0 p. este
Budapestről Czegléden keresztül Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vonat / " "	7 óra 30 p. regg / 6 óra 25 p. este
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	gyors vonat / szem. vonat / " "	10 óra 5 p. este / 6 óra 25 p. / 7 óra 30 p. r. gg
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat / sz. m. vonat / vegyes von	5 óra — p. regg / 7 óra 24 p. regg / 5 óra — p. d. u
Budapestről Hatvan, Miskolcz felé	gyors vonat / szem. vonat / vegyes von.	10 óra 50 p. este / 7 óra 24 p. regg / 5 óra 42 p. d. u
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa felé	gyors vonat / szem. vonat	10 óra 50 p. este / 7 óra 24 p. regg
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	2 óra 50 p. d. u
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat / gyors / vegyes von	7 óra 10 p. regg / 5 óra 5 p. d. u / [illegible]
Budapest Székesfehérvár felé	" "	11 óra — p. d
Budapest Kanizsa felé	" " / e. n. vonat	7 óra 45 p. este / 7 óra 10 p. [illegible]
Budapest Székesfehérvár Veszprém, Kis-Czell, Szombathely, Grátz	gyors von. / szem. vonat / gyors von	5 óra — p. [illegible] / 7 óra 10 p. reg / 5 óra — p. [illegible]

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat / " " / személy von	8 óra 31 p. d. e / 9 óra 45 p. [illegible] / 8 óra 3[illegible] p. [illegible]
Érsekujvárról / Nagy-Marosról	vegyes von. / " "	8 óra 57 p. [illegible] / 11 óra 33 p. d. e
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat / szem. vonat	7 óra 30 p. regg / 8 óra 45 p. [illegible]
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány, Arad, Szolnok felől	gyors vonat / szem. vonat	7 óra 53 p. regg / 8 óra 26 p. [illegible]
Czeglédről	vegyes von.	8 óra 29 p. [illegible]
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat / vegyes von. / " "	11 óra 8 p. éjjel / 12 óra 20 p. d. u / 7 óra 55 p. este
Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat / szem. vonat / vegyes von.	7 óra 33 p. regg / 7 óra 58 p. este / 12 óra 20 p. d. u
Kassa, Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat / szem. vonat	7 óra 33 p. regg / 7 óra 58 p. este
Hatvanból	helyi vonat / " " / " "	6 óra 17 p. regg / 9 óra 47 p. d. e / 6 óra 28 p. este
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	gyors vonat / szem. vonat	11 óra 35 p. d. e / 8 óra 47 p. este
Székesfehérvár felől	vegyes von. / vegyes von.	7 óra 38 p. reg / 4 óra 58 p. d. u
Grátz, Szombathely, Kis-Czell Veszprém, Székesfehérvár felől	gyors vonat / szem. vonat / vegyes von.	11 óra 35 p. d. e / 8 óra 47 p. este / 7 óra 39 p. regg

Vizállás és Időjárás.

Augusztus	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
13	Budapesten	—	—	—	—
13	Pozsony	3.43	—	áradó	felhős
13	M.-Szigeten	0.95	—	"	"
13	Szatmáron	2.00	—	"	"
13	Tokajban	3.09	—	"	esős
13	Szolnokon	1.63	—	"	"
13	Szegeden	2.03	—	"	"
12	Aradon	0.03	—	apadó	—
12	Becskereken	0.47	—	—	felhős
12	Bezdánnál	—	—	—	—
12	Verbászon	—	—	—	—
13	Eszéken	3.02	—	apadó	felhős
13	Barcson	1.95	—	"	esős
13	Sziszeken	2 40	—	"	—
13	Orsován	2 45	—	áradó	felhős
10	Ujvidéken	—	—	—	—

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) augusztus 13.

Termény	Irányz:	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig
Buza							
tiszavidéki . . . uj	szilárd	74	— —	— —	75	—.—	— —
"		76	— —	— —	77	10.80	10 85
"		78	10 95	11	78	11 05	11 15
"		80	11.20	11 25	91	— —	— —
tiszavidéki . . . uj	"	74	— —	— —	75	— —	— —
"		76	— —	— —	77	— —	— —
"		78	— —	— —	79	— —	— —
"		80	— —	— —	81	— —	— —
pestvidéki . . . uj	"	74	— —	— —	75	— —	— —
"		76	— —	— —	77	10.75	10 80
"		78	10 90	10 95	79	11.—	11 10
"		80	11 15	11 20	81	— —	— —
pestvidéki . . . uj	"	74	— —	— —	75	— —	— —
"		76	— —	— —	77	— —	— —
"		78	— —	— —	79	— —	— —
"		80	— —	— —	81	— —	— —
fehérmegyei . . . uj	"	74	— —	— —	75	— —	— —
"		76	— —	— —	77	10 75	10 80
"		78	10 90	10 95	79	11 —	11 10
"		80	11 15	11 20	81	— —	— —
m. éjszakk. . . . uj	"	75	— —	— —	76	— —	— —
"		77	10 70	10 75	78	10.80	10.85
"		79	10 90	10 95	80	11.—	11.05

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogrammként frttól	frtig
Rozs uj	szilárd	—	70—72	9 25	9.50
Árpa "	"	takarmány	60—62	6 —	6 15
" "	"	égetni való	62 64	6 75	7 25
" "	"	sörfőzdei	64—66	8 —	8 50
Zab	"	—	37—40	6 35	6 55
Tengeri ó	lanyha	bánsági	75	7 50	7 55
"	"	másnemü	73	7 40	7 45
Köles ó	"	—	nélkül	— —	—.—
Repcze uj	"	káposzta		12 3/8	12 6/8
" "	"	bánsági		12 2/8	12 3/8

Szokványgabona, határidőre	Irányzat		Ár 100 kilogramm áruban	
buza	szilárd	tavaszra	10 70	10 75
"	"	őszre	10 30	10 35
"	"	október	— —	— —
tengeri	lanyha	1881 május—jun.	5 70	5 75
zab	"	tavaszra	6 —	6 05
"	"	őszre	5 77	5 80
repcze k. rep. bánsági	lanyha	aug.—szeptemb,	12 6/8	12 7/8
		julius—auguszt.	— —	— —

Szilva lanyha bosn hord. p. — — á — — zsák p. —.— á — — szerb. hord. 20 50 á —
Szesz csendes p 33 — —.— áru 34 —
Szesz csendes élesztő p 36 — á 37 —

Értékpapirok

Államadósság.		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt	5%	126 1/4	126 3/4
" " " 120 frt egyes darabokban	5%	126 1/4	126 1/4
Gömöri államvasuti záloglev.	5%	— —	— —
Magyar keleti vasut áll.-kötv (elsőbbs.) adóm. 1869-ről	5%	84 —	84 25
" " " " ar. v. ezb. " 1876-ról	5%	100 —	106 50
" " " államkötv. ar 1876-ról	5%	87 75	88 25
" nyeremény-kölcsön 100 frt		113.—	113 25
" " 50 frt		112.—	112 50
Tiszai és szegedi sorsjegy-kölcsön	4%	108 75	109 —
1871-iki magyar államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%		— —	— —
1872-iki " " v strl. f. ez. 5%		— —	— —
Magyar aranyjáradék 6% adómentes		— —	— —
" földtehermentesitési kötvények	5%	109 40	109 50
" "	5%	94 50	95 —
" " " 1867. záradékkal	5%	93.—	93 50
" " " temesi	5%	93.25	93.75

Értékpapirok

		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	93 —	93.40
" " horvátországi	5%	— —	— —
" " erdélyi	5%	92.50	93 —
Magyar orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%		91 —	91 50
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)		94 —	94 25
Magyar kir. pénztárjegyek 6 hóra (100 frt)		— —	— —
Osztrák államadósság papirban 5%		72 75	73.—
" " ezüst kamat jan.—jul. 5%		73 50	73 75
" " " apr.—okt. 5%		73 50	73 75
Osztrák aranyjáradék 4 kamat		88 25	88 50
Osztrák államadósság kisorsolással 1860-ból á 500 frt		131 —	131 50
" " 1860-ból á 100 frt		132 50	133 —
" " 1864-ből á 100 frt		175 50	176 —
" " 1864-ből á 50 frt		174 50	175 —
Pest város kölcsöne 1870-ből 6%		104 —	104 50
" " 1871-ből 6%		104 —	104 50

Osztal 1879-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Bankok.			
12 —	Ált m. municip. hitelb.	befiz. 200 frt	190 —	195 —
9 —	Angol-osztr. bank	" 120 "	133 —	134 —
— —	Franko-m. b. lesz. a.	" 200 "	— —	— —
— —	Horvát leszámitoló-bank	" 200 "	— —	— —
4.—	Iparbank, budapesti	" 100 "	50 —	51 —
— —	Kisbirt. földh.-intézete	" 80 "	— —	— —
— —	Közp. ipartárs. hitelint.	" 100 "	— —	— —
2 —	Lipótv. bank r.-társ.	" 140 "	— —	— —
— —	Magy. ált. földh. r.-társ.	" 100 "	— —	— —
25 —	Magy. ált. hitelb.	" 200 "	257 50	258 50
—,—	Magy. jelzálog hitelb.	" 100 "	76 —	79 —
17 —	Magy. lesz. és pénzváltób.	" 100 "	123 25	123 75
18 —	Osztrák hitelintézet	" 100 "	276 70	276 90
— —	Osztr.-magyar bank	" 300 "	820 —	822 —
— —	I. magyar iparbank	" 150 "	154	156 —
— —	I. magy. iparb. II. kib.	" 150 "	— —	50 —
42 —	Pesti keresked. bank	" 500 "	618 —	620 —
7.—	Pest-budai kézm. bank	" 100 "	— —	— —
— —	Sziszeki hitelbank	" 100 "	— —	— —
7.—	„Unio" bank	" 100 "	111 25	111 75
	Biztositó társulatok.			
200.—	Első magy. biztos. társ.	befiz. 1000 frt	3560 —	3600 —
— —	Magy.-francz. bizt. társ.	" 50 "	— —	— —
90 —	Pannonia viszb. társ.	" 300 "	1050 —	1100 —
— —	Pesti bizt. intézet	" 100 "	— —	— —
—.—	Unio viszbizt. társ.	" 300 "	— —	178 —
	Gőzmalmok.			
— —	Concordia malom	befiz. 500 frt	545 —	547 —
— —	Első budapesti	" 500 "	1570 —	1590 —
30 —	Erzsébet sz. n. átv. j. nélk.	" 200 "	270 —	272 —
40 —	Erzsébet malom II. kib.	" 70 "	— —	— —
75 —	Hengermalom	" 500 "	690 —	700 —
50 —	Lujza szelv. nélk.	" 160 "	264 —	265 —
50 —	Molnárok és sütők	" 200 "	340 —	343 —
200 —	Pannonia szelv. nélk.	" 1000 "	1310 —	1330 —
200 —	Viktoria	" 300 "	473 —	478 —
	Közlekedési vállalatok.			
— —	Alföld-fiumei	" 200 "	157 50	158 50
— —	Báttaszék-dombovári	" 200 "	147 —	148 —
— —	Déli vasut	" 200 "	80 50	81 —
— —	Északkeleti vasut	" 200 "	148 —	149 —
— —	Erdélyi vasut	" 200 "	138 50	139 50
— —	Győr-sopron-ebenfurthi vas.	" 200 "	— —	— —
— —	Kassa-oderbergi vasut	" 200 "	131 25	131 50
— —	Osztrák államvasut	" 200 "	280 —	281 —
—,—	Pécs-barcsi vasut	" 200 "	191 —	192 —
— —	Tiszavidéki	" 200 "	245 —	246 —

Osztal 1879 re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
6 —	Osztr. dunagőzhajózási társ.	" 500 "	89 —	90 —
24 —	Budai hegypálya	" 100 "	385 —	385 50
— —	Pesti közuti vaspálya	" 200 "	202 —	— —
	" " " elv. jegy.	" — "		
	Takarékpénztárak.			
— —	Budapest III. kerületi	" 50 "	— —	— —
9 —	Czeglédi		— —	— —
225 —	Országos központi	" 100 "	150 —	151 —
30 —	Pesti első hazai	" 1000 "	3875 —	3900 —
4 —	Pest-budai fővárosi	" 200 "	430 —	433.—
— —	Pest-külvárosi	" 150 "	61 —	63,—
— —	Pakracz-daruvár-kutinjai	" 50 "	— —	— —
— —	Vas-zalamegyei első	" 100 "	— —	—.—
	Különféle vállalatok.			
7 —	Alagut	befiz. 105 frt	105 —	106 —
— —	Ált. waggon-kölcsönző trs.	" 80 "	— —	— —
— —	Franklin-Társulat	" 150 "	— —	— —
30 —	Ganz és társa vasöntőde	" 400 "	151 50	152 —
24 —	Gschwindt-féle szeszgyár	" 200 "	49 5 —	497 —
12.—	Gyapjum. és biz. e. m.	" 200 "	323 —	327
26.—	Kereskd. test. épülete	" 210 "	— —	— —
40 —	Könyvny. „Athenaeum"	" 200 "	550	556
50.—	" Pesti részv.-társ.	" 500 "	640	660
—,—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	" 200 "	123	124 —
— —	Pesti épitő-társaság	" 85 "	— —	— —
—.—	Rima-murányi vasmű	" — "	— —	— —
7.—	Salgó-tarjáni kőszénb.	" — "	— —	—.—
15.—	Salgó-tarjáni vasöntőde	" 100 "	106 —	107
— —	Schlick-féle vasöntőde	" 100 "	142 —	144
40.—	Serfőzde első magyar	" 200 "	156	157
20 —	Sertéshizlaló	" 500 "	582	585
— —	Sóskuti kőbánya	" 200 "	195	200
— —	Spodium és csontlisztgyár	" 200 "	31 —	33 —
— —	Szálloda-részvénytársaság	" 200 "	260	— —
— —	Tégla és mészégető ujlaki	" 200 "	— —	— —
— —	Téglagyár, kőbányai	" 160 "	92 —	93 —
			151 —	152
	Záloglevelek.			
	Magy. földh. int. papir érték	5½%	101 75	102 —
	" " " "	5%	100 —	100 25
	" " " "	4½%	93 50	93.75
	" " " arany v. ezüst	5%	117.75	118 —
	" jelzálogbank	5½%	98 —	98 50
	" ált. földh. részv. társ.	6%	104 50	105 —
		5½%	100 —	101 —
	Osztr.-magyar bank p.p.	5%	— —	— —
	Osztr.-magyar bank o. é.	5%	— —	— —
	Pesti magy. kereskedelmi bank	6%	104 25	104 75
	Pesti magy. kereskedelmi bank	5½%	102 25	102 75
			100 50	100 75

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	ár
Kisbirtokosok földhitelintézete	7%	— —	— —
" "	6%	—.—	— —
„Albina" tak. és hit. int.	6%	—.—	— —
Elsőbbségek.			
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut . . . befiz. 200 frt	5%	83 50	84 —
Dunagőzhaj. társ. . . . " 300 "	4%	— —	— —
" " " 100/200 "	5%	— —	— —
Észak-keleti vasp.	5% befiz. 300 frt	85 50	86 —
" " " ar. 5% " 300 "		— —	— —
" " " ar. 6% " 1000 "		— —	— —
Magy.-galiczia vasp.	5% " 100 "	85.50	86 —
M. vas. els. kölcs. beruh. czél. ar.	" 200/1000 "	—.—	— —
I. erdélyi vaspálya	5% " 200 "	83 50	84 —
Győr-sopron-ebenf. vas.	6% " 200 "	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut	5% " 200 "	90 —	90 25
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.)	% " 300 "	— —	— —
" " (osztr. v.)	% " 200 "	— —	— —
" " (m.-v.)	% " 200 "	— —	— —
Osztr. állami vasut	5%	— —	—.—
Tiszavidéki vasut	5% " 100 "	— —	— —
Budapesti lánczhid	6% " 100 "	102 25	102 50
Budapesti malom	6% " 100 "	— —	— —
Kőszén és téglagy. kötv.	6% " 100 "	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	5% " 100 "	98 50	99
Magánsorsjegyek.			
Osztrák hitelintézet		178 —	179 —
Pénznemek.			
Cs. kir. arany (vert)		5 52	5 54
Cs. kir. arany (kör.)		5.48	5 5
Osztrák-magyar 8-frtos arany		9 34½	9 36
20-frankos arany		9 34½	9 36
Török aranylira		— —	— —
Osztrák és magyar ezüst		— —	— —
Német birod. bankj. 100 márkáért		57 70	57 80
Váltók árfolyama. (3 hóra.)			
Német bankpiaczok 100 márk	4%	57 25	57 45
Amsterdam 100 hollandi frtért	3%	97 10	97 35
Brüssel 100 frankért	3%	46 40	46 50
Páris 100 frankért	2½%	46 55	46 60
Marseille 100 frankért	3%	— —	— —
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért.	2½%	46 40	46 50
Zürich 100 frankért.	2½%	46 40	46 50
London 10 font sterlingért	2½%	117 65	117 80
Szentpétervár 100 rubelért	6%	— —	— —
Milano 100 lire nuovo ital.	4%	— —	— —

Bécsi tőzsde auguszt. 12.

A. Államadósság 100 frt.		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	72 95	73.10
" " feb.—aug.	5%	72.95	73.10
" ezüst. jan.—juli.	5%	73 90	74.05
" " ápr.—okt.	5%	73.90	74.05
Sorsolással, 1854-ből 250 ft soraj. pp.	4%	125.75	126.25
" 1860-ból 500 ft " o. é.	5%	130.50	131.—
" 1860-ból 100 ft " "	5%	133.—	133 50
" 1864-ből 100 ft " "		175.50	176.
" 1864-ből 50 frt " "		174.50	175.50
Como járadék 42 lira		—.—	29.—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft	5%	145.50	146.
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	5%	101.—	101.30
Osztr. arany rente	4%	88.20	88.35
B. Földteherm. k. 100 frt pp.			
Csehországi	5%	104.50	—.
Bukovinai	5%	97.75	98.75
Galicziai	5%	97.75	98.25
Karinthiai	5%	98.—	—.
Krajna és tengerparti	5%	—	—
Morvaországi	5%	101.	102.—
Alsó-ausztriai	5%	103.50	104.50
Felső-ausztriai	5%	105.50	106.—
Salzburgi	5%	102.50	—.—
Sziléziai	5%	100.50	—.—
Stiriai	5%	99.—	—.—
Tiroli	5%	103.50	104.25
Horvát- és szlavonországi	5%	99.—	—.—
erdélyi	5%	94.50	95.50
Temesi bánság	5%	92.50	93.25
" 1867-iki sorsolási záradék.	5%	93 25	93.75
Magyar	5%	93 —	93.25
"	5%	94. -	94.50
" 1867-iki sorsolási záradék.	5%	93.25	93.50

C. Más közkölcsönök.		Pénz	Áru
Dunaszabályozási sorsj. 100 frtos	5%	112. -	112.50
Magy. aranyrente adómentes 100 ftos	6%	109.65	109.80
Magy. vas. kölcs. 120 frt,	5%	126.—	126.50
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	5%	—.—	—.—
Keleti vasuti els. 1869 adóm. 100 ft	5%	83.50	84.—
Magy. államkötv. 1873. adóm. 100 frt	5%	99.90	100.20
Magy. állami kötv. 1876. 100 ft	5%	—.	—
Magy. nyeremény 100 frt		113 25	113.75
" állami kölcs. 1871. 3 millió	5%	—.—	—.—
" " 1873. 5.400,000	5%	—.	—
" szőlődézsma-váltság 100 frt	7%	91.75	94.25
Pestvárosi kölcsön 1871. 100 frt	6%	—	-
Bécs városi kölcsön visz. fiz. 100 ft	5%	101.50	102.—
Bécs városi kölcsön 100 ft	5%	118.25	118 50
Török vasuti kölcs. 400 frc. kam. nélküli		14.—	14 50

D. Bankok részvényei.		Pénz	Áru
Angol-osztr. bank 200 ftos 120 ft bef.	5%	134.25	134 50
Magy. ált. földh. r. 200 ftos 70% bef.	5%	—.—	—.—
Osztr. földh. int. 200 ftos 40% bef.	5%	204.	205.
Keresk. és kézm. hitelint. 160 frtos	5%	276.75	277.
Magy. ált. hitelbank 200 ftos	5%	259.50	259.75
Alsó-ausztriai leszám. társ. 500 ftos	5%	770.—	778.—
Bécsi giro-és pénztáregylet 200 ftos	5%	—.	..
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%	5%	.—	—.—
Magy. ált. municip. és hit. 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	822.—	824.—
Unió-bank 100 frt	5%	111.80	112.—
Forgalmi bank ált. 140 frt	5%	133.25	133.75
Bécsi bankegylet 100 frt	5%	136.50	136.75

E. Közlekedési vállalatok részv.		Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt		75. -	75.50
Alföld-fiumei pálya N.-Eszék 200 frt	5%	158.25	158.75
Báttaszék-dombovár-zákányi p 200	5%	147.50	148.50
Osztr. dunagőzhaj. társ. 500 ftos pp.	5%	574.—	576.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	5%	191.50	191.75
" Linz-Budweis 200 frt	5%	—.	—.
Ferdinánd északi pálya 1000 ft pp.	5%	2467.—	2472.—
Ferencz-József pálya 200 frt	5%	169.50	170. -
Pécs-barcsi pálya 200 frt	5%	193. —	194. -
Károly-Lajos galicziai pálya 200 frt	5%	276.50	276.75
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	4%	131.50	132.—
Lemberg-czernoviczi-jassii p. 200 frt	5%	167.	167.50
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	5%	668.—	670.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	5%	171.—	171 50
Rudolf pálya 200 frt	5%	163.	163.50
Első erdélyi pálya 200 frt	5%	140.50	141. -
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	5%	280. -	280.50
Déli pálya 200 frt	5%	81.—	81.50
Dél-északnémet összekötő p. 200 pp.	5%	131.75	132.25
Tiszavidéki pálya 200 frt	5%	245.50	246.—
Bécsi Tramway 200 frt	5%	235.75	236 —
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	5%	143.75	144.25
" északkeleti pálya 200 frt	5%	148.25	148.75
M. nyugati székesfeh.-gráczi 200 frt	5%	149 75	150.25

F. Ipar és keresk. vállal. részv.		Pénz	Áru
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt		—	—
Innerbergi bányatárs. 200 frt		15.50	16.
Liesingi sörfőzde 100 frt	5%	108.—	108 50
Salgó-tarjáni kőszénbány 100 frt	5%	56.—	56.50
Bécsi fegyvergyár 100 ftos	5%	—.—	—.—

		Pénz	Áru
Pesti ált. waggon-kölcs. társ. 30 frt	5%	71.50	72.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt		35.50	36. -

G. Záloglevelek.	Pénz	Áru
Osztr. ált. földhitelint. sors. 5% ar. v. ez.	116.75	117.
" " 33 éves visszaf. 5%	101.50	102. —
Osztrák-magyar bank o. é. 5%	103.80	104.20
Osztr. jelzálogbank 10 év visszaf. 5½%	101.—	—.—
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év	105.65	105.85
Magyar ált. földhit. részv. társ. 5½%	100.	100.50
Magyar földhitelintézet 5½%	101.75	102.25
" " aranyban 5%	117.—	118.—
" jelzálogbank 5½%	98.—	98.75

H. Elsőbbségi kötvények.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 300 frt 5% ezüst	89.50	89.80
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5% ezüst	90.4	90.89
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt 5% ez.	88.	88.50
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 5%	—.—	—.—
" 200 frt 6%	108.50	109.—
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	99.25	99.50
Erzsébet p. 300 frt o.é. 5% 1862-ki kibocs.	98.50	99.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p. 5%	105.75	106.—
" " " 100 frt o. é. 5%	101.75	—.—
" " " 100 frt ezüst 5%	105.75	106.—
Ferencz József pálya 200 frt ez. 5%	101.15	101.40
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst 5%	99.50	100.—
Károly Lajos gácsi pálya 300 frt 5%	104.75	105.25
Kassa oderbergi pálya 200 frt ez. 5%	90.10	90 40
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez. 5%	85.—	85.50

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi p. I. kib. 300 frt	91.40	91.70
" " II. " 300 frt ez.	95.—	96.
" " III. " 300	91 75	92.25
Osztr. északnyugati pálya 200 ft ez. 5%	101.50	101 90
Rudolf-pálya 300 frt ez.	97.—	97.50
Erdélyi-pálya 200 frt ez.	83 20	83.60
Osztr. állampálya 500 frank 3%	177.75	—
" 1874. kib. 500 frank 3%	172.	—
Déli pálya 500 frank 3%	122.50	123.—
" 200 frt arany 5%	109.80	110.20
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	93.25	93.75
" 1879 k. 100 frt 5%	88.50	89.
Tiszavidéki pálya 1000 frt 5%	100.25	—
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5%	87 25	87.75
Magyar-nyugati pálya 200 frt 5%	90.25	90.75

I. Magánsorsjegyek.	Pénz	Áru
Hitelintézet 100 frt o. é.	178.—	178.50
Clary 40 frt p. p.	42.50	43.25
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	104.75	105.25
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.50	24.
Keglevich 10 frt p. p.	16.50	—.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	19.70	17.—
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o. é.	23.50	19 90
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	40.75	24. -
Pálffy 40 frt p. p.	41.25	41.25
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	18.—	41.75
Salm 40 frt p. p.	50.—	18.50
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	25.50	51.—
St.-Genois 40 frt p. p.	47.25	52.75
Stanislau városi 20 frt o. é.	26.—	47.50
Trieszt város 100 frt p. p.	125.75	27.—
" " 50 frt o. é.	65.—	—.—

	Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.	32 25	32 75
Windischgrätz 20 frt p. p.	42 —	42 50

Váltók (3 hóra.)		Pénz	Áru
Amsterdamra 100 hol. frt	3½	—.—	— —
Brüsseli 100 frk	2½	—.—	— —
Német bankpiaczok 100 m	4	57 10	57.30
London 10 font sterl.	4	117.65	117 85
Milanó 100 lira		—.—	— —
Marseille 100 frk.	2	—.—	—.—
Paris 100 frk.	3	46 45	46 50
Zürich 100 frk.	3½	46 40	46 45
Pétervár 100 rubel	6	— —	— —

A valuták árfolyama.	Pénz	Áru
Cs. arany	5 54	5 55
" " recses	5 53	5 54
Osztrák-magyar 8 frt. arany	—.—	—
20 frankos arany	9 34	9 35
20 márk, darabja	11 52	11 55
Orosz imperiale	9 62	9 64
Sovereigns	11 76	11 81
Török arany lira	10.63	10 6 5
Mária Terézia tallér	—	—
Egyleti tallér	—	—
Ezüst	—	—
Ezüst rente szelvény	—	—
Német bir. bankjegy	57 70	57 75
Orosz papir rubel	1.28	1 28½